

6^ο
ετήσιο
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΟΙ ΚΟΡΥΦΑΙΟΙ
ΓΡΑΦΟΥΝ
ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ
ΤΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ
ΕΛΛΑΔΑΣ

**Ας δημιουργήσουμε
τους ανέμους που
θα μας ταξιδέψουν**

ΚΑΘΑΡΗ ΕΞΟΔΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΙΔΕΕΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΜΑΣ

Editorial

Στην ίδια κρίση,
σε νέες συνθήκες

Εμπλακήκαμε στην κρίση για μια σειρά από αίτια για τα οποία δεν συμφωνήσαμε. Αντιτάξαμε στη χρεοκοπία επιλογές και μέτρα αμφιλεγόμενα. Και κλείνουμε αυτόν τον κύκλο επίσης κατά αμφιλεγόμενο τρόπο, κινούμενοι πλέον σε ένα αμφιλεγόμενο μέλλον. Αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία ότι περνάμε ως χώρα και ως Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας σε μια επόμενη φάση. Δίπλα μας έχουμε μεταβολές συνθηκών, σε σχέση με το 2013, έτος κατά το οποίο η «Π» εισήγαγε τα ετήσια αναπτυξιακά συνέδρια, τα οποία θεσμοθετήθηκαν, με τη στήριξη των πολιτικών φορέων, της αγοράς και της κοινωνίας. Απέχουμε από την έξοδο από την κρίση, αλλά πλέον τα ζητούμενα έχουν διαφοροποιηθεί.

Είναι αναγκαίο να επικαιροποιήσουμε στόχους. Να αναθεωρήσουμε τον πίνακα των διεκδικήσεων σε υποδομές και εργασία. Κυρίως όμως θα ήταν χρήσιμο να συγκλίναμε σε ένα δικό μας αναπτυξιακό σχέδιο, το οποίο να συνένωνε το σύνολο της τοπικής ηγεσίας, αλλά και να δέσμευε τις πλευρές σε ενέργειες. Δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο. Κάθε πλευρά πράττει κατά το δοκούν ή δεν πράττει και πολλά αλλά κυρίως εύχεται ή επιδιίδεται σε ρητορείες.

Το Αναπτυξιακό Συνέδριο της «Π», σε συνδυασμό με την έκδοση που κρατάτε στα χέρια σας, έχει τον φιλόδοξο στόχο να αποτελέσει καταλύτη για νέες ιδέες και συντονισμό πρωτοβουλιών σε στόχους που χρειάζονται η περιοχή μας, η κοινωνία μας και η νεολαία της. Συντασσόμαστε με τους δημιουργούς. Και δημιουργούμε μαζί τους.

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 6 ΙΟΥΛΙΟΥ 2018

ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ

Επιμέλεια:
Κωνσταντίνος Μάγνης
Μαρίνα Ριζογιάννη

Οργάνωση- Παραγωγή:
Κώστας Θεοδωρόπουλος
Μιχάλης Βασιλάκης
Σωτήρης Παπανδρέου
Βαγγέλης Γερογιάννης
Παναγιώτης Αντωνόπουλος
Χρήστος Βεργανελάκης
Κώστας Λαμπρόπουλος
Γιάννα Ασπρου
Δήμητρα Αλεξοπούλου
Μαρία Αλανιάδη

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΑΤΕΛΙΕ:
Κώστας Γαλανόπουλος

Δημιουργικό:
Μίλτος Κωτιάδης

Επίβλεψη κειμένων:
Κρίστου Κουνινιώτη

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ	5	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗΣ	30
ΦΩΦΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ	6	ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	33
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑΣ	7	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗΣ	33
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΒΕΝΤΗΣ	7	ΑΝΑΔΡΟΜΗ	34
ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ	8	ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΩΤΣΗΣ - ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗΣ	36
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	8	ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΝΟΣ	36
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΤΣΙΦΑΡΑΣ	9	ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΡΑΦΟΠΟΥΛΟΣ	37
ΚΩΣΤΑΣ ΠΕΛΕΤΙΔΗΣ	10	ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΕΝΕΓΗΣ	38
ΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ	10	ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΛΙΟΛΙΟΣ	38
ΒΑΣΙΛΗΣ ΑΪΒΑΛΗΣ	12	ΤΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ	38
ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗΣ	14	ΤΑΚΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	40
ΙΑΣΟΝΑΣ ΦΩΤΗΛΑΣ	14	ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ	40
ΚΩΣΤΑΣ ΣΠΑΡΤΙΝΟΣ	16	ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΚΑΛΑΡΟΣ	42
ΝΙΚΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	16	ΓΙΩΡΓΟΣ ΡΩΡΟΣ	42
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ	19	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ	44
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ	19	ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΟΥΡΤΖΗΣ	44
ΑΝΔΡΕΑΣ ΡΙΖΟΥΛΗΣ	20	ΒΕΝΕΤΣΑΝΑ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ, ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΠΟΛΥΖΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ, ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ	47
ΝΙΚΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ	21	ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ	48
ΘΑΝΟΣ ΚΑΡΠΗΣ	21	ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΠΛΕΣΣΑΣ	48
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ	22	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΣ	49
ΧΡΗΣΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΥ	22	ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗΣ	49
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ	23	ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ	50
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΡΠΕΤΑΣ	23	ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΙΩΚΑΣ	50
ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ ΜΠΑΡΛΟΣ	24	ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	51
ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΣ	26	ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΖΟΥΡΑΣ	52
ΝΙΚΟΣ ΚΟΝΤΟΕΣ	26	ΕΡΕΥΝΑ DATA RC	54
ΠΛΑΤΩΝΑΣ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ	30		

cream

Χτίζουμε το μέλλον, επενδύουμε στην Ενέργεια.

Με συνολικό κλαδικό χαρτοφυλάκιο που ξεπερνά τα €4 δισ., η Εθνική Τράπεζα αποτελεί διαχρονικά την πρωτοπόρο Ελληνική Τράπεζα στον κλάδο της Ενέργειας. Η παρουσία της σε όλους τους τομείς του κλάδου είναι καθολική, με €3 δισ. επενδύσεις σε εταιρικούς πελάτες, €1 δισ. επενδύσεις σε έργα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και πάνω από €100 εκατ. επενδύσεις σε υλοποίηση έργων Σύμπραξης Δημόσιου - Ιδιωτικού Τομέα.

Μέσα στην επόμενη 5ετία, η Εθνική Τράπεζα φιλοδοξεί να υλοποιήσει **ένα επενδυτικό χρηματοδοτικό πλάνο ύψους €2 δισ.**, για τη στήριξη του εγχώριου ενεργειακού κλάδου, που θα περιλαμβάνει μεγάλα έργα υποδομής, προσέλκυση ξένων κεφαλαίων και σύναψη στρατηγικών συνεργασιών με εγχώριους και διεθνείς φορείς.

Πιστοί και συνεπείς στο ρόλο μας ως πρωταγωνιστές στο παρόν και το μέλλον κάθε μεγάλης αναπτυξιακής δραστηριότητας, δεσμευόμαστε να στηρίξουμε έμπρακτα την προοπτική εξέλιξης της χώρας σε ενεργειακό κόμβο νευραλγικής σημασίας για ολόκληρη την Ευρώπη.

Εθνική Τράπεζα. Τράπεζα της Ενέργειας, τώρα και στο μέλλον.

www.nbg.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

dianomi
COURIER

Για εσάς γάμμε παντού

📍 ΜΑΙΖΩΝΟΣ 206 & ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑ, ΠΑΤΡΑ ☎ 2611100430, 6981669181

✉ info@dianomi-courier.gr

Για μια Δυτική Ελλάδα της Ανάπτυξης και των Ευκαιριών

Του **ΚΥΡΙΑΚΟΥ Κ. ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ**
πρόεδρου της Νέας Δημοκρατίας

Μετά από πολλά χρόνια κρίσης, έχει έρθει η ώρα η Ελλάδα να σηκώσει ξανά ψηλά το κεφάλι. Να μπει σε δυναμικό ρυθμό ανάπτυξης, να αποκτήσει επενδύσεις, να αρχίσουν να δημιουργούνται νέες και καλύτερες δουλιές. Να αυξηθούν τα εισοδήματα των Ελλήνων. Να γίνει καλύτερη η καθημερινότητά τους. Αυτά είναι τα γεγονότα που θα σηματοδοτήσουν την **πραγματική έξοδο** από την κρίση. Μια κρίση, η οποία παρατάθηκε αναίτια από τους καταστροφικούς χειρισμούς και τις επιλογές της σημερινής κυβέρνησης. Συμβαίνει όμως σήμερα τίποτα από αυτά; Δυστυχώς όχι.

Το διαθέσιμο εισόδημα των Ελλήνων εξακολουθεί να μειώνεται. Η οικονομία παραμένει καθηλωμένη σε πολύ χαμηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης από εκείνους που θα μπορούσε να έχει. Η υψηλή φορολογία και οι εξοντωτικές ασφαλιστικές εισφορές πνίγουν την παραγωγική Ελλάδα. Η γενιά των 360 ευρώ είναι εδώ, την ίδια ώρα που πολλοί νέοι συμπατριώτες μας εξακολουθούν να αναζητούν μια καλύτερη τύχη στο εξωτερικό.

Αυτή την πραγματικότητα η Κυβέρνηση Τσίπρα – Καμμένου προσπαθεί να την αποκρύψει με το νέο μεγάλο ψέμα της, τη λεγόμενη «καθαρή έξοδο».

Η αλήθεια είναι ότι τον ερχόμενο Αύγουστο αυτό που τελειώνει είναι το τρίτο μνημόνιο Τσίπρα-Καμμένου και αυτό που αρχίζει το άτυπο ένα νέο τέταρτο μνημόνιο πάλι με την υπογραφή Τσίπρα – Καμμένου.

Με ψηφισμένα μέτρα μείωσης συντάξεων και αφορολογήτου ύψους 5,1 δις ευρώ που ξεκινούν να εφαρμόζονται σε περίπου 6 μήνες από τώρα.

Με αυξημένη εποπτεία, μεγαλύτερη από αυτή που είχε κάθε άλλη χώρα που βγήκε από μνημόνια. Με εξοντωτικά υψηλά πρωτογενή πλεονάσματα 3,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2022 και 2,2 μέχρι το 2060! Και με μία συμφωνία για το χρέος πολύ κατώτερη των

προσδοκιών, την οποία κανένα κακόγουστο σόου δεν μπορεί να φτιασிடώσει.

Το μεγάλο ζητούμενο σήμερα είναι η χώρα να πετύχει υψηλούς και διατηρήσιμους ρυθμούς ανάπτυξης.

Αυτό θα το πετύχουμε μέσα από **μια μεγάλη πολιτική αλλαγή** που θα συνοδευτεί με αλλαγή μείγματος πολιτικής.

Με μείωση φόρων, εισφορών, αλλά και δαπανών.

Με λιτό, ευέλικτο και κυρίως αποτελεσματικό κράτος. Με μεταρρυθμίσεις και αποκρατικοποιήσεις ώστε να διευκολυνθούν οι επενδύσεις και να πάρει μπρος η οικονομία. Με παράλληλη ενίσχυση των νέων, αλλά και των πιο αδύναμων συμπολιτών μας, ώστε να μη μείνει κανένας Έλληνας πίσω. Και φυσικά επενδύοντας στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει κάθε περιοχή της χώρας μας.

Η Δυτική Ελλάδα έχει τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης, καθώς διαθέτει μοναδικά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Σπάνιες φυσικές ομορφιές, ειδικά στα παράλια της.

Με την ολοκλήρωση τους αυτοκινητοδρόμου Πάτρα – Πύργος, τον οποίο η σημερινή κυβέρνηση έχει αδικαιολόγητα καθυστερήσει, θα έχει πληρέστερες συγκοινωνιακές υποδομές.

Έχει σημαντική αγροτική παραγωγή, με προϊόντα υψηλής ποιότητας και μοναδικά στο είδος τους.

Έχει κορυφαία πολιτιστικά μνημεία. Η Ολυμπία, γνωστή στα πέρατα της γης, αποτελεί από μόνη της ένα ασύγκριτο πλεονέκτημα. Έχει ένα σπουδαίο Πανεπιστήμιο, το οποίο πρέπει να στηριχθεί για να λειτουργήσει όπως πρέπει, αλλά και πολλά ΤΕΙ πολλών ειδικοτήτων. Ιδρύματα που πρέπει να συνδεθούν εντονότερα με την τοπική οικονομία και να προσφέρουν γνώσεις και καινοτομία. Τι χρειάζεται για να πάρει μπρος η τοπική οικονομία; Χρειάζεται στήριξη, κίνητρα και συνεργασίες.

Ο πρόεδρος της ΝΔ στο προσυνέδριο της Πάτρας

Στήριξη. Κυρίως με έργα υποδομής. Να τελειώνουν οι δρόμοι, να προχωρήσουν τα αρδευτικά έργα.

Κίνητρα. Με μικρότερους φόρους και πολιτικές που θα μειώσουν το κόστος παραγωγής και θα αυξήσουν την εξωστρέφεια.

Συνεργασίες. Κοινές δράσεις που θα συνδυάζουν τουρισμό, πολιτισμό, πρωτογενή παραγωγή, δημιουργώντας ένα πρόσθετο πλούτο για τη Δυτική Ελλάδα.

Κυρίως όμως χρειάζεται να επενδύσουμε στις δυνάμεις των Ελλήνων. Να ανάψουμε ξανά τη φλόγα της δημιουργίας. Να δείξουμε ότι **είμαστε έτοιμοι ως γενιά να γράψουμε τη δική μας ιστορία. Με έργα. Με αποφάσεις.** Με λίγα λόγια και πολλή δουλειά. Και χωρίς κανέναν να μένει πίσω.

Στην αυριανή Ελλάδα **όλοι έχουν δικαίωμα, στην ελπίδα, την ασφάλεια, την αξιοπρέπεια.** Η Νέα Δημοκρατία και εγώ προσωπικά είμαστε έτοιμοι να τα εγγυηθούμε.

Θέλουμε θέσεις εργασίας για τους πολλούς, και ίσες ευκαιρίες. Και θα το πετύχουμε

Της **ΦΩΦΗΣ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ**
πρόεδρου του ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Εννέα δεσμεύσεις για μια εξωστρεφή, καινοτόμα, ανταγωνιστική, βιώσιμη ανάπτυξη

Στηρίζομαστε στις δυνατότητες και τη θέληση του λαού μας. Στηρίζομαστε σε όλους αυτούς που κράτησαν μέσα στην κρίση την Ελλάδα όρθια

“

Η ανάπτυξη και η παραγωγή νέου πλούτου στη χώρα, αλλά και η δίκαιη διανομή του για τη μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων είναι για μας άρρηκτα συνδεδεμένοι στόχοι, είναι όρος επιβίωσης και επιτυχίας για τον τόπο και τον λαό μας. Το Κίνημα Αλλαγής πιστεύει ακράδαντα ότι η «λυδία λίθος» για την ανάπτυξη, είναι οι επενδύσεις. Μεγάλες emblematic ξένες επενδύσεις, αλλά και πολλές επενδύσεις από ελληνικές μεγαλύτερες και μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Έχουμε συμβολικά θέσει τον στόχο των επενδύσεων στο ύψος των 100 δις ευρώ για τα επόμενα χρόνια. Η προσέλκυση επενδύσεων απαιτεί βέβαια ευρύτερη συναίνεση και πολιτική σταθερότητα. Να τελειώνουμε με την πόλωση και το τοξικό κλίμα που διώχνει και αποθαρρύνει επενδυτές. Είναι ώρα για υγιή επιχειρηματικότητα, εξωστρεφία, καινοτόμα, ανταγωνιστική στις προκλήσεις των ανοιχτών αγορών και του διεθνούς ανταγωνισμού. Το Κίνημα Αλλαγής έχει παρουσιάσει 9 βασικές προτάσεις- δεσμεύσεις για να υπηρετήσουμε τον στόχο της ανάπτυξης:

1ον Νέα ποιότητα διακυβέρνησης. Με τις δημόσιες υπηρεσίες φιλικές στον πολίτη και την ανάπτυξη. Με πλήρη αποκομματικοποίηση του κράτους και κατάργηση κάθε πελατειακής σχέσης. Με τολμηρά βήματα στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Με επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης. Με την εφαρμογή του 3ου κύματος των αλλαγών στις δομές, τις αρμοδιότητες, τις λειτουργίες όλων των επιπέδων της διοίκησης με βάρος στην αποκέντρωση με Αυτοδιοίκηση.

2ον Κατάργηση όλων των γραφειοκρατικών εμποδίων με fast track διαδικασίες κατά το πρότυπο των έργων των Ολυμπιακών Αγώνων, για τις αδειοδοτήσεις των επιχειρήσεων. Λύνουμε εξαρχής ιδιαίτερα για μεγάλες emblematic επενδύσεις σε κάθε Περιφέρεια, όλα τα θέματα που σχετίζονται με όρους δόμησης και χρήσεις γης. Θέλουμε αναπτυξιακή ταυτότητα σε κάθε Περιφέρεια.

3ον Επέκταση του μηχανισμού των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και σε άλλους τομείς πέραν των υποδομών.

4ον Μείωση των φόρων στην παραγωγή. Επανα-

φορά του ΦΠΑ στον προηγούμενο συντελεστή για κρίσιμους τομείς όπως η εστίαση, ο τουρισμός, η ζυθοποιία, το κρασί.

5ον Επιδότηση νέων θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα με απλό τρόπο. Η μισθολογική δαπάνη για κάθε επί πλέον θέση εργασίας στις επιχειρήσεις, υπολογίζεται ως έξοδο που εκπίπτει της φορολογίας, με συντελεστή αυξημένο κατά 30% και 50% για τις ευαίσθητες κατηγορίες των ανέργων. Μέτρο δημοσιονομικά ουδέτερο μια και το Δημόσιο θα έχει σημαντικά έσοδα από την αυξημένη κατανάλωση των νεοπροσληθέντων.

6ον Ριζική αλλαγή του Ασφαλιστικού Νόμου Κατρούγκαλου που οδηγεί σε χρεοκοπία το ασφαλιστικό σύστημα ώστε να μπορούμε να μειώσουμε το μη μισθολογικό κόστος της εργασίας και να θέσουμε μηνιαίο πλαφόν στις εισφορές των μικρομεσαίων, των αγροτών και ελεύθερων επαγγελματιών.

7ον Ριζικές αλλαγές, τομές στο εκπαιδευτικό σύστημα και στα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης και εργασιακής εμπειρίας, ώστε η χώρα να αξιοποιήσει τις δυνατότητες του ψηφιακού μετασχηματισμού, της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, στηρίζοντας καινοτόμες και εξωστρεφείς δραστηριότητες.

Δίνουμε έμφαση στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, στις νέες τεχνολογίες, στην άμεση σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με τις δυνάμεις της παραγωγής.

8ον Ανοιχτές και ανταγωνιστικές αγορές χωρίς παλαιομοδίτικους προστατευτισμούς, αλλά με σαφείς κανόνες που ισχύουν απερέγκλιτα και ελέγχονται από αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές. Και

9ον Αποκατάσταση του ρόλου του τραπεζικού συστήματος, ώστε να μπορεί να χρηματοδοτήσει επαρκώς την οικονομία.

Υπάρχουν όμως και οι ευθύνες που πρέπει να αναλάβουν οι επιχειρηματίες απέναντι στην ελληνική κοινωνία. Μπορούμε να συμφωνήσουμε σε 6 στόχους- δεσμεύσεις:

- Τον σεβασμό του περιβάλλοντος, και την ανάπτυξη σχέσεων συνεργασίας με τις τοπικές κοινωνίες. -Τον απόλυτο σεβασμό της Εργατικής και Ασφαλι-

στικής Νομοθεσίας. Την ανάπτυξη του Κοινωνικού Διαλόγου, για Συλλογικές Συμβάσεις σε κλαδικό και επιχειρησιακό επίπεδο, που θα συνδέσουν την επιτυχία των επιχειρήσεων με τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων. Τη συνεργασία τους για να δώσουμε ένα αποφασιστικό πλήγμα στη μαύρη εργασία.

-Τη συμφωνία για την επαναφορά της απόφασης για τον κατώτερο μισθό στην Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, ώστε να αυξάνεται αυτός ουσιαστικά με τη σύμφωνη γνώμη των Κοινωνικών Εταίρων και με βάση τις πραγματικές δυνατότητες της Οικονομίας.

-Την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και κινήτρων για την ενίσχυση της απασχόλησης, την πρόσληψη νέων ανέργων, σε θέσεις εργασίας με Ποιότητα και αξιοπρεπείς αμοιβές.

- Την ανάπτυξη δράσεων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης με τον συντονισμό της Πολιτείας, για τη στήριξη (σε συνεργασία με την Αυτοδιοίκηση και Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών), ευαίσθητων Κοινωνικών Ομάδων και την ενίσχυση του κοινωνικού κράτους.

- Την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη στήριξη Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και άνοιγμα θέσεων εργασιακής εμπειρίας για νέους ανθρώπους ώστε το ανθρώπινο δυναμικό μας να μπορεί να αξιοποιήσει τις νέες τεχνολογικές δυνατότητες και να δημιουργηθούν περισσότερες και ποιοτικές θέσεις εργασίας.

Στο Κίνημα Αλλαγής δημιουργούμε τις βάσεις για μια νέα Εθνική Κοινωνική Συμφωνία.

Για μια Συμφωνία ευθύνης και συμπόρευσης, όπου τα κέρδη της επιτυχίας αποδίδονται σε ΟΛΟΥΣ και όχι μόνο τους λίγους και ισχυρούς.

Στηρίζομαστε στις δυνατότητες και τη θέληση του λαού μας.

Στηρίζομαστε σε όλους αυτούς που κράτησαν μέσα στην κρίση την Ελλάδα όρθια.

Τους επιχειρηματίες, τους μικρομεσαίους, τους αγρότες, τους δημόσιους λειτουργούς, τους εργαζόμενους που παρά την κρίση και τα προβλήματα, αγωνίστηκαν για να μείνει η ελπίδα ζωντανή.

Ζητάμε τη συμμετοχή και όλων όσοι μπορούν και θέλουν να συμβάλλουν, να επενδύσουν, να επιχειρήσουν, να δημιουργήσουν με τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους.

Ζητάμε κυρίως τη συμμετοχή από τους νέους ανθρώπους που δικαιούνται ένα καλύτερο μέλλον.

Νοέμβριος 2017.
Συγκέντρωση για την κ.
Γεννημάτα στο «Πάνθεον»
λίγο πριν την εκλογή
αρχηγού στη παράταξη

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΤΣΟΥΜΠΑ**
γγ της ΚΕ του ΚΚΕ

Η καθαρή διέξοδος για τον λαό βρίσκεται μόνο στην επιλογή του αγώνα για ριζικές αλλαγές

Πάμε ουσιαστικά σε ένα «μεταμνημονιακό μνημόνιο»... «Δίκαιη ανάπτυξη» σε ένα άδικο σύστημα δεν μπορεί να υπάρξει

Αυτές τις μέρες η συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ σπίνει το πα-
ραμύθι ότι η χώρα βγαίνει -και
μάλιστα «καθαρά»- από τα μνημόνια,
ότι «επιστρέφει στην κανονικότητα»
και άλλα πολλά, με τη γνωστή τακτι-
κή της παραπλάνησης και της καλ-
λιέργειας ψεύτικων ελπίδων, σε ένα
λαό που μάτωσε όλα αυτά τα χρόνια
και θα συνεχίσει να ματώνει αν δεν
βάλει ο ίδιος εμπόδια, σ' αυτή την
αδιέξοδη πορεία.

Οχι ότι και τα άλλα κόμματα της
αστικής αντιπολίτευσης πάνε πίσω
στην κοροϊδία σε βάρος του λαού
μας, αφού δε διαφωνούν στην ου-
σία των στρατηγικών κυβερνητικών
επιλογών και θα τις υλοποιήσουν οι
ίδιοι αν ή όταν έρθει η σειρά τους.
Πιο συγκεκριμένα: Οι ισχυρισμοί
για το «τέλος των μνημονίων» απο-
τελούν μεγάλη απάτη! Το πολιτικό
σχέδιο, τόσο του ΣΥΡΙΖΑ όσο και
της ΝΔ, του ΚΙΝΑΛ με τις όποιες με-
ταμφιέσεις του, περιλαμβάνει όλες
τις δεσμεύσεις που χρεοκόπησαν
το λαό. Τόσο τα προγράμματά τους
όσο και οι απαιτήσεις των «εταίρων
– δανειστών», αλλά πάνω από όλα
οι μόνιμες και διαρκείς απαιτήσεις
των μονοπωλιακών ομίλων -για την
κερδοφορία τους και μόνο- αφήνουν
άθικτους τους εκατοντάδες σκληρούς
μνημονιακούς νόμους.

Αλλωστε, στη «μεταμνημονιακή
εποχή» θα εφαρμοστούν -το 2019
και το 2020- τα προνομοθετημέ-
να μέτρα της νέας μείωσης των συ-
ντάξεων και του αφορολόγητου. Τα
μέτρα αυτά είναι δεδομένα και θα
υλοποιηθούν μέχρι κεραίας, καθώς
η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για την
επίτευξη υψηλών -ματωμένων λέμε
εμείς- πρωτογενών πλεονασμάτων
μέχρι και το 2060! Όλα αυτά συνι-
στούν ουσιαστικά ένα «μεταμνημο-
νιακό μνημόνιο».

Ταυτόχρονα, αυτή την περίοδο, ο
ΣΥΡΙΖΑ αναδεικνύεται σε σημαιο-
φόρο των συμφερόντων των ιμπε-
ριαλιστών του ΝΑΤΟ στην περιοχή
μας. Με μεγάλη σπουδή προχώρησε
στην υπογραφή συμφωνίας με την
ΠΓΔΜ, με αποκλειστικό σκοπό την
ένταξη της γειτονικής χώρας στις
λυκοσυμμαχίες του ΝΑΤΟ και της

ΕΕ, που είναι οι υπεύθυνοι για τη
διάλυση της Γιουγκοσλαβίας και
παράγοντας ανασφάλειας κι αλλα-
γής συνόρων. Η Κυβέρνηση, ως
ο ιμπεριαλιστικός «μεντεσές» -κα-
τά τον πρέσβη των ΗΠΑ- εμπλέκει
ακόμα βαθύτερα τη χώρα μας σε
επικίνδυνους σχεδιασμούς. Θυμί-
ζουμε τις καταγγελίες του ΚΚΕ ότι
στην αεροπορική βάση του Αραξου
γίνεται προετοιμασία για φύλαξη
πυρηνικών, που παραμένουν ακό-
μα ουσιαστικά αναπάντητες από την
Κυβέρνηση.

Το ΚΚΕ απευθύνεται με ειλικρί-
νεια στον ελληνικό λαό και του
λέει πως «δίκαιη ανάπτυξη» σε
ένα άδικο σύστημα δεν μπορεί να
υπάρξει. Αποδεικνύεται, άλλωστε,
από την ίδια την πραγματικότητα σε
κλάδους που ανακάμπτουν στη χώ-
ρα μας και στην περιοχή της Δυτι-

κής Ελλάδας, όπως ο τουρισμός, οι
κατασκευές, τα οδικά δίκτυα, όπου
η μια δουλειά χωρίζεται στα δύο,
με μισό μισθό, για μικρό χρονικό
διάστημα και οι όποιες υπηρεσίες
τους είναι απαγορευτικά ακριβές για
τον λαό μας.

Τίποτε δεν πρόκειται να χαριστεί
στον λαό, ακόμη και στις συνθή-
κες της επισημασμένης καπιταλιστι-
κής ανάκαμψης που βρισκόμαστε.
Χρειάζεται να δυναμώσει η πάλη του
εργατικού - λαϊκού κινήματος για αυ-
ξήσεις σε μισθούς, Συλλογικές Συμ-
βάσεις, κατάργηση των αντιλαϊκών
φόρων, των χαρατσιών, για δημόσια
- δωρεάν Υγεία, Παιδεία, Πρόνοια.
Για να σταματήσουν οι πλειστηρια-
σμοί και οι κατασχέσεις της λαϊκής
περιουσίας, που εδώ στην περιοχή
μας, συγκεκριμένα στην Πάτρα, η
δημοτική αρχή έχει αναλάβει σχε-

τική αγωνιστική πρωτοβουλία, την
οποία στηρίζουμε. Μόνο έτσι μπο-
ρούν να μπουν εμπόδια, να υπάρ-
ξουν νίκες και κατακτήσεις για την
εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά
στρώματα.

«Καθαρή έξοδος» για τους εργα-
ζόμενους σημαίνει κατάργη-
ση όλων των μνημονιακών
νόμων, αναπλήρωση οικονομικών
απωλειών, ικανοποίηση των σύγ-
χρονων λαϊκών αναγκών. Το βα-
σικό όπλο του εργαζόμενου λαού
βρίσκεται σήμερα στην ισχυροποιί-
ση του ΚΚΕ, στη συμπόρευση μαζί
του, για τους αγώνες που χρειάζεται
να οργανωθούν, να μαζικοποιηθούν,
βάζοντας στο στόχαστρο τους πραγ-
ματικούς υπευθύνους για τα δεινά
του: Το μεγάλο κεφάλαιο, την ΕΕ, το
ΝΑΤΟ, τις κυβερνήσεις και τα κόμ-
ματα που τους υπηρετούν.

Του **ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΛΕΒΕΝΤΗ**
προέδρου της Ενωσης Κεντρών

Χωρίς νέο εθνικό έσοδο, τα πράγματα θα πάνε χειρότερα

Η Κυβέρνηση υπόσχεται καθαρή
έξοδο από τα μνημόνια τον Αύ-
γουστο και ελευθερία κινήσεων
για την οικονομία μας. Όμως, όταν
ξυπνήσουμε στις 21 Αυγούστου, το
τοπίο θα είναι εξίσου θολό με εκεί-
νο της προηγούμενης, η ατζέντα των
υποχρεώσεων για την χώρα μας, η
ίδια και η χώρα μας θα οφείλει να
τηρήσει απόλυτα αυτά που έχει ψη-
φίσει η ελληνική Βουλή.

Είτε καθυστερήσουν οι εκλογές και
μείνει λίγο ακόμη ο κ. Τσίπρας, εί-
τε γίνουν εκλογές και εκλεγεί άλ-
λος πρωθυπουργός, η τήρηση των
υποχρεώσεων της χώρας είναι μο-
νόδρομος και όσοι υπόσχονται αλλα-
γές συμφωνιών με διαπραγμάτευση,
απλά κοροϊδεύουν τον λαό. Έχουν
μετατρέψει την οικονομία σε νεκρο-

ταφείο και με πλασματικά στοιχεία
προσπαθούν να πείσουν τον ελληνικό
λαό ότι μειώθηκε η ανεργία, ενώ την
ίδια στιγμή 500.000 νέοι μας έχουν
εγκατασταθεί στο εξωτερικό.

Η άποψή μας είναι, ότι εάν δεν έρ-
θουν επενδύσεις στη χώρα, εάν
δεν δημιουργηθεί νέο εθνικό έσο-
δο, η οικονομία θα παραμένει ως έχει
και τα πράγματα θα πάνε χειρότερα.
Τώρα βρισκόμαστε στη θέση να παρα-
καλάμε, να μην κοπούν οι συντάξεις,
και να αυξηθεί ο κατώτατος μισθός.
Εδώ φυσικά ήρθαμε από τις πολιτικές
ενός διεφθαρμένου πελατειακού πο-
λιτικού συστήματος. Η Ελλάδα στην
περίπτωση που δεν αποπληρώσει
ένα αξιόγραφο θα χρεοκοπήσει. Αυτό
πρέπει να πούμε στον ελληνικό λαό.
Τα σκληρά μέτρα που έλαβε ο κ. Τσί-

πρας απέβλεπαν στη δημιουργία τε-
χνησιού πλεονάσματος μετά από βαριά
υπερφορολόγηση και κύμα ανεργίας.

Τα σκληρά μέτρα ελήφθησαν από
τον κ. Τσίπρα για να υπάρξει ο
κουμπαράς, ώστε να δοθούν τα
κοινωνικά μερίσματα, που τελικά κα-
τά πλειοψηφία έλαβαν ξένοι πολίτες
που εργάζονται στην Ελλάδα και κά-
λυπταν τα τεθέντα κριτήρια. Δηλαδή,
για να υπάρξει κρατική ελεημοσύνη
προϋπήρξε οικονομική βαρβαρό-
τητα. Η Ελλάδα για να βγει στο ξέ-
φωτο της κανονικότητας, πρέπει να
κάνει μεταρρυθμίσεις, ώστε να έρ-
θουν χρήματα και να γίνουν επεν-
δύσεις. Εμείς σήμερα πληρώνουμε
βαρύ τίμημα γιατί δεκαετίες τώρα
δεν έχουμε προχωρήσει στις απα-
ραίτες μεταρρυθμίσεις.

Όσοι υπόσχονται
αλλαγές συμφωνιών με
διαπραγμάτευση, απλά
κοροϊδεύουν τον λαό

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού

Τι θα κερδίσει η πόλη από τους Παράκτιους Αγώνες

Η αντίστροφη μέτρηση για τη φιλοξενία των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων έχει αρχίσει και η Πάτρα προετοιμάζεται κάθε ημέρα που περνά προκειμένου να παρουσιαστεί απολύτως έτοιμη στο μεγάλο ραντεβού του 2019.

Η πόλη φορά τα καλά της και ετοιμάζεται να επιστρέψει δυναμικά στο προσκήνιο, αφήνοντας πίσω τα δύσκολα χρόνια που ακολούθησαν μετά την αποβιομηχανοποίηση της Αχαΐας τις προηγούμενες δεκαετίες πλήττοντας βάναισα την οικονομία της περιοχής.

Η Πάτρα γίνεται το παράδειγμα για ολόκληρη την Ελλάδα, καθώς ο μεγάλος στόχος με την ανάληψη της διοργάνωσης των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων είναι να αποδείξουμε όχι μόνο ότι η χώρα μπορεί να φιλοξενηθεί με επιτυχία μεγάλες διοργανώσεις, αλλά και ότι μπορεί να το κάνει με τρόπο διαφορετικό απ' ό,τι στο παρελθόν. Να κάνουμε δηλαδή διοργα-

Τα αθλήματα αυτά που περιλαμβάνουν οι Αγώνες είναι κατ' εξοχήν τουριστικά αθλήματα. Μπορούν δηλαδή να συνδυαστούν με τη γενικότερη τουριστική κίνηση που θέλουμε να υπάρχει στην περιοχή και μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο στις επενδύσεις στον συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας

“

νώσεις με χαμηλό κόστος, λογικούς προϋπολογισμούς, αλλά χωρίς εκπώσεις στην ποιότητα και το αποτέλεσμα της προσπάθειας να είναι άρτιο. Ένα ακόμη μεγάλο στοίχημα είναι η επόμενη μέρα. Να αποφύγουμε τα λάθη που έγιναν σε προηγούμενες περιπτώσεις, όταν δεν υπήρχε σχεδιασμός για την εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων που δημιουργήσαμε, κάτι που είχε οδυνηρές συνέπειες, με το λογαριασμό να μας έρχεται ακριβός και τα όποια βά- ρη να εξακολουθούν να μας

ταλαιπωρούν ακόμη.

Οι Παράκτιοι Μεσογειακοί Αγώνες είναι ένα κομβικής σημασίας γεγονός κυρίως για την πόλη της Πάτρας, αλλά και γενικότερα για την ευρύτερη περιοχή της Αχαΐας.

Η κομβική σημασία της επιτυχούς διοργάνωσης των Αγώνων δεν είναι μόνο για αθλητικούς λόγους καθώς μας δίνεται η δυνατότητα μέσω των υποδομών που θα δημιουργήσουμε να υπάρξουν τα μέγιστα δυνατά οφέλη στην τοπική κοινωνία και στην τοπική οικονομία. Παράλληλα δημιουργείται στην περιοχή ένας αθλητικός-τουριστικός κόμβος. Κι ο λόγος είναι ότι τα αθλήματα αυτά που περιλαμβάνουν οι Αγώνες είναι κατ' εξοχήν τουριστικά αθλήματα. Μπορούν δηλαδή να συνδυαστούν με τη γενικότερη τουριστική κίνηση που θέλουμε να υπάρχει στην περιοχή και μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο στις επενδύσεις στον συγκεκριμένο τομέα της οικονομίας.

Είναι σημαντικό ακόμη να

ξεκαθαρίσουμε και το εξής. Ο σχεδιασμός για την επόμενη μέρα δεν έχει να κάνει μόνο με την εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων από την τοπική κοινωνία για άθληση και για προσέλκυση τουριστικού ενδιαφέροντος, αλλά και με τη χρήση τους για τον ίδιο σκοπό, δηλαδή τη φιλοξενία νέων διοργανώσεων, μικρότερου βεληνεκούς, αλλά με εξίσου μεγάλο ενδιαφέρον. Θα πρέπει, τέλος, να τονιστεί το πόσο σημαντικό είναι οι τοπικοί φορείς, αθλητικοί και μη, να συνδράμουν με κάθε δυνατό τρόπο προκειμένου να βοηθήσουν στη διεξαγωγή των Αγώνων, αλλά και να προωθήσουν τη διοργάνωση, γνωρίζοντας ότι η συνδρομή τους θα έχει πολλαπλά ανταποδοτικά οφέλη.

Το επόμενο διάστημα είναι κρίσιμο για την επιτυχή υλοποίηση των στόχων που έχουμε θέσει και είμαι βέβαιος ότι θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε όλα τα εμπόδια, μικρά ή μεγαλύτερα καταφέροντας να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα.

Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗ

Βουλευτή Σερρών, τομεάρχης Υποδομών και Μεταφορών Νέας Δημοκρατίας

Σχεδιάζοντας το στρατηγικό πλαίσιο για το μέλλον των υποδομών

Στην παρούσα χρονική και οικονομική συγκυρία, το βασικότερο ίσως μέσο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να βγει επιτέλους η χώρα μας από τον φαύλο κύκλο της ύφεσης, είναι οι επενδύσεις στους τομείς των υποδομών και των μεταφορών. Γιατί κυρίως αυτές είναι σε θέση να δημιουργήσουν προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία.

Αυτό που έχει ανάγκη η χώρα αυτήν τη στιγμή, αλλά κι αυτό που επιτάσσει η κοινή λογική, είναι η ανάγκη εκπόνησης – τόσο από τον πολιτικό όσο κι από τον τεχνικό κόσμο – ενός σοβαρού σχεδίου υποδομών για την επόμενη 15ετία.

Για να σχεδιάσουμε, όμως, το μέλλον, θα πρέπει πρώτα να αξιολογήσουμε τα υπάρχοντα δεδομένα, και ιδίως την τραγική κατάσταση στην οποία έχουμε οδηγηθεί τα τελευταία 3 χρόνια, η οποία μπορεί να συμπυκνωθεί στις εξής πέντε διαπιστώσεις:

1 Απόλυτη θεσμική παράλυση, και «πάγωμα» δημοπρατίσεων των Δημοσίων Έργων από τον Αύγουστο του 2016 έως και το καλοκαίρι του 2017, αποτέλεσμα του στρεβλού και με πολλά κενά Νόμου 4412/2016 της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, τον οποίο καμία Αναθέτουσα Αρχή της χώρας δεν μπορούσε να εφαρμόσει μέχρι να εκδοθούν οι εφαρμοστικοί νόμοι.

Επί 3 χρόνια δεν έχει συμβασιοποιηθεί κανένα μεγάλο δημόσιο έργο, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα τη -σχεδόν ολοκληρωτική- καταστροφή του μεσαίου κατασκευαστικού κλάδου

“

Χρειάστηκαν πλέον των 230 τροποποιήσεων του Νόμου για την επιστροφή στην κανονικότητα.

2 Πλήρης και συστηματική απαξίωση των Ανεξαρτήτων Αρχών, όπως για παράδειγμα της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, της οποίας τη γνώμη αγνόησε πλήρως η κυβέρνηση, στη γνωστή υπόθεση της διαγωνιστικής διαδικασίας για την προμήθεια containers.

3 Παντελής απουσία νέων έργων. Επί 3 χρόνια δεν έχει συμβασιοποιηθεί κανένα μεγάλο δημόσιο έργο, κάτι που έχει ως αποτέλεσμα τη -σχεδόν ολοκληρωτι-

κή- καταστροφή του μεσαίου κατασκευαστικού κλάδου. Ταυτόχρονα, καταγράφεται το ιστορικά χαμηλότερο ποσοστό δημοπρατίσεων μεγάλων Δημοσίων Έργων, μια που μόνο το «Πάτρα-Πύργος» και το Καστέλι έχουν δημοπρατηθεί και το πρώτο, μάλιστα, με προβληματικό τρόπο.

4 Εκτόξευση του κόστους των έργων, που οφείλονται στα capital controls και τις δήθεν διαπραγματεύσεις της Κυβέρνησης με τους εργολάβους, που οδήγησαν σε «πανωπρόικια» άνω των 500 εκατομμυρίων.

5 Τεράστιες καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση των έργων και δήθεν εξαγγελίες νέ-

ων. Τα παραδείγματα πολλά. Από την «σαλαμποποίηση» του Πάτρα-Πύργος και την κυβερνητική «κοροϊδία» στο θέμα του ΒΟΑΚ, μέχρι τις εξαγγελίες φαραωνικών έργων τύπου Σιδηροδρομικής Εγνατίας. Αντίθετα με την κυβέρνηση, η ΝΔ έχει αποδείξει ότι μπορεί και λειτουργεί με σοβαρότητα και υπευθυνότητα στην υλοποίηση των δημόσιων έργων της χώρας μας. Γι' αυτόν, άλλωστε, το λόγο κι έχει ήδη ολοκληρώσει και παρουσιάσει το πρόγραμμά της, το οποίο και κινείται σε 2 βασικούς άξονες:

1. Επίλυση θεσμικών κενών και συντόμευση εγκρίσεων και διαδικασιών, με έμφαση

στη διαφάνεια και την αξιοκρατία.

2. Σχεδιασμός και υλοποίηση νέων σημαντικών έργων για την ανάπτυξη των υποδομών και μεταφορών της χώρας την επόμενη δεκαετία, με σημαντικές αλλαγές στην υλοποίηση και την επίβλεψή τους. Κεντρικός μας στόχος είναι η αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως οι «πληρωμές διαθεσιμότητας» καθώς και οι συμβάσεις παραχώρησης, ώστε να ξεκινήσουν πάλι τα έργα στη χώρα μας.

Αυτό θα πραγματοποιηθεί με μικρές, αλλά ουσιαστικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, με στόχο να δοθεί λύση στα βασικά προβλήματα, που 3 χρόνια τώρα δεν επιλύονται. Για παράδειγμα, προκειμένου να αντιμετωπισθεί το ζήτημα των μεγάλων εκπώσεων, πέρα από την πρόσθετη εγγύηση, θα ορίζονται ιδιωτικές επιβλέψεις, αυστηρές κι ελεγχόμενες.

Παράλληλα, θα υλοποιηθεί ένα νέο στρατηγικό πλαίσιο κι ένα πρόγραμμα έργων, που θα δώσει έμβαση σε έργα όπως τα οδικά, τα σιδηροδρομικά, τα λιμενικά, τα αντιπλημμυρικά, κ.λπ., σπριζόμενοι σε δύο βασικούς γνώμονες: τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα.

Τα μεγάλα έργα απαιτούν υπευθυνότητα, σοβαρότητα και σύμπνοια. Ας είμαστε τουλάχιστον σε αυτά, όλοι μαζί.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Η πρόκληση σήμερα στην ανάπτυξη για το αύριο

Το 6^ο ετήσιο Αναπτυξιακό Συνέδριο της εφημερίδας «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» για τις αναπτυξιακές προοπτικές της Δυτικής Ελλάδας είναι ένας ακόμα κρίκος στην αλυσίδα των σημαντικών συναντήσεων για το μέλλον της περιοχής που λαμβάνουν χώρα τους τελευταίους μήνες. Είναι επίσης ένα ακόμα σημάδι ότι κάτι αλλάζει στο τόπο μας και στη γειτονιά μας και βέβαια μένουν και άλλα σημαντικά να αλλάξουν στο άμεσο μέλλον.

Αυτά που αλλάζουν έχουν να κάνουν κυρίως με τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε την πραγματικότητα και τις προκλήσεις, τον τρόπο που επικοινωνούμε, που συνεργαζόμαστε, που συνδιαμορφώνουμε τις επιλογές μας. Ως αιρετή περιφέρεια πρωτοστατήσαμε σε αυτές τις αλλαγές. Όχι με κραυγές και βερμπάλισμούς αλλά με αθόρυβη και ουσιαστική δουλειά και ουσιαστικό διάλογο υπηρετήσαμε, σε μια ζοφερή χρονική περίοδο, το δημόσιο συμφέρον με αίσθημα απόλυτου σεβασμού και ευθύνης στη κοινωνία και αλλάξαμε τα δεδομένα. Μέσα από αυτή τη διαδικασία ξεπεράσαμε στεγανά, διαχωριστικές γραμμές, γκρεμίσουμε καθεστωτικές πρακτικές και βαρίδια, ανοίξαμε παράθυρο στο μέλλον. Η αιρετή περιφέρεια είναι πλέον και στη συνείδηση του πολίτη ο θεσμός που οδηγεί τις εξελίξεις, θέτει την ατζέντα των θεμάτων, λειτουργεί ως καταλύτης των εξελίξεων.

Υπό αυτό το πρίσμα τα -ούτως ή άλλως- επίκαιρα θέματα του συνεδρίου της εφημερίδας «Πελοπόννησος» μας δίνουν την ευκαιρία να ξαναθέσουμε στο μικροσκοπικό κρίσιμες πτυχές των τρόπων διεκδίκησης και παρέμβασης. Είναι όμως και μια ευκαιρία να σκεφτούμε γύρω από την έννοια του σχεδιασμού της ανάπτυξης. Για πολλά χρόνια υπήρχε ένα δίλημμα -κι εγώ συμμετείχα κατά καιρούς σε συζητήσεις για το τι ορίζουμε αναπτυξιακό έργο. Σήμερα, διαπιστώνουμε ότι στην πράξη πρέπει να σκεφτόμαστε με τους εξής όρους: Σχεδιάζουμε το μέλλον, αλλά παρεμβαίνουμε στο παρόν. Δεν μπορούμε να αφήνουμε το παρόν στην εγκατάλειψή του, στο όνομα μελ-

Η αιρετή περιφέρεια είναι πλέον και στη συνείδηση του πολίτη ο θεσμός που οδηγεί τις εξελίξεις, θέτει την ατζέντα των θεμάτων, λειτουργεί ως καταλύτης των εξελίξεων

“

ρέσουμε να το έχουμε στην επόμενη πενταετία.

Η Περιφέρεια έχει όραμα για το μέλλον. Την σύνδεση αυτή δεν την αντιλαμβάνεται ως μια στιγμιαία παρέμβαση αλλά ως μια ευκαιρία για συνολική ανάπλαση της παραλιακής ζώνης, με αξιοποίηση και επανάχρηση βιομηχανοστασίων συμβόλων μιας μεταβιομηχανικής εποχής για την Πάτρα, με σχεδιασμό για φθνή ενέργεια με την έλευση του φυσικού αερίου στη Πάτρα.

Ακριβώς απέναντι από την πύλη του νέου λιμανιού της Πάτρας βρίσκεται το εμβληματικό κτίριο του πρώην εργοστασίου «Λαδόπουλος». Το κτίριο της χαρτοβιομηχανίας Λαδόπουλου, αποτελεί έναν από τους ιστορικότερους ίσως χώρους εργασίας στην Πάτρα αλλά και από τους πλέον ξεχασμένους. Κτίρια-μνημεία μιας τάξης που δεν έχει τη δυνατότητα να αφήσει σημάδια στο χώρο, γιατί της λείπουν τα μέσα και η μόνη μαρτυρία ύπαρξης της είναι οι χώροι παραγωγής που παραμένουν φανοί στο περιβάλλον της πόλης. Όραμα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας είναι να δημιουργηθεί ένα πολυδύναμο κέντρο (κοινωνικό, πολιτιστικό, διοικητικό) που θα αναπλάσει καθολικά την περιοχή αλλά ολόκληρη τη ζωή της Πάτρας και της Δυτικής Ελλάδας.

Μέχρι τότε όμως η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει εντάξει στο περιφερειακό της πρόγραμμα την ανακαίνιση της υφιστάμενης μετρικής γραμμής από Πάτρα μέχρι την πόλη της Δυτικής Αχαΐας, ώστε να λειτουργήσει ως προασιακή γραμμή εξυπηρετώντας ένα σημαντικό αστικό μέρος της Πάτρας και συνδέοντας την Πάτρα με έναν δημοφιλή τουριστικό προορισμό άμεσα και σταδιακά με το αεροδρόμιο Αράξου και με απώτερο στόχο τη σύνδεση με Πύργο, Κατάκολο και Αρχαία Ολυμπία.

Το παραπάνω αποτελεί ένα συνολικό στρατηγικό έργο που αναδεικνύει την έννοια της

ανάπτυξης που εμείς υπηρετούμε.

Ενεργούμε στο τρίπτυχο σχεδιάζουμε, διεκδικούμε και υλοποιούμε. Αυτό το τρίπτυχο κυριαρχεί στο παραπάνω ολοκληρωμένο αναπτυξιακό πλάνο που έχουμε για την πόλη της Πάτρας. Αναδεικνύει την έννοια της ανάπτυξης που εμείς, ως αιρετή Περιφέρεια, αντιλαμβανόμαστε.

Κρίσιμο ζήτημα μετά από τόσα χρόνια παραμένει η ολοκλήρωση της Ολυμπίας Οδού Πάτρα - Πύργος - Καλό Νερό - Τσακώνα. Δεν μπορούμε να ονομάζουμε ή να αποκαλούμε ένα άξονα ως «Ολυμπία Οδός» χωρίς να φθάνει εκεί. Δεν είναι μόνο για εμάς το μεγάλο περιφερειακό στόιχημα αλλά ελπίζουμε ότι αποτελεί και εθνικό στόιχημα της χώρας.

Το έργο αυτό εξυπηρετεί την ίδια λογική της ανάπτυξης που θέσαμε παραπάνω.

Όσον αφορά στην παραγωγική ανασυγκρότηση και ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜμΕ της περιοχής παρουσιάσαμε έγκαιρα έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό που περιλαμβάνει δράσεις που αξιοποιούν το τρίπτυχο της στόχευσης της ΠΔΕ. Προϊόντα και πολιτικές που μπορούν να είναι ανταγωνιστικά στο κόστος. Προϊόντα και πολιτικές με έμφαση στην ποιότητα που σε συνδυασμό με την εξιδανίκευση του κόστους μπορούν να καταφέρουν την παγκόσμια τοποθέτησή τους. Προϊόντα ή και υπηρεσίες που για να μπορέσουν να έχουν ανταγωνιστικά χαρακτηριστικά κόστους και σταθερή ποιότητα θα πρέπει να ενσωματώνουν χαρακτηριστικά καινοτομίας και αποτελέσματα έρευνας που παράγεται από τα τοπικά ερευνητικά και πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Σε θέματα τεχνολογίας, καινοτομίας και ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας έχουμε δημιουργήσει πρωτοποριακούς περιφερειακούς θεσμούς, όπως η συμμαχία για την επιχειρηματικότητα και ανάπτυξη στην Δυτική Ελλάδα και το περιφερειακό συμβούλιο έρευνας και καινοτομίας που έχουν αγκαλιαστεί από τους τοπικούς φορείς και χαράσσουν πολιτικές. Παράλληλα καινοτόμα χρηματοδοτικά εργαλεία από το ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας πραγματοποιούν την σύζευξη έρευνας τεχνολογίας με την αλληλεπίδραση ΜμΕ και ερευνητικών ιδρυμάτων. Υποστηρίζουμε και αλληλεπιδρούμε μαζί με άλλους μας εταίρους στο μοναδικό συνεργατικό εγχείρημα στην χώρα μας την έκθεση καινοτομίας με τον τίτλο PatrasIQ.

Η πρόκληση για τις νέες απαιτούμενες αλλαγές είναι μπροστά μας. Η μετάβαση από την Περιφερειακή και την Αποκεντρωμένη Διοίκηση στην Περιφερειακή Διακυβέρνηση αποτελεί την ικανή και αναγκαία συνθήκη για να μη μείνουν μετέωρες οι σημαντικές αλλαγές και διεργασίες που συντελούνται σε επίπεδο κοινωνίας.

Είναι η πρόκληση του «σήμερα» για την ανάπτυξη του «αύριο». Η οικονομική κρίση της προηγούμενης δεκαετίας πρέπει να μας οδηγήσει να οικοδομήσουμε την δεκαετία της ανάπτυξης. Ο χρόνος και οι επιλογές μας καθορίζουν το μέλλον των επερχόμενων γενεών. Τα πισωγυρίσματα στην θεσμική ανασυγκρότηση της περιφέρειας πρέπει να τελειώνουν εδώ και τώρα.

Εχω υπογράμμισει πολλές φορές ότι σήμερα περισσότερο από ποτέ η περιφερειακή ανάπτυξη με όρους οικονομικής αυτοτέλειας και θεσμικής αυτονομίας είναι προσπατούμενο της εθνικής ανασυγκρότησης. Το κράτος οφείλει να πάρει τη σκυτάλη και να υλοποιήσει επιτέλους τη μεγάλη θεσμική αλλαγή της περιφερειακής διακυβέρνησης για την ανάπτυξη, την έξοδο από την κρίση, το βάθεμα της δημοκρατίας. Να περάσουμε από τις άμεσες υποσχέσεις στις άμεσες πράξεις.

Του ΚΩΣΤΑ ΠΕΛΕΤΙΔΗ

δημάρχου Πατρέων

Για ποια ανάπτυξη μιλούμε;

Μας έλεγαν πως έλειπαν οι υποδομές, έγιναν και αυτές. Η θέση των λαϊκών στρωμάτων χειροτέρευε όμως συνεχώς

Θέλουμε να εμπνεύσουμε τον λαό μας ότι μπορεί το δίκιο του να το φέρει ξανά στην επιφάνεια, ότι μπορεί να το κάνει πράξη και έργο

Στον δημόσιο διάλογο έρχεται και επανέρχεται το θέμα της περιφέρειας «ανάπτυξης», που κάποιοι την λένε και «δίκαιη». Όλοι αυτοί απευθύνονται σε μια πόλη που έχει 34.000 ανέργους, χιλιάδες κατεστραμμένους επαγγελματίες, 15.000 ενταγμένους στο ΚΕΑ. Ποιος δεν θέλει ανάπτυξη; Όλοι θέλουν και πρώτα απ' όλα εμείς, ως δημοτική αρχή. Η συζήτηση όμως δεν μπορεί να είναι ουδέτερη. Επομένως για ποια ανάπτυξη μιλούμε; Στην πόλη μας υπάρχει λαός, αυτός τι θα έχει; Θα συνεχίζει να παίρνει βασικό μισθό 581 ευρώ, θα έχει 4ωρη εργασία με μισθό 380 ευρώ; Θα δουλεύει σε προγράμματα ελαστικής εργασίας δίμηνα, οκτάμηνα; Οση προσπάθεια και αν καταβάλλεται από τις κυρίαρχες δυνάμεις δεν θα αποφύγουν το ερώτημα, ποιος θα κερδίσει από αυτήν την ανάπτυξη. Ας σκεφτούμε λοιπόν τι βγήκε από τα συνέδρια και τις συσκέψεις και τις συζητήσεις για την ανάπτυξη όλα τα προηγούμενα χρόνια.

Γιατί έκλεισαν τα εργοστάσια της Ακτής Δυμαίων και ευρύτερα; Εφταιγε ο ενδοκλαδικός και ο παγκόσμιος ανταγωνισμός, που κατέστησε αυτές τις επιχειρήσεις ασύμφορες για τους ιδιοκτήτες τους, που τις εγκατέλειψαν και μετέφεραν τα κεφάλαιά τους αλλού, αφήνοντας φυσικά απλήρωτα τα δάνεια και τα χρέη τους σε εργαζόμενους και ταμεία, ή έφταιγαν οι εργαζόμενοι που διεκδικούσαν τα αυτονόητα; Γιατί στη συνέχεια δεν είχαμε ανάπτυξη, μας έλεγαν πως έλειπαν οι υποδομές, έγιναν και αυτές, Γέφυρα Ρίου – Αντιρρίου, μεγάλη Περιμετρική, Ιωνία Οδός, Ολυμπία Οδός, Νέο Λιμάνι, Βιοτεχνικό Πάρκο, Βιομηχανική Ζώνη, Νέο Αρχαιολογικό Μουσείο, αρχαιολογικός χώρος στη Βούντεν. Μετά μας έλειπαν σημαντικά γεγονότα που θα έκαναν γνωστή την Πάτρα. Έγινε η Πάτρα Ολυμπιακή Πόλη, Πάτρα Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Η θέση των λαϊκών στρωμάτων χειροτέρευε όμως συνεχώς. Τώρα ζητούν να διαμορφωθεί «φιλικό περιβάλλον» για την επιχειρηματικότητα και τις επενδύσεις, για

την αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρηματικών ομίλων. Οικοπέδα υδρογονανθράκων στο Ιόνιο χαρίζονται στους μονοπωλιακούς ομίλους. Σχεδιάζεται η εγκατάσταση μονάδας υδροποιημένου φυσικού αερίου στο Νέο Λιμάνι για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του εφοπλιστικού και βιομηχανικού τομέα. Θέλουν να εγκαταστήσουν δηλαδή μια «πυριτιδαποθήκη» μέσα στον αστικό ιστό της Πάτρας. Την ίδια ώρα η ενέργεια είναι πανάκριβη για το λαό, ενώ η ΔΕΗ καθημερινά κόβει το ρεύμα σε εκατοντάδες λαϊκά σπίτια που μένουν «στο σκοτάδι»...

Θέλουν η νέα σιδηροδρομική γραμμή, με βάση τον σχεδιασμό τους, να έχει επίγεια διέλευση, που θα κόψει στη μέση την Πάτρα κάτι που φυσικά δεν θα το επιτρέψουμε. Όλα αυτά, όπως και τα προηγούμενα θα αποδειχθεί ότι δεν φέρνουν ανάπτυξη για τον λαό και είναι πλέον αντιληπτό από όλους. Τώρα διαλαλούν το νέο όραμα, το νέο παραμύθι, τελείωσαν λένε τα μνημόνια, βγαίνουμε στις αγορές!!! Δηλαδή νέα δάνεια από τους τραπεζίτες, νέος φτηνός δανεισμός και διευκολύνσεις για τις μεγάλες επιχειρήσεις. Κρύβουν ότι εκατοντάδες μνημονιακά μέτρα και νόμοι που έγιναν για

το συμφέρον των κεφαλαιοκρατών παραμένουν στη θέση τους και θα συνεχίσουν να τσακίζουν τα λαϊκά στρώματα. Τα πλεονάσματα, που τα πληρώνει ο λαός, θα είναι μέχρι το 2060. Νέα μέτρα, όπως μειώσεις συντάξεων, αύξηση της φορολογίας ψηφίστηκαν πριν μερικές μέρες. Μια θέση δουλειάς μοιράζεται σε τρεις και τέσσερις, τα παιδιά μας φεύγουν μετανάστες. Επειδή δεν υπάρχουν σωτήρες «επενδυτές» πρέπει να ακολουθήσουμε τους στοχασμούς του ποιητή Φώτη Αγγουλέ. Ποιον περιμένετε να έρθει; Ποιον καρτερείτε να σας σώσει; Εσείς οι ίδιοι, με τα χέρια σας. Με το μυαλό σας, με την πράξη, αν δεν αλλάξετε τη μοίρα σας, ποτέ της δεν θα αλλάξει

Λύση προς όφελος των εργαζομένων, των επαγγελματιών που καταστρέφονται, των μικρομεσαίων αγροτών που ξεκληρίζονται υπάρχει. Είναι ο δρόμος της διεκδίκησης, άμεσα, της επίλυσης υπερωριμών λαϊκών αιτημάτων, να επανέλθουν όλα εκείνα τα δικαιώματα που καταρρομήθηκαν για να έχουν κερδοφορία τα οικονομικά συμφέροντα. Να ανοίξει δρόμος για την ανάπτυξη που έχει ο ίδιος ο λαός ανάγκη, να αξιοποιήσει

όλες τις παραγωγικές δυνατότητές του τόπου για τις δικές του ανάγκες, να αναπτύξει ισότιμες σχέσεις συνεργασίας με άλλους λαούς, να μην κλειστεί στις επικίνδυνες συμπληγάδες των ανταγωνισμών στην περιοχή μας που γεννάνε φτώχεια και πολέμους. Χρειάζεται το ξεπέρασμα προκαταλήψεων. Απαιτείται να πάρει ο λαός την υπόθεση της ζωής και τον πλούτο της χώρας στα χέρια του! Να οργανώσει την οικονομία και τη ζωή στον τόπο του με βάση τις δικές του ανάγκες. Ναι, εμείς πιστεύουμε ότι στον 21ο αιώνα μπορούμε να οργανώσουμε τη ζωή μας αλλιώς! Να βάλουμε μπροστά ένα νέο όραμα που δεν ακουμπά τη λύση του στους κηφίνες αλλά στους εργάτες τούτου του τόπου! Τον λαό μας που μοχθεί και δεν ζητά απλά ευκαιρίες και ανάσες ζωής, αλλά τη ζωή την ίδια!

Θέλουμε να εμπνεύσουμε τον λαό μας ότι μπορεί το δίκιο του να το φέρει ξανά στην επιφάνεια, ότι μπορεί να το κάνει πράξη και έργο. Το πιο όμορφο και φιλόδοξο έργο για το οποίο μπορεί και αξίζει να παλέψει! Σε αυτό το λαϊκό σχέδιο θέλουμε να συνεισφέρουμε και οφείλουμε και να συνεχίσουμε και να κριθούμε για αυτό.

Της ΣΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Βουλευτή Αχαΐας του ΣΥΡΙΖΑ, πρώην υπουργού

Μια νέα αναπτυξιακή προσέγγιση

Κα' αρχάς καιρείζω το 6ο Συνέδριο της «Π» για τις αναπτυξιακές προοπτικές της Δυτικής Ελλάδας, το οποίο έχει γίνει θεσμός. Ενας θεσμός που κινητοποιεί τις παραγωγικές δυνάμεις τις περιοχής και τις θέτει σε διάλογο με τους τοπικούς φορείς και την Κυβέρνηση. Το φετινό συνέδριο έρχεται λίγους μήνες μετά την ολοκλήρωση του Περιφερειακού Αναπτυξιακού Συνεδρίου για τη Δυτική Ελλάδα που έγινε με έδρα την πόλη μας. Ενα συνέδριο που εντάσσεται στο πλαίσιο της αναπτυξιακής πολιτικής της Κυβέρνησης και που βασίζεται στην ανάδειξη των περιφερειών της χώρας και της δυναμικής τους.

Είχαμε συνηθίσει στον δημόσιο διάλογο όταν αναφερόμαστε στην ανάπτυξη να εννοούμε αποκλειστικά ένα πλέγμα παρεμβάσεων με επίκεντρο τις υποδομές οι οποίες με-

σοπρόθεσμα θα είχαν σαν αποτέλεσμα να αυξήσουν τις θέσεις εργασίας και μακροπρόθεσμα να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής των πολιτών. Αυτό κατά τη γνώμη μου οφειλόταν και στην ανέμελη στοχοθεσία που συνόδευε όλα τα «πακέτα» που συγχρηματοδοτούσε η Ελλάδα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με μόνη σταθερά τη ροή του χρήματος και την αύξηση του ΑΕΠ. Αυτή η προσέγγιση δεν λάμβανε υπόψη όλους τους παράγοντες της ανθρώπινης ανάπτυξης, δηλαδή την εκπαίδευση, την υγεία, την πρόνοια για τις ειδικές ομάδες συμπολιτών μας, την προστασία του περιβάλλοντος, τη ασφάλεια και την ελευθερία.

Με αυτή τη λογική, λοιπόν, με μια αναπτυξιακή προσέγγιση ευκαιριακή και όχι ολιστική γίνονταν κάποια μεγάλα έργα όπως η γέφυρα

Ρίου – Αντιρρίου, χωρίς ωστόσο αυτό να σημαίνει μείωση της ανεργίας, και ενίσχυση του δημογραφικού δείκτη και ό,τι αυτό συνεπάγεται.

Για τον λόγο αυτό είναι αναγκαίο να αποτυπώνονται πολιτικές θέσεις που πηγάζουν από το κοινωνικό πεδίο και εντάσσονται στις προτεραιότητες της Εθνικής Αναπτυξιακής Στρατηγικής. Η ανάπτυξη πρέπει να έχει ως πρώτο στόχο την κοινωνική δικαιοσύνη. Η επιχειρηματικότητα και η καινοτομία, που τόσο έχει αναδειχθεί στη περιοχή μας μέσα από το Πανεπιστήμιο, το ΕΑΠ, το ΤΕΙ, την Περιφέρεια, μέσα από το Patras IQ, μέσα από το Επιστημονικό Πάρκο, και υποστηριχθεί από το Επιμελητήριο και τον Εμπορικό Σύλλογο, επενδύει όχι μόνο σε νέα προϊόντα αλλά και σε «ζωτανά» μυαλά. Σε επιστήμονες που

δικαιούνται υψηλούς μισθούς και σύγχρονες συνθήκες εργασίας. Αν παρατηρήσει κανείς τις συνθήκες εργασίας στις start-ups της Δανίας και της Ελβετίας, στις χώρες δηλαδή με εξέχουσα θέση στο Global Innovation Index, θα ανακαλύψει εργαζόμενους με αρκετό ελεύθερο χρόνο, διασφαλισμένα δικαιώματα, και περιζήτητες απολαβές. Αυτά δεν δόθηκαν τυχαία. Ούτε τυχαία έγιναν κίνητρα για να αφήσουν οι νέοι τις χώρες τους και να μεταναστεύσουν εκεί. Αυτό είναι λοιπόν σήμερα το ζητούμενο. Η ίδια η κοινωνία, ζητά να αναδείξουμε την αξία της εργασίας στις νεοφυείς επιχειρήσεις και σε συνδυασμό με τη μόρφωση να τις μετατρέψουμε σε συγκριτικό πλεονέκτημα. Η Δυτική Ελλάδα είναι μια περιφέρεια με δυνατότητες ανάπτυξης σε όλα τα πεδία της αναπτυξιακής στρατηγικής, και λόγω θέσης και λόγω ιστορίας.

NEA

Shell
V-Power
with DYNAFLEX TECHNOLOGY

Shell
DNA

ΚΟΡΥΦΑΙΑ
ΠΟΙΟΤΗΤΑ
ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΓΙΑ ΑΚΟΜΑ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

Τα πλεονεκτήματα και η προστασία του κινητήρα ενδέχεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με το όχημα, την παλαιότητα του, την κατάσταση στην οποία βρίσκεται και την οδηγική συμπεριφορά.
Τα σήματα Shell χρησιμοποιούνται από την Coral A.E. με άδεια χρήσης της Shell Brands International AG.

Η Δυτική Ελλάδα έχει δικαίωμα να ελπίζει σε ένα καλύτερο μέλλον

Η ολοκλήρωση των δύο βασικών οδικών αξόνων στην περιοχή μας, δηλαδή η Ολυμπία και η Ιόνια Οδός, πέτυχαν να άρουν την απομόνωση της Δυτικής Ελλάδας από το οδικό τουριστικό και επιχειρηματικό χάρτη της χώρας. Μία άρση οδικής απομόνωσης που για να ολοκληρωθεί απομένουν ακόμη 77 χιλιόμετρα εθνικού δρόμου σε επίπεδο σύγχρονων προδιαγραφών μεταξύ των δύο εκ των τριών πρωτεύουσών νομών της Δυτικής Ελλάδας, της Πάτρας και του Πύργου, αλλά και η κατάληξη αυτού στην Τσακώνα για να ολοκληρωθεί το οδικό Δαχτυλίδι της Πελοποννήσου. Με τον τρόπο αυτό η Ολυμπία Οδός θα είναι στην ουσία Ολυμπία Οδός και όχι απλά κατ' όνομα.

Η ολοκλήρωση αυτών των οδικών αξόνων δεν θα πρέπει να αποτελέσει το επιστέγασμα μιας προσπάθειας ετών για την άρση της απομόνωσης της περιοχής, αλλά θα πρέπει να είναι το έναυσμα για ανάπτυξη, αλλαγή νοοτροπίας αλλά και γενικότερα τρόπου διαβίωσης ολόκληρης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Δύναται, υπό προϋποθέσεις, να δημιουργηθεί ιδιαίτερη δυναμική στην περιοχή. Θα πρέπει όμως η δυναμική αυτή να μην εξαντληθεί στην διαχείριση των θετικών επιπτώσεων των μέχρι σήμερα υλοποιηθέντων έργων αλλά να υπάρξει ο σχεδιασμός εκείνος από τους Θεσμούς της πολιτείας αλλά και τους φορείς της περιοχής ο οποίος θα δημιουργήσει τις κατάλληλες προϋποθέσεις ύπαρξης νέων ευκαιριών που η αξιοποίησή τους από τους πολίτες θα επιφέρει υγιή και δημιουργική ανάπτυξη στην περιοχή.

Για να μπορέσει όμως αυτή η δυναμική να μετουσιωθεί σε αναπτυξιακή προοπτική θα πρέπει πρώτα να ολοκληρωθούν πλήρως τα μεγάλα έργα υποδομής στις μεταφορές στην περιοχή μας. Η κατασκευή των έργων αυτών θα μπορέσει να αναδείξει την περιοχή της Δυτικής Ελλάδας ως έναν κόμβο συνδυασμένων μεταφορών.

Η έλευση της νέας σιδηροδρομικής γραμμής μέχρι το λιμάνι της Πάτρας και η συνέχιση της μέχρι την Καλαμάτα θα μπορέσει να συνδέσει σιδηροδρομικά όχι απλά τρεις πόλεις την Πάτρα τον Πύργο και την Καλαμάτα αλλά ταυτόχρονα:

- Τρία Λιμάνια (της Πάτρας, της Καλαμάτας και το λιμάνι κρουαζιέρας του Κατάκολου)
- Δύο Αεροδρόμια (της Καλαμάτας και του Αράξου)
- Τρεις Βιομηχανικές Περιοχές (της Πάτρας, της Σπερχογείας και του Μελιγαλά)

Προφανώς γίνεται αντιληπτό ότι οι ανωτέρω υποδομές με τις προαναφερθείσες διασυνδέσεις αλλά και με την παράλληλη δημιουργία δικτύου υδατοδρόμων με κόμβο το λιμάνι της Πάτρας θα αποτελέσουν τις εγκαταστάσεις εκείνες που θα μετασχηματίσουν την περιοχή από απομονωμένη όπως ήταν πριν από λίγα χρόνια, σε έναν κόμβο συνδυασμένων μεταφορών, ο οποίος θα δημιουργήσει μια γενικότερη μόχλευση δραστηριοτήτων και κεφαλαίων στην περιοχή και αυτή με την σειρά της υγιή ανάπτυξη. Ανάπτυξη, η οποία μπορεί να επιτευχθεί σε μία σειρά από κλάδους και τομείς και η οποία να επαναπροσδιορίσει τη θέση της Περιφέρειας

Του ΒΑΣΙΛΗ ΑΪΒΑΛΗ
προέδρου Διοικούσας
Επιτροπής ΤΕΕ Δυτικής
Ελλάδας

Ολυμπίας και των Μυκηνών, ενώ η απόσταση από την Αθήνα είναι πλέον μικρότερη των δύο ωρών.

- Να αναπτύξει ταυτόχρονα και τον θρησκευτικό τουρισμό αξιοποιώντας κατάλληλα και προβάλλοντας με τον καλύτερο τρόπο την ύπαρξη του μεγαλύτερου ορθόδοξου ναού στα Βαλκάνια, τον Ιερό Ναό του Αγίου Ανδρέα.
- Πέραν των ανωτέρω, η τουριστική αξιοποίηση του ικανοποιητικού φυσικού κάλλους της περιοχής μας με την παράλληλη ύπαρξη μεγάλων, αξιόλογων ξενοδοχειακών καταλυμάτων δύναται να προσελκύσει στην ευρύτερη περιοχή τόσο ξένο αλλά και εσωτερικό τουρισμό.

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ:

- Η ολοκλήρωση των ανωτέρω υποδομών μαζί με τη δημιουργία εμπορευματικού τμήματος στο λιμάνι της Πάτρας μπορεί να αποτελέσει ένα

στον χώρο παραγωγής νωπών προϊόντων με έντονα εξαγωγικό χαρακτήρα προσφέρει ελαχιστοποίηση του μεταφορικού κόστους (σήμερα πραγματοποιείται μεταφόρτωση σε άλλο αεροδρόμιο) προκειμένου αυτά να εξαχθούν και συνεπώς αύξηση της ανταγωνιστικότητας τους λόγω μείωσης της τιμής διάθεσης τους στις ξένες αγορές. Επιπροσθέτως δε, ιδιαίτερα για αυτού του είδους τα προϊόντα (νωπά) η καταλυτική μείωση του χρόνου μεταφοράς από τον αγρό στο ράφι του καταστήματος στο εξωτερικό, που θα προσφέρει η ύπαρξη του εν λόγω αεροδρομίου, θα μεγιστοποιήσει την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων μιας και αυτά θα φτάνουν στα σημεία προορισμού τους πιο φρέσκα.

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ:

- Τόσο η ύπαρξη κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην περιοχή όσο και

ριοχή νέων επιχειρηματικών και επαγγελματικών δεδομένων μιας και εμφανίζονται δραστηριότητες σε κλάδους απασχόλησης που δεν υπήρχαν στο παρελθόν αυξάνοντας έτσι το δυναμικό των επιχειρήσεων της περιοχής, ενώ παράλληλα θα επέλθει και αύξηση του κύκλου εργασιών σε μία σειρά από υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες θα δραστηριοποιηθούν εκ νέου και έχουν σχέση άμεση ή έμμεση με τομείς συναφείς με την ενέργεια.

Ολα τα ανωτέρω είναι κατευθυντήριοι άξονες σε βασικούς τομείς οι οποίοι μπορούν να αλλάξουν πλήρως τη φυσιογνωμία της περιοχής. Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας / Τμήμα Δυτικής Ελλάδας είναι από καιρό σε αυτή την κατεύθυνση. Προσπαθεί στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του αλλά και πολλές φορές πέρα από αυτά, να συνδρά-

Δυτικής Ελλάδας στην κατάταξη των ευρωπαϊκών Περιφερειών σε σχέση με το ΑΕΠ αποκόποντάς την πλέον από τις τελευταίες θέσεις.

Πιο συγκεκριμένα:

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ:

- Η δημιουργία των προρρηθεισών υποδομών στην περιοχή θα εξασφαλίσει με εύκολο και συνήθη τρόπο πρόσβασης στον αρχαιολογικό τόπο της Ολυμπίας για τα δεδομένα κάθε ξένου ταξιδιώτη, ο οποίος θα καταφθάνει στη χώρα μας με κάθε μέσο μεταφοράς:
  - Αεροπορικώς από τα αεροδρόμια (π.χ. Ελ. Βενιζέλος, Αράξου, Καλαμάτας)
  - Ακτοπλοϊκώς μέσω κατά βάση των λιμενικών εγκαταστάσεων που συνδέουν τη χώρα μας με τη Δύση (όπως π.χ. Πάτρας και Ηγουμενίτσας) αλλά και μέσω του λιμανιού κρουαζιέρας στην περιοχή, αυτό του Κατακόλου.
  - Οδικώς μέσω της Ολυμπίας Οδού.

- Παράλληλα δίνεται η ευκαιρία στην περιοχή της πρωτεύουσας της Δυτικής Ελλάδας να εκμεταλλευτεί τη γεωγραφική της θέση σχετικά με τον πολιτιστικό τουρισμό και να γίνει εκείνη το σημείο αναφοράς μιας και βρίσκεται πλησίον του χιλιόμετρικού κέντρου των αποστάσεων των αρχαιολογικών χώρων των Δελφών, της

σημαντικό σημείο αύξησης της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας στην περιοχή. Ανέκαθεν το λιμάνι της Πάτρας ήταν χώρος όπου ανθούσε το εμπόριο προϊόντων και είναι καιρός να ανακτήσει εκ νέου την παλιά του αίγλη. Η δημιουργία εμπορικού κρηπιδώματος στο λιμάνι με την παράλληλη έλευση της νέας σιδηροδρομικής γραμμής μέσα σε αυτό εγγυώνται την ύπαρξη μεγάλων ευκαιριών ανάπτυξης στην περιοχή. Πόσο δε μάλλον αν ληφθεί υπόψη ότι το λιμάνι μπορεί να αποτελέσει τόσο την δυτική πύλη εισόδου - εξόδου της χώρας προς την Ευρώπη ως εμπορευματικός κόμβος ενώ παράλληλα να εξυπηρετεί και τις εμπορευματικές δραστηριότητες που έχουν οι τρεις κοντινές σε αυτό ΒΙΠΕ (Πάτρας - Μελιγαλά - Σπερχογείας) με ικανοποιητική επιχειρηματική δράση.

- Αναβάθμιση του αεροδρομίου του Αράξου αλλά και μετατροπή του και σε εμπορευματικό αεροδρόμιο. Η δημιουργία εμπορικού αερολιμένα δίπλα σε μία περιοχή η οποία αποτελεί τον δεύτερο μεγαλύτερο αγροτικό κάμπο στη χώρα σε παραγωγή νωπών προϊόντων είναι ότι καλύτερο μπορεί κάποιος να κάνει για την ενίσχυση του αγροτικού τομέα της ευρύτερης περιοχής. Η ύπαρξη εμπορευματικού αεροδρομίου δίπλα

η προσπάθεια που υλοποιεί εδώ και χρόνια το ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας μαζί με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας για την έλευση φυσικού αερίου στη Δυτική Ελλάδα μέσω αποκεντρωμένων συστημάτων για τις πόλεις της Πάτρας του Αγρινίου και του Πύργου είναι από μόνες τους μεγάλες αναπτυξιακές δράσεις στον τομέα της ενέργειας. Πρόκειται για δράσεις που πρέπει να στηριχθούν σθεναρά από την Πολιτεία και οι οποίες έχουν πολλαπλώς θετικά αποτελέσματα για την περιοχή.

Με την εξόρυξη υδρογονανθράκων από την περιοχή, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας θα λαμβάνει ένα αντισταθμιστικό όφελος το οποίο μπορεί να το χρησιμοποιήσει με τον βέλτιστο τρόπο για την ανάπτυξη της περιοχής. Από την άλλη πλευρά με την έλευση του φυσικού αερίου στην Δυτική Ελλάδα καταρχάς θα μειωθεί το κόστος που δαπανά για ενέργεια ο κάθε πολίτης των εν λόγω περιοχών διατηρώντας σταθερό το επίπεδο της άνεσής του. Παράλληλα δε, μειώνεται και το ενεργειακό κόστος των επιχειρήσεων με αποτέλεσμα να μετακυλιεται μικρότερο ποσό στον τελική τιμή του προϊόντος κάνοντας το προϊόν αυτό πιο ανταγωνιστικό. Πλέον όμως των ανωτέρω θα δοθεί η δυνατότητα δημιουργίας στην πε-

μει ποικιλοτρόπως στην ανάπτυξη της περιοχής. Άλλωστε είναι πλέον αναγνωρισμένη από όλη την κοινωνία η ενεργός αλλά και πολλές φορές έντονη συμμετοχή του στην προσπάθεια υλοποίησης όλων σχεδόν των ανωτέρω υποδομών πρωτοστατώντας σε πολλές από αυτές (π.χ. στην έλευση του τρένου στην πόλη της Πάτρας, την ολοκλήρωση της Ολυμπίας οδού μέχρι την Ολυμπία και από εκεί την συνέχισή της μέχρι την Καλαμάτα, στην έλευση του φυσικού αερίου στη Δυτική Ελλάδα, στην αναβάθμιση του αεροδρομίου του Αράξου αλλά και το μετασχηματισμό του σε εμπορικό αεροδρόμιο, κ.ά.). Ο τεχνικός κόσμος πιστεύει ότι η Δυτική Ελλάδα είναι μία περιοχή η οποία έχει πολλές δυνατότητες ανάπτυξης και σε πολλούς τομείς, αρκεί να υπάρχει σύμπνοια και συνεργατικότητα προτάσσοντας όλοι μαζί το κοινό καλό του τόπου παραμερίζοντας ιδεοληψίες, μικροπολιτικές και σκοπιμότητες. Με κοινό μέτωπο, δίνοντας προτεραιότητα στην αξιοποίηση όλων των ευκαιριών που υπάρχουν στην κατεύθυνση αυτή Πολιτεία, Αυτοδιοίκηση και τοπικοί φορείς δημιουργούν στον πολίτη της Δυτικής Ελλάδας το αίσθημα ελπίδας για ένα καλύτερο μέλλον αλλά παράλληλα και την υποχρέωση να βοηθά και να διεκδικεί για τον τόπο του.

Κάθε εξέλιξη έχει ενέργεια

Στη ΔΕΗ επενδύουμε σε σύγχρονες, φιλικές προς το περιβάλλον μονάδες και έργα υποδομής που ενισχύουν την εθνική μας οικονομία και δημιουργούν υπεραξίες για τις τοπικές κοινωνίες. Συγκεκριμένα, τα τελευταία πέντε χρόνια **ολοκληρώσαμε συνολικές επενδύσεις ύψους 3,8 δις. ευρώ**, όπως είναι οι **νέες μονάδες φυσικού αερίου στο Αλιβέρι και τη Μεγαλόπολη και ο υδροηλεκτρικός σταθμός του Ιλαρίωνα**. Ταυτόχρονα, συνεχίζουμε το επενδυτικό μας πρόγραμμα δυναμικά. Η **νέα λιγνιτική μονάδα Πτολεμαΐδα V**, είναι μία από τις μεγαλύτερες παραγωγικές επενδύσεις που έχουν γίνει στη χώρα και η μεγαλύτερη από όλες τις ενεργειακές επενδύσεις που έχουν υλοποιηθεί μέχρι σήμερα. Εκσυγχρονιζόμαστε και ταυτόχρονα επεκτείνουμε τις δραστηριότητές μας με περαιτέρω επενδύσεις σε τομείς όπως οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και οι Ενεργειακές Υπηρεσίες, καθώς και με θυγατρικές στα Βαλκάνια και την Τουρκία και πολύ-επίπεδες συνεργασίες με οικονομικούς και επιχειρηματικούς κολοσσούς σε παγκόσμιο επίπεδο.

www.dei.gr

Του **ΑΝΔΡΕΑ ΚΑΤΣΑΝΙΩΤΗ**
Βουλευτή Αχαΐας της ΝΔ

Πάτρα, μητρόπολη γνώσης

Η Πάτρα είναι η μόνη ελληνική πόλη -έδρα τριών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων. Μία πόλη, νέων ανθρώπων και φρέσκων ιδεών, με τεράστιες δυνατότητες εφόσον επενδύσουμε με συνέπεια, προγραμματισμό και στόχευση στην οικονομία της γνώσης. Πρόκειται για έναν τομέα που κάποιοι δεν κατανοούν και κάποιοι άλλοι ίσως απαξιώνουν, νομίζοντας ότι αφορά λίγους ή ότι δεν μπορεί να αποτελέσει μέρος ενός σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης της περιοχής. Όμως, η οικονομία της γνώσης είναι ένας τομέας που εμπλέκει πάρα πολλούς, που στηρίζεται στο πιο δυναμικό και παραγωγικό κομμάτι της κοινωνίας, (νέοι επαγγελματίες και επιστήμονες) και μπορεί να αποφέρει εξαιρετικά οικονομικά αποτελέσματα και μάλιστα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η Πάτρα διαθέτει τις δυνατότητες για να θέσει ως προμετωπίδα την οικονομία της γνώσης και για να μετατραπεί πολύ γρήγορα σε μητρόπολη εκπαίδευσης και τεχνολογικής καινοτομίας, με λάμψη πολύ μεγαλύτερα από τα ελληνικά δεδομένα. Και όχι μόνο γιατί στην Πάτρα βρίσκονται, ένα μεγάλο Πανεπιστήμιο, ένα μεγάλο Τεχνολογικό Ιδρυμα, αλλά και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο, που διαθέτουν πληθώρα ικανών στελεχών και επιστήμονες κύρους. Αλλά και γιατί έχει δυτικό γεωγραφικό προσανατολισμό που τη φέρνει πιο κοντά στην Ευρώπη και γιατί είναι μία περιοχή που οφείλει να αναζητήσει το στίγμα της σε τομείς πέραν των κλασικών (αγροτική παραγωγή, εμπόριο, μεταφορές, κ.λπ.).

Μπορούμε να μετατρέψουμε την περιοχή σε κόμβο γνώσης. Και οφείλουμε να το κάνουμε, ξεπερνώντας αγκυλώσεις και παθογένειες, απελευθερώνοντας την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και συνδέοντας τη ουσιαστικά και μόνιμα με τις ανάγκες των πολιτών, ενισχύοντας ερευνητικά κέντρα και τις νεοφυείς κυψέλες επιχειρηματικότητας. Η εποχή της μονοδιάστατης κρατικής εκπαίδευσης και μάλιστα μέσα από ένα σφισταγκάλισμα της παιδείας με το κομματικό κράτος έχει παρέλθει ανεπιστρεπτή. Στον σύγχρονο κόσμο, η γνώση και η καινοτομία αποτελούν τομείς οικονομίας πολύ πιο ισχυρούς και από την αμυντική (πολεμική) βιομηχανία. Αλλωστε, τα μη

κρατικά πανεπιστήμια είναι ήδη εδώ και ήδη συναγωνίζονται τα κρατικά. Και σε λίγα χρόνια αυτός ο ανταγωνισμός θα είναι πολύ μεγάλος και έντονος.

Μπορούν να γίνουν πολλά. Είναι η ώρα για εισαγωγή ξενόγλωσσων μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων στα ακαδημαϊκά μας ιδρύματα, αλλά και για αναπροσαρμογή των προγραμμάτων σπουδών με βάση τις απαιτήσεις της σύγχρονης εποχής και οικονομίας. Ιδιαίτερα το Ανοικτό Πανεπιστήμιο έχει ήδη την ευελιξία να μπορεί να παρουσιάσει προγράμματα σπουδών νέας εποχής με δίδακτρα, και να πλατύνει εξαιρετικά τις δυνατότητες προσφοράς γνώσης και εκπαίδευσης σε όλη την Ελλάδα, αλλά ακόμα και στο εξωτερικό.

Τα μη κρατικά πανεπιστήμια είναι ήδη εδώ και ήδη συναγωνίζονται τα κρατικά. Και σε λίγα χρόνια αυτός ο ανταγωνισμός θα είναι πολύ μεγάλος και έντονος

“

Η νέα γενιά και το μυαλό της, αποτελούν τη μεγαλύτερη «φλέβα χρυσού» του τόπου μας. Αποτελεί τραγικό σφάλμα να μένουμε μόνο σε θεωρίες και να αναζητούμε το «στίγμα» της περιοχής μέσα από αέναες συζητήσεις που δεν προσφέρουν αποτέλεσμα. Τα πράγματα είναι απλά (και ελπιδοφόρα): Εχουμε Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ και Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Εχουμε χιλιάδες νέες και νέους. Εχουμε λαμπρούς εκπαιδευτικούς και ερευνητές.

Εχουμε, δηλαδή, την καλύτερη «μαγιά» για να αναπτυχθούμε. Οφείλουμε να κάνουμε κάθε τι προκειμένου να ενισχύσουμε τις δομές εκπαίδευσης και να τις απελευθερώσουμε. Η επένδυση στη γνώση είναι η επένδυση του 21^{ου} αιώνα για την περιοχή μας.

Του **ΙΑΣΟΝΑ ΦΩΤΗΛΑ**
Βουλευτή Αχαΐας, αναπληρωτή τομεάρχη Υγείας της Νέας Δημοκρατίας.

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και ανάπτυξη: Οροι και προϋποθέσεις

Ολοι συμφωνούμε πως το μείζον ζήτημα για τη χώρα μας στη μεταμνημονιακή περίοδο θα αποτελέσει η ανάπτυξη. Πρέπει να σημειώσω, καταρχάς, πως, όσα κι αν προπαγανδιστικά λέει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑΝΕΛ, λόγω της πολιτικής της δεν θα έχουμε καθαρή εξόδου από τα μνημόνια! Δεν μπορεί άλλωστε να ισχυρίζεται σοβαρά ότι βγήκε από την επιτροπεία με ψηφισμένες νέες μειώσεις συντάξεων από 01.01.2019 και μισθών από 01.01.2020, με υποχρέωση για πρωτογενή θηριώδη πλεονάσματα 3,5% μέχρι το 2022 και 2% μέχρι το 2060 και τέλος με ρύθμιση για το χρέος που είναι πολύ πίσω από όσα η ίδια υποσχόταν το 2015! Επιπλέον, δεν έχει υπάρξει ακόμα ένα ολοκληρωμένο εθνικό σχέδιο ανάπτυξης. Αυτό που κατέθεσε στους θεομους ο κ. Τσακαλώτος, χωρίς καν να διβουλευθεί με τα κόμματα και τους παραγωγικούς φορείς, όχι μόνο δεν έφερε κάτι καινούργιο, αλλά έγινε δεκτό ακόμα και με στωικά σχόλια στην Ευρώπη λόγω των ευκολογίων που κατά βάσει περιείχε...

Παρά την προβληματική κυβερνητική πολιτική στον τομέα της ανάπτυξης, πρέπει να εκμεταλλευτούμε τα υπάρχοντα χρηματοδοτικά εργαλεία, δηλαδή τα προγράμματα του ΕΣΠΑ. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας είναι ένας σημαντικός κρίκος στην προσπάθεια αυτή. Παρά τις επιμέρους όμως σωστές προσπάθειες που γίνονται, και δεν θέλω να υποτιμήσω, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας παραμένει στις τελευταίες θέσεις των λιγότερο αναπτυγμένων περιφερειών της χώρας μας. Και γιατί συμβαίνει αυτό; Γιατί και η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δεν επένδυσε στις προϋποθέσεις που θα μας οδηγήσουν με στέρεα βήματα στην έξοδο από την κρίση: στην εξωστρέφεια δηλαδή, στις συνέργειες και στην προσέλκυση ιδιωτικών επενδύσεων.

Πα' όλα αυτά υπάρχουν χρηματοδοτικά εργαλεία που μπορεί να αξιοποιήσει η Περιφέρεια όπως το Ταμείο Υποδομών, το οποίο μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων μπορεί να αιμοδοτήσει την οικονομία με 900 εκατομμύρια ευρώ σε μικρά και μεσαία έργα. Εμφαση πρέπει να δοθεί στους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και της αστικής ανάπτυξης. Τα έργα που μπορούν να χρηματοδοτηθούν

ξεκινούν από τις ήπιες μορφές ενέργειας, τη διαχείριση των απορριμμάτων, τον εκσυγχρονισμό των δικτύων ύδρευσης, τους βιολογικούς καθαρισμούς και πολλά άλλα που ξεκίνησαν και έμειναν στη μέση. Ιδιαίτερη αξία έχει ότι μπορούν να γίνουν συνδυασμένα με τη συμμετοχή ιδιωτών (ΣΔΙΤ). Και πρέπει και η Πολιτεία να παραχωρήσει περισσότερες αρμοδιότητες στην Περιφέρεια αλλά και οι δήμοι, όπως της Πάτρας, να συνεργαστούν σε αυτή τη διαδικασία, αν και είναι γνωστή η απροθυμία της νυν δημοτικής αρχής της πόλης μας στις ιδιωτικές επενδύσεις.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας δεν επένδυσε στις προϋποθέσεις που θα μας οδηγήσουν με στέρεα βήματα στην έξοδο από την κρίση

Πρέπει όμως να γίνουν βήματα μπροστά, γιατί η χώρα μας υστερεί σε τομείς απαραίτητους για την αναδιάρθρωση του παραγωγικού της μοντέλου. Για παράδειγμα στον μεταποιητικό τομέα (βιομηχανία), ως προς τη συμμετοχή του στο ΑΕΠ βρισκόμαστε κάτω από το 10%, όταν ο ευρωπαϊκός στόχος είναι στο 20% του ΑΕΠ. Είναι ανάγκη να αξιοποιηθεί όσο το δυνατόν η θέση της Ελλάδας αναπτύσσοντας τις διασυνδεδεμένες μεταφορές και τα δίκτυα προς την Ευρώπη. Και αυτό απαιτεί επενδύσεις, αλλά και την ανάπτυξη διαμετακομιστικών κέντρων (logistics) και στήριξη στο σιδηρόδρομο, που είναι ο κλάδος των μεταφορών που έχει μείνει πίσω. Ασθμαίνουμε για να ολοκληρωθεί η σύνδεση της Αθήνας με την Πάτρα και αυτό θα γίνει στο τέλος του 2022...

“

Εκεί που επίσης θα πρέπει να δοθεί ακόμα μεγαλύτερη έμφαση από την Περιφέρεια είναι η σύνδεση του αγροδιατροφικού τομέα με τον τουρισμό έτσι ώστε να αυξηθεί η κατανάλωση των ελληνικών τροφίμων και ποτών στον κλάδο με τελικό στόχο τα πάνω από 20 εκατομμύρια τουρίστες να γίνουν ταυτόχρονα και «εξαγωγείς» των προϊόντων - κάτι που έχουν καταφέρει να κάνουν με τεράστια επιτυχία οι Ιταλοί και άλλοι Ευρωπαίοι.

Πιστεύω ότι η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει όλες τις προϋποθέσεις για να βγει με μόνιμο τρόπο από την κρίση. Εκτός άλλωστε από τα χρηματοδοτικά εργαλεία έχει και το Πανεπιστήμιο Πατρών που με το υψηλό επίπεδο σπουδών που παρέχει μπορεί να αποτελέσει το όχημα για την περαιτέρω διασύνδεση της επιστημονικής γνώσης με την αγορά λόγω του αξιολογού ανθρώπινου δυναμικού του.

ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ ΑΝΟΙΞΑΜΕ ΤΟ ΔΡΟΜΟ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Ανοίξαμε το δρόμο
προς την ανάπτυξη,
την οδική ασφάλεια,
την εξυπηρέτηση,
τις σύγχρονες υποδομές
και την προστασία
του περιβάλλοντος.
Ανοίξαμε την Ιόνια Οδό
και ενώσαμε ολόκληρη
τη Δυτική Ελλάδα!

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Πελατών Ιόνιας Οδού
2641 306 306

www.neaodos.gr Αλλάζει το χάρτη

Του **ΚΩΣΤΑ ΣΠΑΡΤΙΝΟΥ**
Βουλευτή Αχαΐας του ΣΥΡΙΖΑ

Σχέδιο, συνεργασία, σεβασμός των πόρων: Τρία απλά «μυστικά» για την ανάπτυξη

Η Δυτική Ελλάδα, η Αχαΐα, η Πάτρα μπαίνουν στη μεταμνημονιακή εποχή εξοπλισμένες με αντικειμενικές προϋποθέσεις για να κερδίσουν το χαμένο έδαφος σε σχέση με άλλες περιοχές της χώρας αλλά και -το σημαντικότερο- για να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες της περιοχής και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες των ανθρώπων.

Το καθοριστικότερο όμως στοιχείο μιας δίκαιης ανάπτυξης, μιας ανάπτυξης για τους πολλούς, είναι η πολιτική βούληση όλων των φορέων εξουσίας, τοπικής και κεντρικής, που εμπλέκονται στην προσπάθεια αυτή. Βούληση για σχέδιο που θα χαράζεται με γνώμονα το συλλογικό συμφέρον και θα στηρίζεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, βούληση για σεβασμό των εθνικών και κοινοτικών πόρων, βούληση για συνεργασία σε κοινούς στόχους. Ήδη, τόσο τα αναπτυξιακά συνέδρια της εφημερίδας «Πελοπόννησος» και άλλα παρόμοια όσο και το πρόσφατο Αναπτυξιακό Συνέδριο της Κυβέρνησης σε συνεργασία με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχουν αποδείξει ότι ακόμα και μέσα από διαφορετικές ιδεολογικές θέσεις και πολιτικές προσεγγίσεις, υπάρχει χώρος και δυνατότητα για συγκλίσεις και κοινές δράσεις. Όσοι προσπάθησαν να παρακινήσουν τοπικές δυνάμεις να μείνουν έξω από τέτοιες προσπάθειες συνεννόησης και συμπίεσης απέτυχαν και επιπλέον απόδειξαν πως δεν ενδιαφέρονται να προσεγγίσουν τις σημερινές ανάγκες με βάση τις πραγματικές δυνατότητες.

Πάνω σε αυτή την καινούργια πραγματικότητα, που αναδείχθηκε την περίοδο της κρίσης, στηρίζεται και η κεντρική ιδέα της αναθεώρησης του νομοθετικού πλαισίου για την Τοπική Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού, μέσα από το νομοθέτημα του «Κλεισθένη Ι». Οι αντικειμενικές προϋποθέσεις που έχουν ήδη ολοκληρωθεί (και βλέπουμε ήδη τα αποτελέσματά τους) ή είναι δρομολογημένες με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα είναι σαφείς.

Ολοκληρώθηκαν οι δύο μεγάλοι οδικοί άξονες, η Ολυμπία και η Ιονία Οδός, βασικοί αναπτυξιακοί παράγοντες για την ευρύτερη περιοχή της Δυτικής Ελλάδας. Το τρένο προχωράει και έρχεται, αφού ξεκόλλησε και αυτό μετά από πολύχρονες καθυστερήσεις. Επίσης, έκλεισε θετικά η έγκριση από την ΕΕ της ΕΟ Πατρών-Πύργου, τα σχετικά έργα ξεκινάνε σύντομα. Εντάχθηκαν στο σχεδιασμό και μικρότερα οδικά έργα π.χ. η σύνδεση του λιμανιού του Αιγίου με την Ολυμπία Οδό. Εντάχθηκε στα εθνικά έργα η βελτίωση και επέκταση του φράγματος Πηνειού για την άρδευση των Νομών Αχαΐας και Ηλείας. Αναπτύχθηκε η πρωτοβουλία Patras IQ για τη σύνδεση της κοινωνίας της γνώσης με την οικονομία της γνώσης. Ξεκίνησε ο σχεδιασμός για την έλευση του φυσικού αερίου. Μένουν κι άλλα που πρέπει να γίνουν, που έχουν

όμως ήδη μπει πάνω στο τραπέζι του διαλόγου και αποτελούν συμφωνημένα συμπεράσματά του. Όπως η κατασκευή του νέου εμπορικού λιμανιού της Πάτρας. Η ολοκλήρωση του φράγματος Πείρου-Παραπείρου και η συγκρότηση του φορέα διαχείρισής του. Η επέκταση του αεροδρομίου του Αράξου για εμπορευματικές μεταφορές που θα στηρίζει τις εξαγωγές αγροτικών προϊόντων των Νομών Αχαΐας και Ηλείας, ο εξωστρεφής δυναμισμός των οποίων μπορεί και πρέπει να ενισχυθεί, καθώς στηρίζεται σε ιδιαίτερα ποιοτικά προϊόντα

Σημαντική εξέλιξη για την πόλη θα αποτελέσουν οι παρεμβάσεις ανάπλασης και αξιοποίησης του συγκροτήματος Λαδόπουλου, των Παλαιών Σφαγείων, τις αποθήκες του ΑΣΟ (που έχουν επιχορηγηθεί από το ΠΔΕ με 8 εκατομμύρια) και του χώρου της Πειραιϊκής-Πατραϊκής.

“

Η βιομηχανική παραγωγή μπορεί να αναπτυχθεί και πάλι στη βάση νέων δυνατοτήτων και στην κατεύθυνση της καινοτομίας - έχουμε επιτυχημένα παραδείγματα και μια μακριά παράδοση και τεχνογνωσία στον τομέα. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η λειτουργία στην περιοχή Ανώτατων Εκπαιδευτικών και ερευνητικών Ιδρυμάτων υψηλού επιπέδου.

Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας μπορεί να γίνει κόμβος συνδυασμένων μεταφορών με επίκεντρο την Πάτρα αλλά και κόμβος ενός δικτύου τουριστικής ανάπτυξης, καθώς διαθέτει σπουδαίους προορισμούς (Ολυμπία, Καλάβρυτα, Μεσολόγγι, Αχελώος, Εύηνος, παράλιες και ορεινές τοποθεσίες υψηλού φυσικού κάλλους, αρχαιολογικού και θρησκευτικού τουρισμού) και ταυτόχρονα βρίσκεται στη διασταύρωση οδών που οδηγούν σε προορισμούς παγκόσμιας φήμης (Δελφοί, Επίδαυρος, Ιόνιο κ.τ.λ.).

Ειδικότερα για το Δήμο της Πάτρας αξίζει να λάβουμε υπόψη και να εντάξουμε σε ένα ενιαίο σχεδιασμό τις παραχωρήσεις στον Δήμο του θαλάσσιου μετώπου που εισάγεται για νομοθέτηση στη Βουλή, του πλατανόδασους του Καστελλόκαμπου και βέβαια την επιχορήγηση με 43.880.000 ευρώ για τα προγράμματα της Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης μέσω της Περιφέρειας.

Σημαντική εξέλιξη για την πόλη θα αποτελέσουν οι παρεμβάσεις ανάπλασης και αξιοποίησης του συγκροτήματος Λαδόπουλου (εφόσον οριστικοποιηθεί η συνεργασία Δήμου - Περιφέρειας), των Παλαιών Σφαγείων, τις αποθήκες του ΑΣΟ (που έχουν επιχορηγηθεί από το ΠΔΕ με 8 εκατομμύρια) και του χώρου της Πειραιϊκής-Πατραϊκής.

Η παράδοση του έργου της μικρής περιμετρικής σε συνδυασμό με όλα τα παραπάνω μπορεί υπό προϋποθέσεις -μια από τις βασικές είναι η εκπόνηση από τον Δήμο μιας συνολικής κυκλοφοριακής μελέτης) να αλλάξει τελείως την εικόνα και τη λειτουργία της πόλης και να την κάνει -επιτέλους- ελκυστική για τους κατοίκους και τους επισκέπτες της.

Αρκεί να υπάρξει μια δημοτική αρχή με όραμα, με σχέδιο, με αγάπη πρώτα για την πόλη, με διάθεση συνεργασίας, με αποτελεσματικότητα.

Του **ΝΙΚΟΥ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ**
ανεξάρτητου βουλευτή Ν. Αχαΐας και πρόεδρου του Χριστιανο-δημοκρατικού Κόμματος Ελλάδος

Ούτε ένα βήμα μπρος...

Ανεξάρτητα από τα βήματα προόδου που έκανε συνολικά η χώρα τα τελευταία 3-3,5 χρόνια (και τα οποία κατά την άποψή μου δεν ήταν ούτε πολλά, ούτε τα απαιτούμενα), π... γυμνή αλήθεια είναι ότι η Δυτική Ελλάδα παραμένει μία από τις πιο υπανάπτυκτες περιφέρειες της χώρας και της Ευρώπης. Ακόμα και αν υποθέσει κανείς ότι το τέλος του μνημονίου τον Αύγουστο, στέλνει

ισχυρό μήνυμα ανάκαμψης, η Δυτική Ελλάδα δεν είναι σε θέση ούτε να στείλει το ίδιο μήνυμα, ούτε -πολύ περισσότερο- να εισπράξει οφέλη.

Πρώτα - πρώτα γιατί δεν έχει καθαρό προσανατολισμό ανάπτυξης. Το περιβάλλον σχέδιο ανάπτυξης, δηλαδή μία στρατηγική με συγκεκριμένες δράσεις και συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα ανά οικονομικό κλάδο, παραμένει ακόμα ζητούμενο.

Επειτα, η Δυτική Ελλάδα δεν έχει πετύχει ακόμα να αποκτήσει συγκεκριμένη ταυτότητα, ώστε να δείξει στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, «ποια είναι» και σε ποιους τομείς επενδύει ή θέλει να επενδύσει. Ομολογουμένως, το γεωγραφικό παζλ είναι δύσκολο. Ελέω... Καλλικράτη και της διαχρονικής ατολμίας των κυβερνήσεων να δομήσουν ισχυρές αυτοδιοικήσεις, η Δυτική Ελλάδα μοιάζει με έναν χώρο που δημιουργήθηκε «κάνοντας την ανάγκη φιλοτιμία».

Ετσι, έχουμε μία Περιφέρεια που ξέρει να κάνει λίγο απ' όλα και θέλει λίγο απ' όλα. Αγροτική και κτηνοτροφική παραγωγή, μεταποίηση, εμπόριο, μεταφορές, τουρισμός, τεχνολογία και... ουκ έστιν τέλος στον κατάλογο των τομέων που νομίζουμε ότι μπορούμε να αναπτυχθούμε ως περιοχή, ασχέτως εάν υπάρχουν ή όχι πραγματικές προϋποθέσεις για κάτι τέτοιο. Ακόμα και υπό αυτές τις συνθήκες όμως, η μεγάλη ευθύνη της στασιμότητας ανήκει στην «κεφα-

λή». Στη διοίκηση της Περιφέρειας που αρκείται σε «χαμηλές πτήσεις», περριφανεύεται για κατανομή (ευρωπαϊκών) κονδυλίων και ασύνδετων έργων, ενώ κομπάζει διαρκώς για την εντιμότητά της, θεωρώντας προφανώς εαυτών «ταμία» και όχι «πολιτικό αφεντικό» μιας περιοχής που εδώ και χρόνια στενάζει από τη φτώχεια και την υπανάπτυξη χωρίς να βρίσκει διέξοδο.

Ακόμα και αν υποθέσει κανείς ότι το τέλος του μνημονίου τον Αύγουστο, στέλνει ισχυρό μήνυμα ανάκαμψης, η Δυτική Ελλάδα δεν είναι σε θέση ούτε να στείλει το ίδιο μήνυμα, ούτε -πολύ περισσότερο- να εισπράξει οφέλη

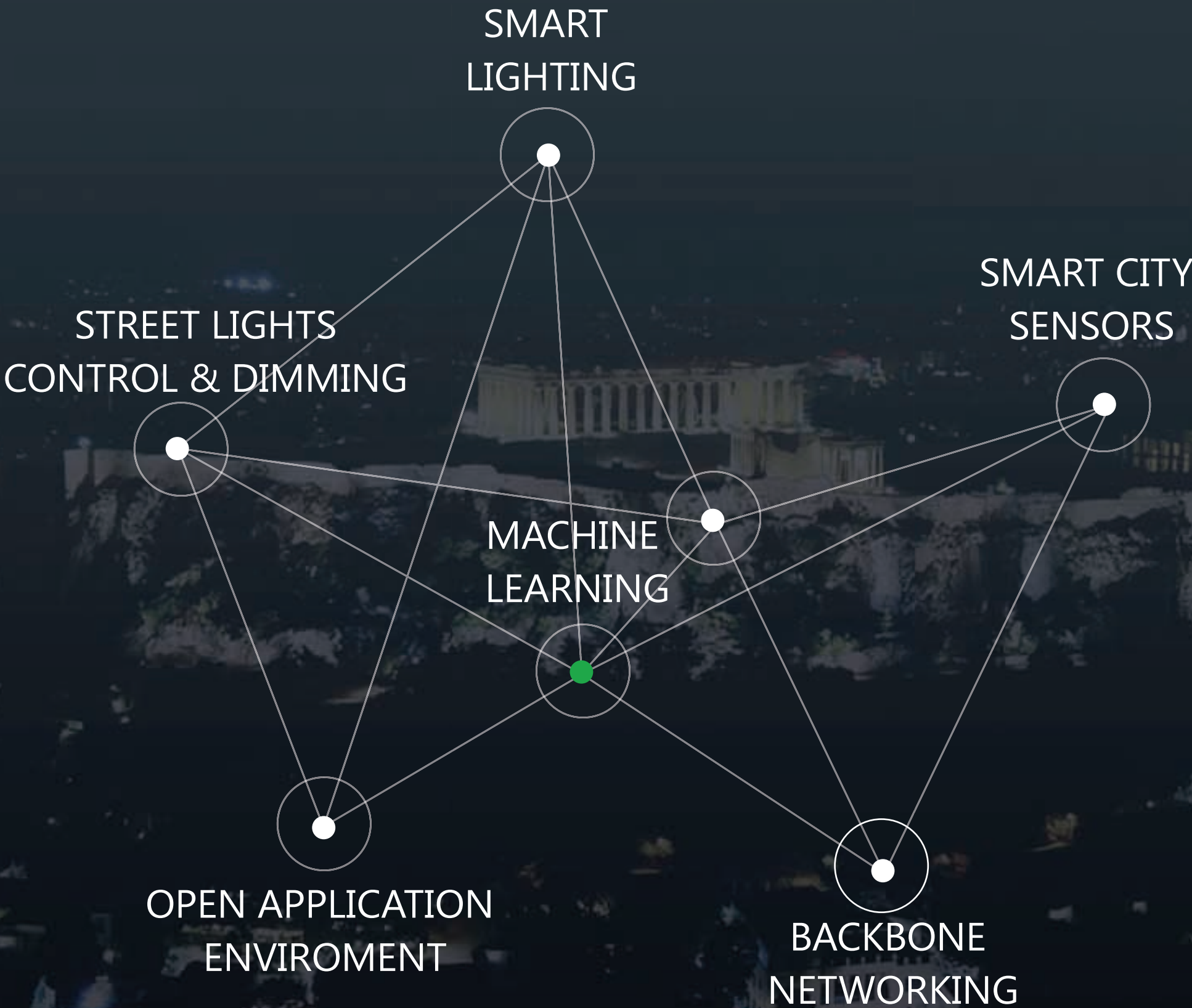
“

εξωστρέφεια και κίνητρα για να αναπτυχθούν. Τέλος, γιατί έστω και αργά, βελτιώνονται κάποιες προϋποθέσεις. Όπως είναι η κατασκευή των αυτοκινητόδρομων. Όμως, κανένας αυτοκινητόδρομος δεν φέρνει από μόνος του την ανάπτυξη. Οι δρόμοι είναι τα «εργαλεία», αλλά κάποιος ακόμα πιστεύουν πως είναι ο «στόχος».

Δεν είναι όλα «μαύρα» λοιπόν. Αλλά δεν είναι και... έγχρωμα. Η ανάγκη τολμηρής, σύγχρονης και αποτελεσματικής διοίκησης που θα προσφέρει ταυτότητα και συγκεκριμένους στόχους είναι απολύτως αναγκαία.

SUSTAINABLE CITIES

meazon
measure | monitor | manage

ΕΜΠΟΡΙΚΟ
ΛΙΜΑΝΙ

ΕΠΙΒΑΤΙΚΟ
ΛΙΜΑΝΙ

ΥΓΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ
ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ
(LNG)

ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑ

MARINA
MEGA YACHTS

ΥΔΡΟΠΛΑΝΑ

ΧΩΡΟΙ
ΑΝΑΨΥΧΗΣ

ΧΩΡΟΙ
ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ

Ο Ο.Λ.ΠΑ. αναπτύσσει **τη στρατηγική του** & σηκώνει άγκυρες **για το μέλλον**

- **ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ** το μέλλον με ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων, στα πλαίσια της εθνικής λιμενικής πολιτικής, ώστε να καταστεί πολυτροπικός διάδρομος συνδυασμένων μεταφορών.

- **ΠΡΩΘΕΙ** τον σχεδιασμό του για συνδυασμένες μεταφορές σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για την περίοδο 2017-2025.

- **ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΕΙΤΑΙ** έντονα για την είσοδό του σε νέες αγορές (LNG, κρουαζιέρα, Mega Yachts, υδροπλάνα, containers, κ.λ.π.).

- **ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ** στην περιφερειακή ανάπτυξη και τη στήριξη της εθνικής οικονομίας, ισχυροποιώντας την περιοχή ως "κύρια πύλη" της Δυτικής Ελλάδος προς την Ευρώπη.

- **ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ** και υλοποιεί διακρατικές συνεργασίες μέσω Ευρωπαϊκών προγραμμάτων με άλλα λιμάνια της Μεσογείου.

Λιμάνι

Κόμβος Διασύνδεσης των μεγάλων
Κεντρικών Διευρωπαϊκών Δικτύων
Orient-East Med & Scandinavian Corridor

Του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ Π. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Βουλευτή Αχαΐας, Κίνημα Αλλαγής

Αδιανόητη η ανάπτυξη ... του αραμπά

Με μεγάλη καθυστέρηση, πολλά δομικά και λειτουργικά εμπόδια, απροσδιόριστο όραμα και χωρίς ορατό και συγκροτημένο στρατηγικό σχεδιασμό, η Αχαΐα βρίσκεται αντιμέτωπη με τις προκλήσεις της ανάπτυξης για τις επόμενες δεκαετίες. Η ανάπτυξη, οι κατευθύνσεις και οι προοπτικές της, παραμένουν ακόμη ένα μείζον οικονομικό, στρατηγικό και κοινωνικό και πολιτικό ζητούμενο, σε μία περιοχή που η κρίση έχει αφήσει βαρύ το αποτύπωμα της. Η ανεργία και ιδιαίτερα αυτή των νέων, το αναξιοποίητο φυσικό και υλικό συγκριτικό πλεονέκτημα της περιοχής, η απουσία επενδύσεων, η έλλειψη συντονισμού και διασυνδεσιμότητας των υποδομών, τα συνεχή προσκόμματα από συγκεκριμένους φορείς που χαρακτηρίζονται από το πολιτικό πρόσημο της οπισθοδρόμησης και των κομματικών παρωπίδων, καθώς και η προχειρότητα στην υλοποίηση μεγάλων έργων συνθέτουν σήμερα μία πραγματικότητα που υπονομεύει τις προοπτικές ανάπτυξης της Αχαΐας.

Με την ολοκλήρωση του οδικού άξονα Αθηνών-Πατρών, ενός έργου ζωτικής σημασίας για την περιοχή μας, αποκαλύφθηκε η ανυπαρξία ενός συνολικού αναπτυξιακού σχεδιασμού.

Η Πατρών- Πύργου παραμένει μετέωρη ως προς την υλοποίησή της, παρά το γεγονός ότι το έργο είχε δημοπρατηθεί από το 2014 και ο σχεδιασμός αυτός ανετράπη από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ για να εξυπηρετηθούν «ημέτεροι» εργολάβοι μέσω της κατάτμησης του έργου.

Το λιμάνι της Πάτρας διατηρεί εναγωνίως μία στασιμότητα σε χαμηλά επίπεδα εμπορευματικής και επιβατικής κίνησης, με μικρές προοπτικές ανάπτυξης (γραμμή με Ιταλία και πλωτική έναρξη σύνδεσης με Κωνσταντινούπολη και Τεργέστη), όσο δεν διασυνδέεται με σύγχρονη σιδηροδρομική γραμμή για τη μετατροπή του εμπορευματικού κόμβου. Η ολοκλήρωση του σιδηροδρομικού άξονα συνιστά σήμερα ακόμα ένα μεγάλο πρόβλημα για την περιοχή της Αχαΐας, ενώ μέσα από αυτήν θα έπρεπε να υλοποιούνται ήδη λύσεις ανάπτυξης και οικονομικής ανασυγκρότησης της περιοχής.

Η ανάγκη ολοκλήρωσης των σιδηροδρομικών έργων στην Αχαΐα είναι επιτακτική, καθώς αποτελούν έργα τα οποία θα δώσουν ώθηση στις συνδυασμένες μεταφορές, θα ενισχύσουν το εμπόριο, τις αποθηκευτικές και μεταφορικές υπηρεσίες, τις δραστηριότητες όλων των τουριστικών επιχειρήσεων και θα εξυπηρετήσουν τις ανάγκες του επιβατικού κοινού. Για την κατάσταση της νέας σιδηροδρομικής γραμμής υψηλών ταχυτήτων Αθήνα - Πάτρα- Νέο Λιμάνι, η Κυβέρνηση και ο αρμόδιος υπουργός Χρ. Σπίρτζης έχουν αρκесоθεί με μεγάλη καθυστέρηση και διάφορες αντιφατικές υποσχέσεις στην ανάθεση μελέτης για την ενδεχόμενη υπογειοποίηση της σιδηροδρομικής γραμμής έως την Κανελλοπούλου χωρίς να έχει ακόμα οριστικοποιηθεί αν τελικά θα γίνει υπόγειο ή υπέργειο διέλευση.

Αυτό το γεγονός θα προκαλέσει την περαιτέρω διακοπή στα δρομολόγια του Προαστιακού τα οποία εξυπηρετούν καθημερινά χιλιάδες συμπολίτες μας.

Για το τμήμα Ψαθόπυργος - Κανελλοπούλου το χρονοδιάγραμμα περαίωσης προσδιορίζεται για τον Αύγουστο του 2020 εφόσον δεν προκύψει καμία άλλη καθυστέρηση. Ωστόσο οι απαιτήσεις οι οποίες προκύπτουν για την κατασκευή των απαραίτητων έργων επιδομής (έργα ηλεκτροκίνησης, ράγες κ.α) και των σταθμών επιβίβασης δημιουργούν καθυστερήσεις στην τήρηση του προβλεπόμενου χρόνου παράδοσης αφού δεν έχουν ακόμα δημοπρατηθεί και δεν υπάρχει κανένας σχεδιασμός για τη δημοπράτηση τους ούτε στο αμέσως προσεχές διάστημα.

Έτσι το λιμάνι παραμένει χωρίς σύνδεση με το νέο σιδηρόδρομο παρά τις εξαγγελίες Σπίρτζη ότι το υπουργείο εξετάζει νέες μελέτες ενδεχόμενης υπογειοποίησης της γραμμής στο τμήμα Κανελλοπούλου - Νέο Λιμάνι, οι αναπτυξιακές προοπτικές του υπονομεύονται και η λειτουργία του προαστιακού ακολουθεί εξαιτίας των καθυστερήσεων την πολιτική του ...αραμπά. Κανένα συγκροτημένο σχέδιο δεν διαφαίνεται στον ορίζοντα, ενώ η Δημοτική Αρχή της Πάτρας σε αυτό ζήτημα επιδίδεται στην μικροπολιτική των προσκομμάτων για να αποκομίσει κομματικά οφέλη.

Το ίδιο συμβαίνει και με το φυσικό αέριο. Η έλευση του φυσικού αερίου πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα για όλους τους θεσμικούς και παραγωγικούς φορείς της Δυτικής Ελλάδας. Και στο θέμα αυτό, η Κυβέρνηση δεσμεύτηκε ότι θα προχωρούσε άμεσα στην έγκριση της χρηματοδότησης του έργου προκειμένου να υλοποιηθούν τα δίκτυα φυσικού αερίου στις πρωτεύουσες των τριών νομών της Περιφέρειας μας, χωρίς ωστόσο μέχρι σήμερα δεν υπάρχει καμία εξέλιξη. Η μη ύπαρξη αγωγού φυσικού αερίου στην περιοχή αποτελεί πλήγμα για την οικονομική ανάπτυξη για το οποίο ευθύνεται αποκλειστικά η Κυβέρνηση, η οποία προτιμά να μεταθέτει τις ευθύνες υλοποίησης στους τοπικούς φορείς, με τη δημοτική αρχή της Πάτρας να εργάζεται συνειδητά κατά αυτές της προοπτικές.

Ταυτόχρονα, ανολοκλήρωτη παραμένει ακόμα η υλοποίηση των διαδικασιών για τα υδροπλάνα στην Πάτρα, η ολοκλήρωση της παραχώρησης του θαλάσσιου μετώπου, ενώ εκτός οποιουδήποτε συγκροτημένου σχεδιασμού βρίσκεται πάντα η ανάπτυξη του αεροδρομίου του Αράξου για την τόνωση των εξαγωγών και του τουρισμού.

Από τα αυτονόητα στα αδιανόητα, η ανάπτυξη του αραμπά εγκλωβίζει, με ευθύνη της Κυβέρνησης, την Αχαΐα στη στασιμότητα και στην αδράνεια. Δεν το αξίζει αυτό η περιοχή μας και ούτε οι συμπολίτες μας εξαπατώνται πλέον με απατηλές προεκλογικές υποσχέσεις.

Στο Κίνημα Αλλαγής διεκδικούμε την ανατροπή των σημερινών πολιτικών συσχετισμών, για την πραγματική προοδευτική διακυβέρνηση της χώρας, με σχέδιο βιώσιμης ανάπτυξης και επανεκκίνησης της οικονομίας. Η δύναμη που βρίσκεται στα χέρια των πολιτών της Αχαΐας μπορεί να φέρει τη Νέα Αλλαγή και να απελευθερώσει μία καινούργια κανονικότητα για την πατρίδα μας και την περιοχή μας.

Από τα αυτονόητα στα αδιανόητα, η ανάπτυξη του αραμπά εγκλωβίζει, με ευθύνη της Κυβέρνησης, την Αχαΐα στη στασιμότητα και στην αδράνεια. Δεν το αξίζει αυτό η περιοχή μας και ούτε οι συμπολίτες μας εξαπατώνται πλέον με απατηλές προεκλογικές υποσχέσεις

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ ΜΠΕΝΟΥ**
προέδρου Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»

«Νέα Αφετηρία»

Η ολοκλήρωση των μεγάλων υποδομών δεν είναι το τέλος της διαδρομής. Είναι απλώς μία ΝΕΑ ΑΦΕΤΗΡΙΑ που πρέπει να την αξιοποιήσουμε με γνώση, φαντασία και όνειρο. Πρέπει κατ' αρχάς να δεχθούμε ότι οι υποδομές δεν φέρνουν από μόνες τους την ανάπτυξη. Είναι, βεβαίως, η βασική προϋπόθεση για μεγάλα αναπτυξιακά σχέδια. Η μεγάλη πρόκληση για τη Δυτική Ελλάδα είναι η συνάντηση των μνημείων της φύσης και του πολιτισμού της με τον μεγάλο πολιτισμό της αγροδιατροφής σε ένα ενιαίο προϊόν Πολιτιστικού Τουρισμού.

Τώρα με τις σημαντικότερες υποδομές έτοιμες μπορούμε να αξιοποιήσουμε τους αυτοκινητόδρομους ως λεωφόρους πολιτισμού, οι οποίοι εξασφαλίζουν εύκολη προσιμότητα στα μνημεία της φύσης και του πολιτισμού που τους περιβάλλουν. Η Περιφέρεια Ηπείρου έχει δείξει τον δρόμο με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της Πολιτιστικής Διαδρομής των αρχαίων θεάτρων της,

η οποία συνιστά ένα πρόγραμμα Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Ηπείρου 2014 - 2020, με χρηματοδότηση, ύψους 37 εκ. ευρώ. Αξιοποιώντας τη φιλοσοφία των νέων ΕΣΠΑ ενώνει όλα τα προικιά της Ηπείρου (μνημεία, παραγωγικές δυνάμεις, υποδομές, θεσμούς, ανθρώπους) και προτείνει στην παγκόσμια τουριστική αγορά ένα νέο τουριστικό προϊόν.

Το πρόγραμμα αυτό οικοδομείται μέσα από 4 διακριτά βήματα υλοποίησης, τα οποία είναι τα εξής: α) Εξασφάλιση των υποδομών (λειτουργικών και αρχαιολογικών), β) υλοποίηση του marketing και ψηφιακών δράσεων του προγράμματος, γ) συμμετοχή της επιχειρηματικότητας στη διαδρομή μέσω του σύμφωνου ποιότητας, και δ) διακυβέρνηση του προγράμματος.

Στο παραπάνω πλαίσιο, το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» προτείνει, σε συνεργασία με όλους τους

αρμόδιους φορείς, την υλοποίηση της «Πολιτιστικής και Περιβαλλοντικής Διαδρομής της Ολυμπίας Οδού», καθώς και της «Διαδρομής Φύσης και Πολιτισμού του Νομού Αιτωλοακαρνανίας».

Στόχος των παραπάνω προγραμμάτων είναι η αξιοποίηση όλου του πλούτου των περιβαλλοντικών και πολιτιστικών μνημείων της Δυτικής Ελλάδος και της Βόρειας Πελοποννήσου ως σημείο εκκίνησης για την του-

ριστική και οικονομική ανάταση των περιοχών. Για την πρώτη διαδρομή έχει ήδη εκπονηθεί η μελέτη «Η ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΩΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΡΟΜΗ», την οποία ανέθεσε το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» και εκπόνησε ο κ. Δημήτρης Καλουδιώτης και η «Ελληνική Εταιρία Προστασίας της Φύσης», με χρηματοδότηση της «ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΟΔΟΥ Α.Ε.».

Η υλοποίησή του καταβάλλεται προσπάθεια να ενταχθεί: 1. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» του υπουργείου Περιβάλλοντος ή 2. στο ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδος.

Επίσης, εξετάζουμε το ενδεχόμενο μιας επιμέρους «Πολιτιστικής και Περιβαλλοντικής Διαδρομής του Νομού Ηλείας», η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της διεύρυνσης της ήδη εγκριμένης ΟΧΕ (άξονας Κατακόλου - Αρχαίας Ολυμπίας).

Τέλος, το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» και ο «Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου» πρότειναν τον σχεδιασμό της «Διαδρομής Φύσης και Πολιτισμού του Νομού Αιτωλοακαρνανίας» ως ενός επώνυμου προϊόντος πολιτιστικού τουρισμού με συνεκτικό στοιχείο τα αρχαία θέατρα και τα μνημεία της φύσης.

Για τη χρηματοδότηση του παραπάνω προγράμματος και ενόψει της πιθανότητας αναμόρφωσης του ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας (2014-2020) έχουν προταθεί η διεύρυνση της Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης Μεσολογίου- Αιτωλικού και η σύνδεσή της με το πρόγραμμα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Αγρινίου.

Η μεγάλη πρόκληση για τη Δυτική Ελλάδα είναι η συνάντηση των μνημείων της φύσης και του πολιτισμού της με τον μεγάλο πολιτισμό της αγροδιατροφής σε ένα ενιαίο προϊόν Πολιτιστικού Τουρισμού

Της **ΑΝΔΡΕΑ ΡΙΖΟΥΛΗ**
Βουλευτή Αχαΐας του ΣΥΡΙΖΑ

Το αναπτυξιακό σχέδιο της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος

Η χώρα μετά την ολοκλήρωση του τελευταίου Eurogroup και με την τυπική επικύρωση που αναμένεται στη σύνοδο της 20^{ης} Αυγούστου, τελειώνει την 8ετή μνημονιακή εποχή λιτότητας, αποτέλεσμα των πολιτικών που εφαρμόστηκαν τα προηγούμενα χρόνια, χωρίς όραμα, σχέδιο και με κατασπατάληση των δημόσιων πόρων.

Η Δυτική Ελλάδα θύμα αυτών των πολιτικών, απομονωμένη, οδικά και σιδηροδρομικά και υποβαθμισμένη ακτοπλοϊκά, δέχθηκε το πλήγμα της ύφεσης νωρίτερα από τις υπόλοιπες Περιφέρειες βρισκόμενη στην τελευταία θέση του σχετικού πίνακα.

Οι υποδομές στην περιοχή μας τα τρία τελευταία χρόνια αλλάζουν και βελτιώνονται ταχύτατα.

Μένουν ακόμα να γίνουν πολλά αλλά υπάρχει αισιοδοξία πως θα υλοποιηθούν. Υπάρχει εθνικός σχεδιασμός για πρώτη φορά ίσως από την εποχή της Μεταπολίτευσης.

Η πρόσθετη δυσκολία που αντιμετωπίζουμε είναι πως οι απώλειες όλων αυτών των χρόνων αποκαθίστανται δύσκολα.

Σε επίπεδο περιφερειακού και τοπικού σχεδιασμού έχουμε αντιληφθεί τα ελλείμματα αλλά και τις προκλήσεις για ένα καλύτερο μέλλον.

Όπως στον εθνικό σχεδιασμό ζητούμενα είναι η ανάδειξη των ιδιαίτερων πλεονεκτημάτων της περιοχής και η προσέλκυση επενδύσεων. Οι επενδύσεις πρέπει να στηρίζονται όχι μόνο σε εξωγενείς παράγοντες αλλά και κυρίως στην ενεργοποίηση των το-

πικών δυνάμεων.

Η εθνική στρατηγική για την ανάπτυξη περιλαμβάνει άξονες, στους οποίους θα στηριχτεί η χώρα τα επόμενα χρόνια και θα οργανωθεί η περιφερειακή μας στρατηγική.

Οι άξονες αυτοί είναι:

1. Ανάπτυξη Ερευνας και Καινοτομίας με συνέργειες.

Σε επίπεδο έρευνας και καινοτομίας τα ανώτατα ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα δημιουργούν συνθήκες πρωτοπορίας για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Πρέπει να πολλαπλασιαστούν συνέργειες ώστε ο πλούτος γνώσης που παράγεται να συνδεθεί με την παραγωγή.

2. Η πρωτογενής παραγωγή θα πρέπει να οργανωθεί καλύτερα σε επίπεδο συνεργασιών, αφού ο αγροτικός

κλήρος είναι μικρός. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό καταρχάς από τους παραγωγούς, πως το μέλλον δεν μπορεί να καταστεί βιώσιμο με μικρή παραγωγή, η οποία δυσκολεύει την προώθηση των προϊόντων και το κόστος. Ομάδες παραγωγών και συνεταιρισμοί μπορούν να μειώσουν το κόστος παραγωγής, να προσφέρουν προϊόντα υψηλής ποιότητας, ευκολία πρόσβασης σε αγορές, διαπραγμάτευση για καλύτερη τιμή στα προϊόντα και στα εφόδια και καθετοποίηση της παραγωγής ενισχύοντας το εισόδημα των παραγωγών.

Η κρατική παρέμβαση είναι ουσιώδης παράγοντας για την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Τα ελλείμματα των δημοσίων υπηρεσιών είναι απαραίτητο

να αντιμετωπισθούν. Η αντίληψη των παραγωγών πρέπει να αλλάξει, καθώς υπολειπόμαστε σε συνέργειες και πρέπει να κινηθούμε γρήγορα και με σχέδιο αν θέλουμε ο πλούτος της γης της Δυτικής Ελλάδας να μας οδηγήσει σε ένα καλύτερο μέλλον.

3. Τουρισμός.

Χρειάζονται συγκεκριμένες ενέργειες για την τουριστική ανάπτυξη. Συμμετοχή σε διεθνείς και εθνικές εκθέσεις τουρισμού και αγροτικών προϊόντων. Παρουσίαση των διατροφικών ιδιαιτεροτήτων της περιοχής, των δυνατοτήτων επισκεψιμότητας χειμώνα - καλοκαίρι, πολιτιστικών δράσεων, διοργανώσεων μεγάλων αθλητικών γεγονότων. Ετσι θα προκληθεί ενδιαφέρον για επενδύσεις που σχετίζονται με τη φιλοξενία. Ο παραπάνω σχεδιασμός

θα αναπτύξει τις μεταφορές. Απαιτείται ολοκλήρωση υποδομών όπως σιδηρόδρομος, επέκταση του λιμανιού, αναβάθμιση αεροδρομίων.

Τα πλεονεκτήματα είναι δεδομένα, η βελτίωση της θέσης μας είναι ορατή. Μπορούμε στη Δυτική Ελλάδα να έχουμε πολύ καλύτερο παρόν και ακόμη καλύτερο μέλλον. Η κεντρική διοίκηση πρέπει να σχεδιάσει, η Περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση να υλοποιήσει τις δράσεις και όλοι να καταλάβουμε πως η επόμενη μέρα πρέπει να είναι διαφορετική από το παρελθόν και εμείς να αλλάξουμε κοιτώντας ο ένας τον άλλο. Οι συνδυασμένες μεταφορές και η ενεργειακή αναβάθμιση στην περιοχή (φυσικό αέριο) μπορούν να δώσουν ώθηση και στις επενδύσεις στην βιομηχανία, παραδοσιακό πλεονέκτημα της Αχαΐας.

Η επόμενη μέρα πρέπει να είναι διαφορετική από το παρελθόν και εμείς να αλλάξουμε κοιτώντας ο ένας τον άλλο

Του **ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ**
αιρετού αντιπεριφερειάρχη Αχαΐας

Η σημασία του να είναι κανείς προοδευτικός

Αποφύγαμε τη χρεοκοπία παίρνοντας οδυνηρές αποφάσεις και αποδεχόμενοι υποχρεωτικές κατευθύνσεις οι οποίες στοίχισαν ατομικά, συλλογικά, κοινωνικά, ψυχολογικά, πολιτικά. Στοίχισαν σχεδόν και εθνικά γιατί μας διαίρεσαν. Τι είναι το χειρότερο; Οτι 7-8 χρόνια μετά την κρίση δεν συμφωνήσαμε για τα αίτιά της; Ή ότι δεν έχουμε συμφωνήσει στη συγκολλητική ουσία που θα μας μετατρέψει ξανά σε ενιαίο εθνικό σώμα;

Εμείς στην Περιφέρεια ανήκουμε στις δυνάμεις που συνειδητοποιήσαν αν δεν το ήξεραν ήδη ότι εκείνος που θα μας δώσει βιώσιμο μέλλον είναι

ο εαυτός μας. Ο λόγος για την πολυτραγουdisμένη ανάγκη να αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες μας, τις δυνατότητές μας, τα πλεονεκτήματά μας, τον φυσικό μας πλούτο, τη γεωγραφική μας θέση, τα ταλέντα μας. Δεν το έχουμε απλώς συνειδητοποιήσει: Εργαζόμαστε γι' αυτό. Μπορεί να ακούγεται υπερφίαλο, αλλά είναι ακριβέστατο: Η έξοδος από την κρίση είναι η δουλειά μας. Μετακινούμε, με τη συνδρομή ενός εξαιρετικού υπηρεσιακού δυναμικού, για το οποίο είμαστε υπερήφανοι ως αιρετά στελέχη αλλά και ως πολίτες της δυτικής Ελλάδας, διαθέσιμους Ευρωπαϊκούς πόρους σε παραγωγικές κατευθύνσεις. Αναβαθμίζουμε την περι-

οχή μας και μετατρέπουμε την αναβάθμιση αυτή σε εργαλείο για περαιτέρω ανάπτυξη.

Δουλεύοντας πάνω στην αρχή «ούτε ένας πόρος χαμένος»- «ούτε μια ανάγκη ακάλυπτη», διδασχθήκαμε και διδάχθηκαν να δουλεύουμε με μέθοδο, πρόγραμμα, ταχύτητα, ορθολογισμό. Η ζύμωση των στοιχείων αυτών με την πολιτική μας αντίληψη και την παραταξιακή μας καταγωγή, διαμορφώνει μια ισορροπημένη όσο και δημιουργική κουλτούρα. Το πετυχαίνεις αυτό έχοντας πόρτες ανοικτές, κοινωνικό προσανατολισμό, σταθερό δέσιμο με τον κόσμο, ψηφοφόρους από όλο το

κοινωνικό φάσμα που μπορούν, φυσικά, ακόμα να σου μιλούν με το μικρό σου όνομα.

Και φτάσαμε στο 2018. Η κρίση μάς τραβάει ακόμα από το μανίκι. Κυρίως όμως μας τραβάει προς τα πίσω ο κακός εαυτός μας, έξεις και βολές που κολακεύονται ακόμα από πολιτικούς που κολακεύουν τον οπισθοδρομισμό στο όνομα της προοδευτικότητας. Για εμένα, προοδευτικό πνεύμα είναι αυτό που παράγει πλούτο, σε πάει μπροστά, μοιράζει οφέλη σε όλους, βελτιώνει τη θέση των πάντων, εξελίσσει την τοπικότητα και την ελληνικότητα, δεν διστάζει να διαλέγεται με το πνεύμα της

νέας εποχής, αντίθετα παλεύει να βάλει- και βάζει- στο πνεύμα αυτό τη δική του σφραγίδα.

Με συγχωρείτε. Δεν μίλησα με αριθμούς, μίλησα πολιτικά. Μάλλον μίλησα πολιτικά με λόγια της καρδιάς. Αλλά βλέπετε η καρδιά μας χτυπάει πολιτικά, ορθολογιστικά, συναισθηματικά, με την αγωνία, τη διάθεση και τη δυνατότητα να φτιάξουμε ένα σκαλί στον πολιτή της Αχαΐας και της Δυτικής Ελλάδας, να μπορεί να ανέβει και να δει τον κόσμο καλύτερα και να φωνάξει το όνομά του στον άνεμο, και να το βάλει στο καράβι που πηγαίνει προς το μέλλον.

Ούτε ένας πόρος χαμένος- ούτε μια ανάγκη ακάλυπτη

Του ΝΙΚΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ Βουλευτή Αχαΐας του ΚΚΕ

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ πανηγυρίζει για την αλλαγή της σελίδας και την επιστροφή στην ανάπτυξη. Το βασικό ερώτημα όμως είναι: ποιον θα ωφελήσει αυτή η ανάπτυξη; **Α. Την αξιοποίηση των παραγωγικών δυνατοτήτων της περιφέρειας;** Οχι μόνο την περίοδο της κρίσης αλλά και στην περίοδο της ανάπτυξης καταστρέφονται μια σειρά παραγωγικές δυνατότητες. Οι περιπτώσεις τις κλωστοϋφαντουργίας, του ιματισμού ή της σταφίδας κ.ά. δεν επιτρέπουν καμία αμφισβήτηση. **Β. Την αξιοποίηση και βελτίωση της θέσης του εργατικού δυναμικού;**

Η επικαιρότητα του Βασικού ερωτήματος

Εντός του συστήματος δεν μπορεί να υπάρξει μια ανάπτυξη που να ικανοποιεί τις λαϊκές ανάγκες, δεν μπορεί να υπάρξει διέξοδος προς όφελος του λαού

Προϋπόθεση για την ανάπτυξη ήταν η απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και η μετατροπή της σ' έναν μηχανισμό αναπαραγωγής μιας φθηνής και αναλώσιμης ερ-

γατικής δύναμης χωρίς δικαιώματα. Τα εργασιακά δικαιώματα θυσιάζονται στο βωμό της θωράκισης της ανταγωνιστικότητας των επιχειρηματικών ομίλων. **Γ. Την αντιμετώπιση της ανισομετρίας ανάμεσα σε κλάδους και περιοχές, την άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων;** Το κυνήγι του κέρδους και η υποταγή του όποιου σχεδιασμού σ' αυτή την ανάγκη αποτελεί και τον τροφοδότη λογαριασμό της όξυνσης της ανισομετρίας. Η δε θωράκιση του αποτελεί και το μηχανισμό διεύρυνσης των κοινωνικών ανισοτήτων, συσσωρεύοντας τον κοινωνικά παραγόμενο πλούτο σ' όλο

και λιγότερα χέρια. Οι παραπάνω επιπτώσεις αποτελούν μαζί με την εκδήλωση των κρίσεων τα κυριότερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, τα οποία όχι μόνο δεν μπορούν να αμβλυνθούν, αλλά γίνονται και πιο έντονα. Το παραπάνω συμπέρασμα επιβεβαιώνει την εκτίμηση ότι εντός του συστήματος δεν μπορεί να υπάρξει μια ανάπτυξη που να ικανοποιεί τις λαϊκές ανάγκες, δεν μπορεί να υπάρξει διέξοδος προς όφελος του λαού. Οι κοκορομαχίες ανάμεσα στους πολιτικούς φορείς του συστήματος προσπαθούν να συσκοτίσουν αυτή την εκτί-

μηση και να εγκλωβίσουν τη λαϊκή δυσανεμία στις μυλόπετρες του συστήματος. Η οργάνωση της λαϊκής πάλης πρέπει να σημαδεύει τον πραγματικό ένοχο και να οδηγήσει σε γενικότερες ανατροπές στο επίπεδο της εξουσίας αλλά και της οικονομίας. Η κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής, ο επιστημονικός κεντρικός σχεδιασμός, με την αποδέσμευση από την ΕΕ αποτελούν τις προϋποθέσεις για μια ανάπτυξη που θα ικανοποιεί το σύνολο των λαϊκών αναγκών, αξιοποιώντας όλες τις παραγωγικές δυνατότητες, για μια ανάπτυξη απαλλαγμένη από τις κρίσεις.

Του ΘΑΝΟΥ ΚΑΡΠΗ δημάρχου Ερυμάνθου

Αναπτυξιακές Προοπτικές του Δήμου Ερυμάνθου

Δικαίωμα στην ανάπτυξη και στην ποιότητα ζωής, δεν έχουν μόνο τα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και η περιφέρεια. Μόνο έτσι θα αποτραπεί το κύμα φυγής

Αναφερόμενοι στον Δήμο Ερυμάνθου, μιλάμε για μια κατ' εξοχήν αγροκτηνοτροφική περιοχή η οποία όμως τα τελευταία χρόνια και ιδιαίτερα στο πεδινό της τμήμα που βρίσκεται πλησιέστερα στην Πάτρα παρουσιάζει σημαντική οικιστική και επιχειρηματική ανάπτυξη. Είναι μια περιοχή που διαθέτει αξιόλογα φυσικά, αρχαιολογικά, ιστορικά, θρησκευτικά και αρχιτεκτονικά μνημεία καθώς και πλούσιους φυσικούς πόρους. Ετσι ο Δήμος Ερυμάνθου πληροί όλες τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και των τριών κλάδων της οικονομίας. Διαπιστώνεται όμως, υστέρηση στο επίπεδο των υποδομών, τόσο στο πρωτογενή, όσο και στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Είναι προφανές, ότι το έλλειμμα αυτό, λειτουργεί ανασταλτικά και επηρεάζει αρνητικά τις αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής. Σε ό,τι αφορά τον πρωτογενή κλάδο η εξασφάλιση των αναγκαίων έργων σε συνδυασμό με τον εκσυγχρονισμό των αγροκτηνοτροφικών μονάδων και της παραγωγής –που ήδη επικειρείται σε πολλές περιπτώσεις– αποτελούν τους βασικούς όρους και προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα και τη διασφάλιση της παραμονής των νέων στην περιοχή. Για την ανάπτυξη της γεωργίας και ιδιαίτερα της βιολογικής κτηνοτροφίας, εκτός των άλλων, είναι απαραίτητα η εξασφάλιση της άρδευσης με την κατασκευή σύγχρονων αρδευτικών δικτύων. Αποτελεί δε σημαντική εξέλιξη η ολοκλήρωση της Λιμνοδεξαμενής «ΝΤΑΣΚΑ» στην Ερυμάνθεια, η οποία δίνει αποτελεσματικές και αξιόπι-

στες λύσεις στα αντίστοιχα χρόνια προβλήματα των παραγωγών της Κοινοτίας. Σε ένα Δήμο όμως όπως αυτός του Ερυμάνθου, που περιλαμβάνει στα όριά του 600.000 στρέμματα (περίπου) και τριάντα τρεις κοινότητες των οποίων οι κάτοικοι στη μεγάλη πλειοψηφία τους είναι αγρότες και κτηνοτρόφοι, υπάρχει επιτακτική ανάγκη αξιοποίησης των πλούσιων υδάτινων πόρων της περιοχής με την κατασκευή μικρών φραγμάτων και λειτουργικών σύγχρονων αρδευτικών δικτύων.

Το ίδιο ισχύει και για την αγροτική οδοποιία, η οποία επεκτείνεται σε χιλιάδες χιλιόμετρα όπως επίσης και για τον αγροτικό εξηλεκτισμό. Ειδικότερα για τον τελευταίο δεν υπάρχει καμία μέριμνα εκ μέρους της πολιτείας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου ότι το ΕΣΠΑ δεν χρηματοδοτεί τέτοια έργα, με συνέπεια να υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες τόσο στον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων, όσο και στην εγκατάσταση καινούργιων. Οσο για τη χρήση εναλλακτικών πηγών ενέργειας εκτός της οικονομικής αδυναμίας, υπάρχει και ένα επιπρόσθετο πρόβλημα, το οποίο εντοπίζεται στην περιορισμένη χωρητικότητα του δικτύου της ΔΕΗ, σε ό,τι αφορά την Αχαΐα, που αποθαρρύνει σχετικές πρωτοβουλίες. Στο δευτερογενή τομέα και στο πλαίσιο της πολιτικής για την αειφόρο ανάπτυξη, ζητάμε και διεκδικούμε τη δημιουργία Αιολικού Πάρκου, σε συνδυασμό με την ίδρυση και λειτουργία Πράσινης ΒΙΠΕ για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ, καθώς και επιχειρήσεων που δραστηρι-

οποιούνται και ειδικεύονται στην κατασκευή των εξαρτημάτων και στον εξοπλισμό αυτών των εγκαταστάσεων, όπως επίσης, στην οργανωμένη εγκατάσταση άλλων μεταποιητικών μονάδων κυρίως στον αγροδιατροφικό τομέα, που σήμερα πολλές είναι δι-άσπαρτες.

Τα όρη Ερύμανθος και Παναχαΐκό, των οποίων μεγάλα και σημαντικά τμήματα βρίσκονται στα όρια του Δήμου, έχουν πολλά και θαυμάσια φυσικά τοπία (κατηγορία «Natura»), που προσφέρονται για την ανάπτυξη του Αγροτουρισμού (Μίχα, Τσαπουρνιά, Αλεποχώρι κ.ά.). Ο Δήμος Ερυμάνθου διαθέτει αρχαιολογικούς χώρους, όπως Μυκηναϊκό Οικισμό και Νεκροταφείο στη Χαλανδρίτσα, τον Ναό της Αρτέμιδος στη Ρακίτα, σημαντικά ανασκαφικά ευρήματα στην Αρχαία Τριταία κ.ά. Επίσης, υπάρχουν πλειάδα μονών (Αγίων Πάντων, Χρυσοποδαριτίσσης, Νοτενών) και βυζαντινών εκκλησιών (Παναγία Κ. Μέντζνας, Άγιος Αθανάσιος, Εισόδια Θεοτόκου Χαλανδρίτσας, Άγιος Ιωάννης Καλεντζίου κ.λπ.), που χρονολογούνται από τα έτη 950, 1100, 1300 μ.Χ. και έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα και προστατευόμενα μνημεία. Στις πλαγιές του Ερυμάνθου και του Παναχαϊκού, βρίσκονται επίσης σκαρφαλωμένα πολλά γραφικά χωριά, με πέτρινα σπίτια και άλλα κτίσματα που διακρίνονται για την αρχιτεκτονική τους (πέτρινα γεφύρια, νερόμυλοι κ.ά.). Χαρακτηριστικά δείγματα, αξιόλογων οικισμών αποτελούν, το Καλέντζι (πατρίδα Παπανδρέου), το Λεόντιο (τόπος επίσκεψης Αγίου

Ανδρέα), τα Νεζεροχώρια, το Σκιαδά, η Χαλανδρίτσα (παλιά Βαρωνία) κ.λπ. Οφείλει η Πολιτεία σε συνεργασία με το Δήμο και την Περιφέρεια, να συμβάλει στην προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση των αξιολογών αυτών μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς, τα οποία σε συνδυασμό με τα άλλα ενδιαφέροντα (φυσικά και τεχνικά), που παρουσιάζει η περιοχή, μπορούν να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα και ιδιαίτερα του Αγροτουρισμού. Ένα από τα μεγάλα τεχνικά έργα που κατασκευάζονται αυτή την περίοδο στα όρια του Δήμου Ερυμάνθου, το οποίο βρίσκεται κοντά στην ολοκλήρωσή του, είναι το υδρευτικό φράγμα Πείρου –Παραπείρου (Αστερίου), το οποίο εκτός από την ύδρευση της Πάτρας και της ευρύτερης περιοχής της Δυτικής Αχαΐας, μπορεί να συμβάλλει στην τουριστική ανάπτυξη του Δήμου. Το γεγονός, ότι το έργο του Φράγματος, θα λειτουργήσει ως μια «τεχνική λίμνη», η οποία θα καταλαμβάνει έκταση 2.500 στρεμμάτων, δημιουργεί προϋποθέσεις για την τουριστική αξιοποίησή του. Ήδη, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, μετά από αίτημα του Δήμου, έχει προκηρύξει σε προκήρυξη Διαγωνισμού ιδεών, για την τουριστική αξιοποίηση του Φράγματος και του περιβάλλοντος χώρου. Τέλος ένα επίσης, μεγάλο έργο, του οποίου η κατασκευή αποτελεί αίτημα πολλών χρόνων για τους κατοίκους του Δήμου Ερυμάνθου, αλλά και ολόκληρης της Αχαΐας, είναι το αυτοκινητοδρόμο της Χαλανδρίτσας. Η κατασκευή αυτού του σημαντικού έργου, το οποίο διαθέτει πλήρη ωριμότητα

(διαθέσιμη έκταση, μελέτες, αδειοδοτήσεις) και έχει ενταχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο, είναι βέβαιο, ότι θα αλλάξει ριζικά τον αναπτυξιακό και οικιστικό χάρτη της ευρύτερης περιοχής του Δήμου και συνολικά ολόκληρης της Αχαΐας.

Είναι χρέος της Πολιτείας και των εκάστοτε κυβερνήσεων να αντιληφθούν ότι δικαίωμα στην ανάπτυξη και στην ποιότητα ζωής, δεν έχουν μόνο τα μεγάλα αστικά κέντρα, αλλά και η περιφέρεια. Μόνο έτσι θα αποτραπεί το κύμα φυγής από την ύπαιθρο και η συγκέντρωση των νέων στις μεγάλες αστικές πόλεις αυξάνοντας τα ποσοστά ανεργίας ή ακόμη χειρότερα, η μετανάστευση σε άλλες χώρες. Ας λάβουν επιτέλους, κάποτε οι κυβερνήτες, σημερινοί και επόμενοι, το διαχρονικό μήνυμα των δήμων και του κόσμου της περιφέρειας, το οποίο δυστυχώς δεν ελήφθη ποτέ, ότι Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα και τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Εξάλλου, το αναπτυξιακό μοντέλο του συγκεντρωτικού και αθηνοκεντρικού κράτους με την πληθυσμιακή πρωτεύουσα, να ξεπερνά σπέρμα τα τέσσερα εκατομμύρια κατοίκους, δοκιμάστηκε και απέτυχε οικτρά, συσσωρεύοντας τεράστια προβλήματα, στη μεγάλη πλειοψηφία των ελλήνων πολιτών. Η αποκέντρωση και η περιφερειακή ανάπτυξη είναι πλέον το ζητούμενο για τη χώρα μας και αυτή η πολιτική αποτελεί μονόδρομο. Είναι δε προφανές, πως «από τούδε και στο εξής», κανένας δεν μπορεί να προβάλει τη δικαιολογία ότι δεν γνώριζε. Απολύτως κανένας...

Του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ**
δημάρχου Αιγιάλειας

Τουρισμός βασικός πυλώνας ανάπτυξης

Ένας κύριος και βασικός πυλώνας ανάπτυξης με ευοίωνες προοπτικές, τόσο για την Αιγιάλεια όσο και για την περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος, είναι ο τουρισμός.

Σε ένα περιβάλλον έντονα ανταγωνιστικό, ιδιαίτερα απαιτητικό και οικονομικά ευαίσθητο λόγω συγκυριών, ο τουρισμός σήμερα δεν είναι μόνο υπηρεσίες αλλά προϊόν που θέλει ουσιαστική ενδυνάμωση για να δώσουμε υπεραξία στις αξίες μας.

Είναι καιρός να το δούμε επισταμένα και συστηματοποιημένα με όρους marketing, επικοινωνίας και διαφημιστικής προβολής, με συνέπεια και συνέχεια στον χρόνο.

Η ανάδειξη όλων των συγκριτικών πλεονεκτημάτων λόγω κλιματολογικών συνθηκών, γεωγραφικής θέσης και του πλούσιου φυσικού και πολιτιστικού κάλους είναι η αρχή.

Η Αιγιάλεια είναι ένας ελκυστικός τουριστικός προορισμός που εκπλήσσει τον επισκέπτη της με τις ομορφιές της και τη απaráμιλλη φύση της.

Είναι μια περιοχή που έχει μόνο πλεονεκτήματα. Είναι κοντά από κέντρα όπως η Αθήνα και η Πάτρα, συνδέεται με τη Στερεά Ελλάδα με τη γέφυρα του Ρίου, έχουμε πλέον δικό μας λιμάνι, που θα συνδεθεί με την εθνική οδό και με τα έργα που δρομολογούμε φιλοδοξούμε να τον καταστήσουμε δημοφιλή προορισμό για τη φιλοξενία μεγάλων διερχόμενων τουριστικών οσκαφών.

Είναι γεγονός ότι με την ολοκλήρωση των νέων οδικών αξόνων η περιοχή μας γίνεται ευκολότερα προσβάσιμη, γεγονός που μας προσδίδει ένα ακόμα συγκριτικό πλεονέκτημα προς αξιοποίηση.

Είναι πλέον καιρός να κάνουμε την Αιγιάλεια αγαπημένο προορισμό για τον ταξιδιώτη, να τον κάνουμε να τον αγαπήσει, να έρθει και να μας ξανάρθει. Να σπρίξουμε ολόψυχα το τουριστικό μας προϊόν που λέγεται Αιγιάλεια και ταυτόχρονα να το αναπτύξουμε μέσα από συγκεκριμένους άξονες όπως είναι:

Ο πολιτισμός, ο γαστρονομικός τουρισμός, η

παράδοση, τα φεστιβαλικά events τουρισμού, ο φυσιολατρικός και θρησκευτικός τουρισμός μέχρι και το outdoor experience.

Παράλληλα πρέπει να αξιοποιήσουμε τη δυνατότητα και να κάνουμε άνοιγμα του τουρισμού μας σε νέες αγορές επιμπκύνοντας την τουριστική περίοδο με καινοτόμες ιδέες και με τη διαμόρφωση ολοκληρωμένων, ανταγωνιστικών τουριστικών πακέτων.

Να έρθουμε πιο κοντά στις απαιτήσεις και τον σύγχρονο τρόπο ζωής του επισκέπτη-τουρίστα, χτίζοντας και αναπτύσσοντας ταυτόχρονα μια συναισθηματική σχέση μεταξύ του προορισμού μας και του επισκέπτη μας για να ταυτιστεί περισσότερο μαζί μας και συναισθηματικά, πέραν της λογικής επιχειρηματολογίας μας.

Στην εποχή της παντοκρατορίας των social media είναι πολύ σημαντικό να αναγνωρίσουμε και αξιοποιήσουμε το σημαντικό ρόλο των influencers στην επιλογή και τη λήψη των αποφάσεων ενός συγκεκριμένου προορισμού vs κάποιου άλλου.

Το σίγουρο είναι πως για την προβολή μας έχουμε πλέον νέα διαθέσιμα εργαλεία που περιμένουν να τα αξιοποιήσουμε.

Ο τουρισμός ζητά την ενεργή συμμετοχή και την κινητοποίηση όλων μας. Από τους ανθρώπους που εργάζονται σε αυτόν και είναι ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο, μέχρι τον απλό καθημερινό άνθρωπο που έρχεται σε επαφή με τον επισκέπτη μας.

Όλα είναι εικόνα και όλα συμβάλλουν στη δημιουργία αλλά και στη συντήρηση αυτής της εικόνας.

Ζούμε σε μια από τις πιο όμορφες αλλά και συγκινησιακά ενδιαφέρουσες γωνιές όχι μόνο της Ελλάδος αλλά και του πλανήτη.

Ας την κάνουμε γνωστή όλοι μας, όσο καλύτερα, όσο δυνατότερα και όσο μακρύτερα μπορούμε.

Και μπορούμε. Προωθώντας το όραμά μας, όχι μόνο για ένα βιώσιμο απλά τουρισμό, αλλά για έναν τουρισμό με αναπτυξιακό προσανατολισμό και προοπτική, σήμερα και στο μέλλον, της περιοχής μας, της περιφέρειας αλλά και της χώρας.

Του **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΕΩΡΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ**
δημάρχου Δυτικής Αχαΐας

Ο τρόπος μας μπορεί να γίνει ατμομηχανή

Η Δυτική Ελλάδα, από πολλές οπτικές γωνίες, είναι ένας γεωγραφικός χώρος με πολλά αναπτυξιακά πλεονεκτήματα στην εποχή που

ζούμε. Είναι ένας πανέμορφος χώρος που ευνοείται από το κλίμα του, την γειτνίασή του με την Δυτική Ευρώπη και τις υποδομές του.

Η τουριστική ανάπτυξη είναι η σημαντικότερη ελπίδα της χώρας για άμεση επανεκκίνηση της οικονομίας. Ο τουρισμός λειτουργεί ως καθοριστικός παράγοντας στην ανάπτυξη όλης της περιφέρειας και υποστηρίζεται από πολλούς κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Χρειάζεται, κατά συνέπεια, εθνικός σχεδιασμός για την τουριστική ανάπτυξη, που να περιλαμβάνει εξειδικευμένα μέτρα για τη δημιουργία σταθερού, ελκυστικού και διαφανούς φορολογικού και εργασιακού περιβάλλοντος ώστε να είναι δυνατή η προσέλκυση επενδύσεων αιχμής. Η ολοκλήρωση των οδικών αξόνων τόσο της «Ολυμπίας» όσο και της «Ιόνιας Οδού» σηματοδοτούν την αλλαγή του αναπτυξιακού τοπίου για τη Δυτική Ελλάδα και ανοίγουν τον δρόμο για την ανάταξή της.

Ο τρόπος αυτός που ζούμε μπορεί να αποτελέσει ατμομηχανή ανάπτυξης για ολόκληρη τη χώρα. Διότι, εκτός από τους νέους οδικούς άξονες, διαθέτει λιμενική οικονομία, αεροδρόμιο, τουριστικές και αγροδιατροφικές δυνατότητες, πολιτισμικά & πολιτιστικά πλεονεκτήματα καθώς και πανεπιστημιακές υποδομές ικανές να προωθήσουν την διάχυση της γνώσης. Η Δυτική Ελλάδα μπορεί να γίνει ιδιαίτερα ανταγωνιστική στον ιατρικό τουρισμό λόγω του κλίματος και των άλλων στοιχείων (ήλιος, θάλασσα, ιαματικά λουτρά κ.λπ.), καθώς και λόγω της διαθεσιμότητας σημαντικού ιατρικού και νοσηλευτικού δυναμικού. Πρέπει να αξιοποιήσουμε το συγκριτικό μας πλεονέκτημα δίνοντας έμφαση στην προοπτική του θρησκευτικού τουρισμού λόγω της ύπαρξης του Ιερού Ναού του Αγίου Ανδρέα, αλλά και στην καινοτομία, λόγω του μεγάλου δυναμικού που διαθέτει η περιοχή σε εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα. Επιπλέον η κατασκευή -ιδιαίτερα στην Αχαΐα- σύγχρονων ξενοδοχειακών συγκροτημάτων υψηλών προδιαγραφών με δημιουργία κέντρων θαλασσοθεραπείας θα αποτελέσουν πόλο έλξης τόσο εσωτερικών όσο και εξωτερικών τουριστών.

Παρ' όλες τις τεράστιες δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε, υπάρχουν νησιδεις αισιοδοξίας στους τομείς του τουρισμού και της πρωτογενούς παραγωγής, αρκεί να επιλυθούν τόσο σοβαρά προβλήματα που δημιουργούνται από την έλλειψη στρατηγικής όσο και να εκπονηθεί ένα νέο παραγωγικό μοντέλο που θα βασίζεται στην εξω-

στρέφεια, στις επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες και στην απόκτηση τεχνογνωσίας, καθώς και για ευρύτερες μεταρρυθμίσεις και βαθιές τομές στην παιδεία και την κουλτούρα της κοινωνίας.

Στον πρωτογενή τομέα, επιβάλλονται οι συνεργασίες και οι συνέργειες μεταξύ των επιχειρήσεων ώστε να δημιουργηθούν ολοκληρωμένες αλυσίδες αξίας και οικονομίας κλίμακας που θα μπορούν να σταθούν στο ανταγωνιστικό διεθνές πλαίσιο. Στη νέα στρατηγική, στον πρωτογενή τομέα, που στοχεύει στην αλλαγή του παραγωγικού μοντέλου, με άξονες τη μεταποίηση και τη διάθεση των προϊόντων στις αγορές, θα πρέπει να ενταχθεί και το αεροδρόμιο του Αράξου ως πύλη μεταφοράς των αγροτικών προϊόντων προς όλες τις διεθνείς αγορές.

Τα ποιοτικά προϊόντα, μεσαίου κόστους, λόγω του μοναδικού φυσικού περιβάλλοντός που καλλιεργούνται & παράγονται στην Δυτική Ελλάδα και δη στην Δυτική Αχαΐας, όπως πατάτες, γαλακτοκομικά, οπωροκηπευτικά, φρούτα, ελαιόλαδο, κρασί, μέλι και όλα τα καλά του θεού να τα γευτούν τόσο όλοι οι Έλληνες όσο και οι τουρίστες καθώς και οι κάτοικοι στο εξωτερικό.

Μάλιστα πρέπει εδώ να τονιστεί η αναγκαιότητα ολοκλήρωσης μεγάλων έργων υποδομής & ανάπτυξης, όπως είναι η επέκταση της κεντρικής διώρυγας του φράγματος Πηνειού στη Δυτική Αχαΐα καθώς και το φράγμα Πείρου-Παραπείρου (μάλιστα κρίνεται επιτακτική η ανάγκη όχι μόνο της ολοκλήρωσης αλλά και της δημιουργίας του φορέα διαχείρισης του φράγματος), με σκοπό την καλύτερη ποιότητα νερού που χρειάζονται οι νέες, σύγχρονες και συνεχώς αναπτυσσόμενες θερμοκηπιακές καλλιέργειες της περιοχής μας αλλά και η υδροδότηση γενικά της περιοχής.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι πρέπει να στοχεύουμε στη σύνδεση ποιοτικού αγροτικού τομέα προσφέροντας ποιοτικές υπηρεσίες και τοπικά παραγόμενα ποιοτικά διατροφικά προϊόντα στα ξενοδοχεία και τα εστιατόρια και όχι όπως γίνεται μέχρι σήμερα, όπου στον μαζικό τουρισμό-πακέτο προσφέρονται βασικά εισαγόμενα διατροφικά προϊόντα-κυρίως στο πρωινό τους.

Όλοι οι δρόμοι οδηγούν προς την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, αλλά όχι με τα μέσα, εργαλεία και νοοτροπίες του παρελθόντος. Η επίπλαστη ευημερία ή καλύτερα και η κατανάλωση που ξέραμε, έχει τελειώσει και μάλλον ανεπιστρεπτή για το απώτερο μέλλον.

Επανεκκίνηση, με αλήθειες, ρεαλισμό, σχέδιο, όραμα και καθημερινή δουλειά -χωρίς κοντόφθαλμες λογικές- ώστε να οικοδομήσουμε βήμα-βήμα τη μετά κρίσης εποχή.

Είναι πλέον καιρός να κάνουμε την Αιγιάλεια αγαπημένο προορισμό για τον ταξιδιώτη, να τον κάνουμε να τον αγαπήσει, να έρθει και να μας ξανάρθει

“

Ζούμε σε μια από τις πιο όμορφες αλλά και συγκινησιακά ενδιαφέρουσες

γωνιές όχι μόνο της Ελλάδος αλλά και του πλανήτη.

Ας την κάνουμε γνωστή όλοι μας, όσο καλύτερα, όσο δυνατότερα και όσο μακρύτερα μπορούμε.

Και μπορούμε. Προωθώντας το όραμά μας, όχι μόνο για ένα βιώσιμο απλά τουρισμό, αλλά για έναν τουρισμό με αναπτυξιακό προσανατολισμό και προοπτική, σήμερα και στο μέλλον, της περιοχής μας, της περιφέρειας αλλά και της χώρας.

“

οπωροκηπευτικά, φρούτα, ελαιόλαδο, κρασί, μέλι και όλα τα καλά του θεού να τα γευτούν τόσο όλοι οι Έλληνες όσο και οι τουρίστες καθώς και οι κάτοικοι στο εξωτερικό.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

δημάρχου Αγρινίου – προέδρου ΠΕΔΔΕ

Το στοίχημα που δεν πρέπει να χάσουμε

Είναι βέβαιο ότι βρισκόμαστε απέναντι στις προκλήσεις της επόμενης ημέρας. Και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι σύγχρονες προκλήσεις μας κινητοποιούν, μας ενεργοποιούν και μας δείχνουν έναν άλλο δρόμο. Τον δρόμο των συνεργειών και της τόλμης.

Σε αυτή την συγκυρία, δεν κουράζομαι να λέω ότι ήρθε η ώρα να χτίσουμε ένα νέο περιβάλλον για την ανάπτυξη και αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσω μιας ισχυρής συμμαχίας. Μεταξύ του επιχειρηματικού κόσμου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Μια νέα προοπτική, σε νέες βάσεις, η οποία μπορεί και πρέπει να στηρίξει τη «φυγή προς τα εμπρός». Για να γίνει αυτό απαι-

τείται τόλμη από την αγορά και στήριξη από τους θεσμούς.

Η οικονομία μπορεί να δραπετεύσει μόνο εάν ενισχύσει την εξωστρέφεια, ιδιαίτερα σε τομείς που διαθέτουν υψηλή προστιθέμενη αξία. Με δεδομένο ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση γνωρίζει καλύτερα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας, είναι επιβεβλημένο να πρωταγωνιστήσει στο νέο περιβάλλον.

Η γνώμη μου είναι ότι **αποκέντρωση και επιχειρηματικότητα αποτελούν την αιχμή του δόρατος για την ευημερία των κοινωνιών**. Πρέπει να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις προκειμένου να αναδειχθούν τα μέτωπα εκείνα

Η αποκέντρωση και επιχειρηματικότητα αποτελούν την αιχμή του δόρατος για την ευημερία των κοινωνιών

που θα οδηγήσουν στην ανάπτυξη ενός νέου μοντέλου.

Η Δυτική Ελλάδα μπορεί να αποτελέσει κομβικό σημείο αναφοράς σε έναν τέτοιο σχεδιασμό. Εκμεταλλευόμενοι το πλούσιο ανάγλυφο, τις φυσικές αντιθέσεις, τα επώνυμα τοπικά προϊόντα και την πολιτιστική κληρονομιά μπορούμε να εξελιχθούμε σε έναν σύγχρονο προορισμό. Πρωτοβουλίες που θα αφορούν την *αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, την άρση των περιφερειακών ανισοτήτων, την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής*, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων θα διαμορφώσουν τις συνθήκες για την απολύτως αναγκαία καθαρή έξοδο της χώρας προς το μέλλον.

Η παραγωγική ανασυγκρότηση της περιοχής μας είναι το στοίχημα που δεν πρέπει να χάσουμε. **Ας μη διστάσουμε λοιπόν και ας αναλάβουμε δράση**. Ας αξιοποιήσουμε τα πλεονεκτήματα της περιοχής. Ας επενδύσουμε επιτέλους στο ανθρώπινο δυναμικό. Ας οικοδομήσουμε όλοι μαζί την οικονομία του αύριο. **Η επιτυχία έρχεται όταν λειτουργείς και σκέπτεσαι με εξωστρέφεια**.

Το «6^ο Αναπτυξιακό Συνέδριο για τη Δυτική Ελλάδα» το οποίο διοργανώνει η εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» είναι μια μεγάλη ευκαιρία να επαναπροσδιορίσουμε τους αναπτυξιακούς στόχους στην Δυτική Ελλάδα. Εύχομαι η ώσμωση ιδεών να πυροδοτήσει μια δημιουργική και γόνιμη συζήτηση.

Του ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΠΕΤΑ

περιφερειάρχη Ανάπτυξης

Ας συμμαχήσουμε στο δικό μας «μνημόνιο»

Η έξοδος της χώρας από το καθεστώς της οκταετούς μνημονιακής - συμβατικής επιτήρησης που διασφάλιζε αφενός ρευστότητα και χαμηλότοκο δανεισμό, αφετέρου σκληρές δημοσιονομικές διορθώσεις στην λειτουργία των δημόσιων οικονομικών, εσωτερικής υποτίμησης και κοινωνικής αναδιάρθρωσης, κυρίως, της αγοράς εργασίας, γίνεται επίκαιρη και κρίσιμη για την χώρα πρωτίστως, αλλά και για την ΕΕ.

Η κρίση που βιώνουμε δεν είναι απλά μια κρίση δημοσιονομική ή και δημόσιου χρέους, αλλά μια κρίση συνολική και βαθιά, κρίση παραγωγικού προτύπου και τρόπου οργάνωσης της οικονομίας, των θεσμών και της κοινωνίας.

Σχεδόν 200 χρόνια μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε, αποκτούν μια ευρύτερη ιστορική διάσταση, δημιουργούν την ανάγκη για μια νέα, ευρεία κοινωνική συμφωνία για το τι ανάπτυξη, κράτος, κοινωνία και χώρα θέλουμε. Θέλουμε μια Ελλάδα ανάπτυξης, ευημερίας και κοινωνικής συνοχής. Η εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας μπορεί να έχει δυναμική αν γίνει έκφραση της συνολικής δυναμικής της οικονομίας και αποτέλεσμα της συνεργείας κράτους και κοινωνίας.

Σήμερα λοιπόν, χρειαζόμαστε να σχεδιάσουμε ένα νέο υπόδειγμα βιώσιμης ανάπτυξης. Χρειαζόμαστε ένα σχέδιο ειδικά για τα μέτρα τα δικά μας, με σαφή ρήξη με το παρελθόν. Ένα σχέδιο με σαφές ιδεολογικό και πολιτικό πρόσημο, σε αντιπαράθεση με την λογική ότι δήθεν οι αγορές έχουν ενδογενή αποτελεσματικότητα ή μέσω αυτοματισμού των αγορών μπορούμε να επιτύχουμε τους οικονομικούς και τους κοινωνικούς στόχους. Επιτέλους αποδέσμευση των αποφά-

σεων οικονομικής πολιτικής από ιδεοληψίες.

Σε αυτό το μοντέλο η σημασία της Περιφέρειας είναι καθοριστική. Πλούτος κάθε τόπου είναι η ιδιαίτερη ταυτότητά του. Η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας έχει θέσει στην οραματική πολιτική στόχευση, αυτό το μοντέλο ανάπτυξης. **Αυτοτροφοδοτούμενη εξωστρεφής και αειφορική παραγωγική ανασυγκρότηση**, αφού εκεί εστιάζεται η λύση στο δομικό παραγωγικό πρόβλημα της χώρας μας.

Προσπαθήσαμε, παλέψαμε, συγκρουστήκαμε. Με ξεπερασμένες αντιλήψεις, αναχρονισμούς, γραφειοκρατικά βιλαέτια. Εμπνεύσαμε αισιοδοξία στον πολίτη της Δυτικής Ελλάδας όταν στην κεντρική πολιτική σκηνή επικρατούσε το μαύρο και η απαισιοδοξία. Δώσαμε μάχες για την προστασία της πρώτης κατοικίας, για την δύσκολη καθημερινότητα της επιχείρησης, για την βελτίωση της προσβασιμότητας στην ορεινές και ημιορεινές περιοχές της Δυτικής Ελ-

Σχεδόν 200 χρόνια μετά την ίδρυση του ελληνικού κράτους, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε, αποκτούν μια ευρύτερη ιστορική διάσταση

λάδας. Διαμορφώσαμε εργαλεία που διασφαλίζουν επενδυτικούς πόρους για περιοδικές, αλλά συστηματικές παρεμβάσεις συντήρησης των υποδομών μας. Διασφαλίσαμε μηχανισμό ανακούφισης των περιοχών της Δυτικής Ελλάδας που τα τελευταία χρόνια, λόγω και της κλιματικής αλλαγής, δοκιμάζονται από ακραίες φυσικές καταστροφές. Αναδείξαμε την κρουαζιέρα επενδύοντας σε υποδομές στοχεύουμε τον τουρισμό προσπαθώντας καθημερινά για την συστηματική και ενιαία προβολή της Δυτικής Ελλάδας. Αναδεικνύουμε με στοχευμένες παρεμβάσεις μας τους αναπτυξιακούς πόλους της (χιονοδρομικό, λιμάνια, αεροδρόμια, κ.ά.). Επενδύουμε στη συνεργασία επιχειρήσεων και έρευνας στο κατώφλι της 4^{ης} βιομηχανικής επανάστασης. Ενισχύουμε επιχειρήσεις για την αλλαγή του μεγέθους τους για την ενσωμάτωση τα καινοτομίας, για μια αειφορική παραγωγική διαδικασία. Χρησιμοποιούμε σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία με προφανή στόχο την μείωση του κόστους του χρήματος στην επιχειρηματικότητα μέσα

από την συμμετοχή μας στο ΤΕΠΙΧ ΙΙ, στον μηχανισμό του καταπιστευτικού λογαριασμού, αλλά και μέσα από διμερές ή πολυμερείς συμφωνίες με το πιστωτικό μας σύστημα ειδικά για την Δυτική Ελλάδα. Στο τομέα της κοινωνικής συνοχής, μέσα από ολοκληρωμένο σχεδιασμό, στοχεύσαμε στην αλληλέγγυα οικονομία, στον εθελοντισμό, στην κοινωνική συνοχή βελτιώνοντας υποδομές αλλά και δημιουργώντας δομές ανακούφισης δοκιμαζόμενων συμπολιτών μας. Πρωτοστατούμε στην επανάχρηση και αξιοποίηση του βιομηχανικού αργούντος κεφαλαίου της περιοχής μας.

Η Δυτική Ελλάδα μετά από τον πολυετή «μαρασμό» που ακολούθησε την αποβιομηχανία, και η οικονομική κρίση καλείται να αναλάβει πρωταγωνιστικό ρόλο, μπροστά στην πρόκληση της μετάβασης στην ανάπτυξη. Ηδη, η ολοκλήρωση μεγάλων έργων υποδομής που για χρόνια παρέμεναν σε εκκρεμότητα συμβάλει σε αυτό τον σκοπό, χρειάζεται όμως να γίνουν πολλά ακόμη. Η επόμενη πενταετία είναι ένα στοίχημα όπου οι παραπάνω πολιτικές θα αρχίσουν, μετά την ομαλοποίηση της εθνικής οικονομικής κατάστασης, να κερδίζουν μέτρα και επιδόσεις. Αρκεί όμως και εμείς, οι κάτοικοι αυτής της ευλογημένης περιοχής, να αλλάξουμε νοοτροπία, να συμφιλιωθούμε με τον τόπο μας, την λειτουργία του. Να ξεπεράσουμε το σαράκι της διαίρεσης και της μιζέριας.

Η Περιφερειακή Αναπτυξιακή Στρατηγική που υπηρετούμε δεν είναι μνημόνιο, δεν θα μας υποχρεώσει κανείς να την υλοποιήσουμε. Μπορεί να υπάρξει και να υλοποιηθεί μόνο ως μια μεγάλη κοινωνική συμμαχία όλων των δυνάμεων, που βλέπουν σε αυτή τη στρατηγική ένα προωθητικό πλαίσιο για τον τόπο και την κοινωνία.

Του καθηγητή **ΚΛΕΟΜΕΝΗ ΜΠΑΡΛΟΥ**
προέδρου του ΔΣ του Συνδέσμου Βιομηχανιών
Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας

Τα μνημόνια δεν έφεραν την κρίση. Δυστυχώς, όμως, δεν έφεραν και τη λύση

Τα τελευταία χρόνια η χώρα μας έχει καταστεί σταδιακά όμηρος πολιτικών και οικονομικών συγκυριών με αποτέλεσμα η κοινωνία μας και η οικονομία μας, να ζουν μια πρωτόγνωρη και παρατεταμένη ύφεση. Πλήρωσε και πληρώνει ακόμη ένα τεράστιο οικονομικό αλλά κυρίως κοινωνικό κόστος και έχει οδηγηθεί τελικά σε δραματικά αδιέξοδα, αντί μετά από τόσα χρόνια ύφεσης να έχουμε βγει από αυτή τη δίνη όπως έκαναν άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ας είμαστε ειλικρινείς. Το ελληνικό πρόβλημα είναι διαχρονικό και βαθιά διαθρωτικό. Δανειζόμασταν για να καταναλώνουμε. Χάσαμε το στοίχημα της ανταγωνιστικότητας γιατί σταματήσαμε να παράγουμε. Εξαντλήσαμε το περίφημο ελληνικό δαιμόνιο στο πώς θα εκμεταλλευτούμε και τον ελάχιστο διαθέσιμο πόρο και όχι στο πώς θα βελτιώσουμε και θα αυξήσουμε τον εθνικό πλούτο. Τα μνημόνια δεν έφεραν την κρίση. Δυστυχώς, όμως, δεν έφεραν και τη λύση.

Για να ξεφύγουμε από αυτή τη δίνη που πέσαμε τα τελευταία χρόνια, χρειάζονται σοβαρές αποφάσεις, ξεκάθαρες κατευθύνσεις και αποτελεσματικές πολιτικές.
>Σοβαρές αποφάσεις, που θα ιεραρχούν προτεραιότητες, που θα μπορούν να στηρίξουν τον δρόμο προς την ανάπτυξη.
>Ξεκάθαρες κατευθύνσεις, ώστε οι οικονομικές δυνάμεις να προσανατολίζονται στις διεθνείς αγορές ξεφεύγοντας από την παθογόνα εσωστρέφεια και
>Αποτελεσματικές πολιτικές, οι οποίες θα στηρίζουν την επιχειρηματικότητα και τη βιομηχανία, που έχουν τη δυνατότητα της δη-

μιουργίας νέου εθνικού πλούτου και εισοδήματος, και νέων θέσεων εργασίας.
Χρειαζόμαστε, με άλλα λόγια, μία νέα εθνική στρατηγική συμφωνία για να βγάλουμε μπροστά, την παραγωγική - εξωστρεφή - και κυρίως ανταγωνιστική εικόνα της χώρας, που άλλωστε, στο διεθνοποιημένο και ευρωπαϊκό περιβάλλον, που ζούμε, κατά την άποψή μας είναι μονόδρομος για την επιβίωση της χώρας μας. Μια στρατηγική συμφωνία που θα μας λύσει τα χέρια, ώστε να ζήσουμε και να δημιουργήσουμε σε ένα σύγχρονο, ασφαλές και ευνομούμενο κράτος, που θα λειτουργεί με κανόνες δικαίου σε όλα τα επίπεδα. Μια κοινωνία ανοιχτή, με πρότυπα κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης που επενδύει στον άνθρωπο και αναδεικνύει τα talenta και τις δεξιότητες.

Πώς θα πετύχει η χώρα μας την ανάπτυξη; Κατ' αρχάς απαιτείται μια εθνική συνεννόηση για να προχωρήσουμε χωρίς ιδεοληψίες. Θέλουμε μια οικονομία διεθνώς ανταγωνιστική, που να αναπτύσσεται με βάση την παραγωγή, τις επενδύσεις και τις εξαγωγές κι όχι την κατανάλωση και τις εισαγωγές. Μια οικονομία που δεν δαιμονοποιεί το κέρδος, αλλά επιβραβεύει την υγιή επιχειρηματικότητα, την εξωστρεφή και ικανή να προσελκύει επενδύσεις. Η Ελλάδα μπορεί να γίνει η χώρα των ευκαιριών για την επιχειρηματικότητα. Οι δημιουργικοί της άνθρωποι μπορούν να έχουν ένα καλό μέλλον και οι νέοι μας να έχουν τις ευκαιρίες που τους αξίζουν.

Ο τόπος μας έχει ανάγκη από διρθρωτικές αλλαγές ιδίως για την

Το μεγάλο στοίχημα γενικότερα αλλά και της Περιφέρειάς μας ειδικότερα δεν είναι ο ανταγωνισμός, αλλά οι συνέργειες

εξυγίανση του ασφαλιστικού συστήματος, τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου και δίκαιου φορολογικού πλαισίου, την πάταξη της φοροδιαφυγής, την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας καθώς και τη βελτίωση της παραγωγικότητας στη δημόσια διοίκηση της χώρας.

Ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών Πελοποννήσου & Δυτικής Ελλάδας έχει επισημάνει εδώ και πολύ καιρό, ότι για την αξιοποίηση του υπάρχοντος επιχειρηματικού δυναμικού της Δυτικής Ελλάδας και την προσέλκυση επενδύσεων είναι απαραίτητη προϋπόθεση η αντιμετώπιση ζητημάτων όπως:

- Η ολοκλήρωση των οδικών αξόνων, Ιόνια και Ολυμπία Οδός.
- Η έλευση του φυσικού αερίου σε όλη τη Δυτική Ελλάδα
- Η επαναλειτουργία και ο εκσυγχρονισμός ενός ολοκληρωμένου σιδηροδρομικού δικτύου από την Αθήνα μέχρι την Καλαμάτα που θα συνδέεται οπωσδήποτε με τη βιομηχανική περιοχή των Πατρών καθώς και με άλλα παραγωγικά σημεία της περιφέρειάς μας.
- Η ολοκλήρωση των έργων υποδομής των λιμανιών του δυτικού άξονα, ώστε να καταστούν σύγχρονα εμπορευματικά κέντρα.
- Η λειτουργία διεθνούς αερολιμένα που θα χρησιμοποιείται και για τις μεταφορές των παραγόμενων προϊόντων απευθείας στις ξένες αγορές.

Η Δυτική Ελλάδα διαθέτει σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες. Η παράδοση μέρους της Ολυμπίας Οδού και της Ιόνιας Οδού, ανέδειξε την στρατηγική γεωγραφική θέση της, έφερε τις τοπικές επιχειρήσεις

σε επαφή με τις αγορές των μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας, και μπορεί να αναδειχθεί με την ολοκλήρωση και των υπόλοιπων υποδομών σε στρατηγικό κέντρο συνδυασμένων μεταφορών. Πλέον, υπάρχει γόνιμο έδαφος ώστε με τις λύσεις που προτείναμε κατά καιρούς στην Πολιτεία όχι μόνο εμείς αλλά και άλλοι φορείς της περιοχής μας, με τους οποίους συνεργαζόμαστε για το καλό του τόπου μας και παρά τα εμπόδια που υπάρχουν ακόμη, επιδιώκουμε να εμπεδωθεί τελικά μια στρατηγική συμφωνία μεταξύ της Πολιτείας και της επιχειρηματικότητας, ώστε να ζήσουμε και να δημιουργήσουμε σε ένα σύγχρονο, ασφαλές και ευνομούμενο κράτος, που θα λειτουργεί με κανόνες δικαίου σε όλα τα επίπεδα. Μια κοινωνία ανοιχτή, με πρότυπα κοινωνικής και οικονομικής οργάνωσης που να επενδύει στον άνθρωπο και αναδεικνύει τα talenta και τις δεξιότητες.

Το μεγάλο στοίχημα γενικότερα αλλά και της Περιφέρειάς μας ειδικότερα δεν είναι ο ανταγωνισμός, αλλά οι συνέργειες μεταξύ όλων των φορέων και παραγωγικών κλάδων που παράγουν και δημιουργούν πολλαπλασιαστικά οφέλη για το ΑΕΠ της περιοχής μας. Το ζητούμενο άλλωστε για όλους μας είναι η δημιουργία πολλών, σταθερών και ποιοτικών θέσεων εργασίας για να πάει ο τόπος μας μπροστά.

Κλείνοντας, θα ήθελα να συγχαρώ την εφημερίδα «Πελοπόννησος» που για 6η χρονιά διοργανώνει το Αναπτυξιακό Συνέδριο. Τέτοιες πρωτοβουλίες χρειάζεται ο τόπος και να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες του.

Για κάθε λύση,
καλώς ήρθατε στην
Ξυλεμπορική Πατρών Α.Ε.

Ποιότητα, Εξυπηρέτηση & Συνέπεια

- ✓ Αξία στον πελάτη
- ✓ Αποτελεσματικές λύσεις
- ✓ Ποιότητα υλικών και υπηρεσιών
- ✓ Άμεση εξυπηρέτηση αναγκών

· ΑΞΕΣΟΥΑΡ ΚΟΥΖΙΝΑΣ/ ΝΤΟΥΛΑΠΑΣ · ΜΕΛΑΜΙΝΕΣ/ΠΑΓΚΟΙ · ΠΟΡΤΑΚΙΑ

· MDF ΓΥΜΝΑ- ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΑ · ΠΑΤΩΜΑΤΑ LAMINATE

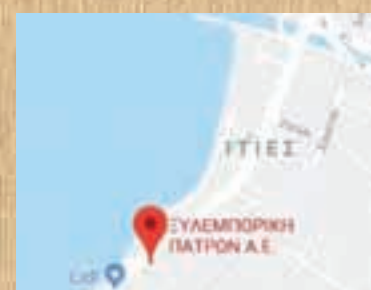
· OSB - Κ/Π · ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ ΞΥΛΕΙΑ/ ΞΥΛΕΙΑ ΣΤΕΓΗΣ

· ΞΥΛΕΙΑ ΜΑΣΙΦ · DECK ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Έκθεση/Γραφεία/Αποθήκες:
Ακτή Δυμαίων 167 & Αγήνορος ,
Παραλία Πατρών

☎ 2610529886-9 ,
Φαξ: 2610529885
Email: info@xlm.gr

Παρακολουθούμε - Ενημερωνόμαστε - Βελτιωνόμαστε

Του **ΠΕΤΡΟΥ ΜΑΝΤΑ**
προέδρου Πανελληνίου Συνδέσμου Επιχειρήσεων ΒΙΠΕ

2.500 επιχειρήσεις ζητούν πιο φιλικό καθεστώς στις ΒΙΠΕ

Σε μια περιφέρεια που επιζητά την παραγωγική ανασυγκρότηση, την εξωστρέφεια και τη βελτίωση της θέσης της στην εγχώρια και ευρωπαϊκή κατάταξη των οικονομιών, δεν αρκούν μόνο ο πρωτογενής τομέας και ο τουρισμός. Η μεταποίηση πρέπει να είναι βασική συνιστώσα και ο καταλύτης ανάπτυξης, καθώς είναι ο κλάδος που αυξάνει την παραγωγικότητα, δημιουργεί νέες και σταθερές θέσεις εργασίας, προωθεί την εξωστρέφεια και την καινοτομία, δημιουργεί προστιθέμενη αξία στα προϊόντα και εισφέρει πολλά ακόμα οφέλη, τα οποία διαχέονται στο σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας, αυξάνοντας το περιφερειακό ΑΕΠ και το μέσο κατά κεφαλήν εισόδημα.

Καθίσταται πλέον αναγκαία η αλλαγή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΒΙΠΕ, ώστε να γίνει πιο φιλικό προς τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και να προσελκύσει νέες. Οι υπηρεσίες που εισπράττουμε σήμερα είναι ακριβές και χαμηλής ποιότητας

των διαθέσιμων αναπτυξιακών εργαλείων και δυνατοτήτων από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους, πρέπει να αποτελέσουν θέματα διαβούλευσης για την διαμόρφωση εθνικών και περιφερειακών πολιτικών ανάπτυξης. Η ρύθμιση των ζητημάτων που προκύπτουν από τις άτυπες βιομηχανικές συγκεντρώσεις, η αναβάθμιση των προβληματικών ΒΙΠΕ, το λειτουργικό κόστος για τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις, οι υποβαθμισμένες και ακριβές υπηρεσίες, ακόμα και θέματα αυτοδιαχείρισης των ΒΙΠΕ, πρέπει να μπουν στον δημόσιο διάλογο.

Σήμερα, περισσότερες από 2.500 επιχειρήσεις βρίσκονται σε οργανωμένα Βιομηχανικά Πάρκα. Απαιτούνται νομοθετικές, φορολογικές, ασφαλιστικές και άλλες διευκολύνσεις για την στήριξή τους και παρεμβάσεις για τη χωροθέτηση και οργάνωση των άτυπων βιομηχανικών συγκεντρώσεων. Καθίσταται πλέον αναγκαία η αλλαγή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου για τη διαχείριση των ΒΙΠΕ, ώστε να γίνει πιο φιλικό προς τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και να προσελκύσει νέες. Οι υπηρεσίες που εισπράττουμε σήμερα είναι ακριβές και χαμηλής ποιότητας. Απαιτούνται αναπτυξιακά κίνητρα για τις ΒΙΠΕ και τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις. Θα πρέπει να σχεδιάσουμε δράσεις τέτοιες οι οποίες θα αναζωογονήσουν την οικονομική δραστηριότητα σ' αυτές τις περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, ο ΠΑΣΕΒΙΠΕ έχει διαμορφώσει ένα τρίπτυχο δράσεων, με βασικούς άξονες τη διαχείριση των ΒΙΠΕ, τον εκσυγχρονισμό και ανάπτυξή τους, και τέλος τη βιωσιμότητά τους.

Αυστηρώς, στη χώρα μας, οι πολιτικές ηγεσίες είχαν υποβαθμίσει για πολλά χρόνια τον ρόλο της μεταποίησης και αυτή ήταν μια από τις αιτίες που μας οδήγησαν στο χείλος της οικονομικής καταστροφής. Γίνεται πλέον κατανοητό, ότι η βιομηχανική πολιτική πρέπει να τεθεί σε νέες βάσεις, να επανακτήσει την θέση που της αξίζει, ξεπερνώντας ιδεοληψίες και νοοτροπίες του παρελθόντος. Στο πλαίσιο αυτό, ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Επιχειρήσεων ΒΙΠΕ, ιδρυτικό μέλος του οποίου είναι και ο ΣΕΒΙΠΑ -που αυτή την περίοδο έχει το πρόνομιο και την ευθύνη να ασκεί την προεδρία του φορέα- συνεισφέρει με τις δυνάμεις του, στη διαμόρφωση μιας νέας εθνικής και περιφερειακής βιομηχανικής πολιτικής, η οποία έχει στο επίκεντρό της, την αναδιοργάνωση των Βιομηχανικών Πάρκων και την ανάδειξή τους σε βασικούς πόλους οικονομικής ανάπτυξης.

Ο ΠΑΣΕΒΙΠΕ αποτελεί πλέον ενεργό μέλος του ΣΕΒ. Ταυτόχρονα, ο ΣΕΒΙΠΑ ως ιδρυτικό μέλος του, συνδιαμορφώνει σε επίπεδο περιφέρειας, πολιτικές για τη στήριξη των επιχειρήσεων, συμμετέχοντας στη Συμμαχία για την Επιχειρηματικότητα και Ανάπτυξη. Ξέρουμε τα προβλήματα. Λειτουργούμε οργανωτικά και συλλογικά και η φωνή μας ακούγεται πλέον, εκεί που πρέπει να ακουστεί. Υπάρχουν όμως πολλά εκκρεμή ζητήματα που χρήζουν αντιμετώπισης. Οι εξελίξεις στις βιομηχανικές περιοχές και την χωροταξία τους, η δικτύωση των μεταποιητικών φορέων και επιχειρήσεων και η εκμετάλλευση όλων

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΟΝΤΟΕ**
προέδρου ΔΣ και διευθύνοντος συμβούλου του Οργανισμού Λιμένα Πατρών

Για μια νέα εποχή ισχυρής ανάπτυξης του Λιμένα Πατρών

Το λιμάνι της Πάτρας, στη μακρά ιστορία του, είχε ιδιαίτερη και καθοριστική συμβολή στην εξέλιξη της πόλης μας και της ευρύτερης περιοχής. Διαμόρφωσε και σφράγισε τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες καθώς και το πνευματικό και πολιτιστικό περιβάλλον σε αυτήν. Η πόλη μας άλλωστε, μαζί με την Αλεξάνδρεια, τη Βηρυτό και τη Σμύρνη έχουν χαρακτηριστεί «πόλεις-λιμάνια» καθώς τα λιμάνια αυτά αναδείχθηκαν σε κέντρα του εισαγωγικού και εξαγωγικού εμπορίου προσφέροντας ακμή και ευημερία στις πόλεις που τα φιλοξενούσαν.

Το λιμάνι μας εξακολουθεί και σήμερα να αποτελεί ζωτικό πόλο και νευραλγικό όργανο της οικονομικής και κοινωνικής ζωής της πόλης μας και της Δυτικής Ελλάδας. Πραγματοποιεί έναν ετήσιο κύκλο εργασιών της τάξης των έξι εκατομμυρίων ευρώ (6.000.000 €). Υποστηρίζει, μέσω των άμεσα συνεργαζόμενων επιχειρήσεων στις οποίες προσφέρει υπηρεσίες, έναν ευρύτερο κύκλο εργασιών που υπολογίζεται στα εξήντα δύο εκατομμύρια ευρώ (62.000.000 €). Το μεγαλύτερο μέρος των ως άνω διακινούμενων πόρων διοχετεύεται στην τοπική αγορά και στηρίζει τη τοπική οικονομία. Συντηρεί έτσι περίπου τρεις χιλιάδες θέσεις εργασίας. Ωστόσο, από τις αρχές της δεκαετίας του 2000, το λιμάνι μας βρέθηκε σε φθίνουσα πορεία. Ειδικότερα, παρουσιάζει μη γραμμική, φθίνουσα πορεία από το 2002 και μετά με τάση σταθεροποίησης στα χαμηλά, πλέον, επίπεδα με σημάδια ισχνής ανάκαμψης την τελευταία τετραετία, που ενισχύθηκαν αισθητά το 2017. Τη φθίνουσα πορεία, ιδίως από το 2006 και μετά, πιστοποιούν όλα τα μεγέθη της κίνησης του λιμένα.

Σήμερα το λιμάνι μας βρίσκεται σε μεταβατική περίοδο και αναζητά τους νέους προσανατολισμούς του. Ο ρόλος του προσδιορίζεται από τη θέση του στο εθνικό λιμενικό σύστημα, στο κεντρικό διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών και από τον χαρακτήρα του ως διεθνούς σημασίας μεικτό επιβατηγό - εμπορικό - τουριστικό λιμάνι. Χωρίς να παραμελείται καμία από τις πιο πάνω τρεις δραστηριότητες, το μεγαλύτερο βάρος δίνεται στον εμπορικό του χαρακτήρα και τη μεταφορά φορτίων που διαφαίνονται εξαιρετικές προοπτικές για την ανάπτυξη του. Τα νέα δεδομένα, στην εφοδιαστική αλυσίδα στην παγκόσμια και ευρωπαϊκή αγορά, δημιουργούν ευκαιρίες και για το λιμάνι μας. Πραγματικά μπορεί να αναδειχθεί σε ισχυρό κόμβο συνδυασμένων μεταφορών του Κεντρικού Διευρωπαϊκού Δικτύου. Βρίσκεται σε προνομιακή γεωγραφική θέση καθώς αποτελεί τερματικό κόμβο του Orient East- Mediterranean Multimodal Corridor του Κεντρικού Διευρωπαϊκού Δικτύου μεταφορών (ΚΔΔΜ) και γειτνιάζει άμεσα, μέσω του θαλασσίου διαδρόμου της Αδριατικής, με τον άλλο μεγάλο διάδρομο του ΚΔΔΜ τον Scandinavian corridor που διασχίζει την Ιταλία. Το λιμάνι της Πάτρας μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να μετατραπεί και να λειτουργήσει ως κόμβος διασύνδεσης των δύο αυτών μεγάλων Κεντρικών Διευρωπαϊκών Δικτύων.

Απαραίτητη προϋπόθεση, η σύνδεσή του με αξιόπιστα χερσαία δίκτυα που θα εξασφαλίζουν, οικονομική, ασφαλή και ταχεία μεταφορά των διακινούμενων αγαθών και η κατασκευή του εμπορικού τμήματος του νέου λιμένα της πόλης μας.

Όσον αφορά στα οδικά δίκτυα, η πρόσφατη ολοκλήρωση του τμήματος Κόρινθος - Πάτρα του οδικού άξονα της ΠΑΘΕ και η παράδοση σε χρήση των παραγλυκείων οδών εξασφαλίζουν καλή οδική σύνδεση του λιμανιού μας.

Παραμένει όμως μεγάλο κατεπείγον ζητούμενο η σιδηροδρομική σύνδεση που αποτελεί την επιτομή για ένα αξιόπιστο, βιώσιμο και ανταγωνιστικό δίκτυο συνδυασμένων μεταφορών με κεντρικό κόμβο το λιμάνι μας. Η σύνδεση του λιμένα με το νέο σύγχρονο σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλών ταχυτήτων (ΝΣΤΥΤ) της χώρας θα του προσδώσει

Είναι απολύτως αναγκαίο να βρεθεί ο τρόπος χρηματοδότησης και να δρομολογηθεί άμεσα η κατασκευή του Εμπορικού Τμήματος του Νέου Λιμένα. Ο προϋπολογισμός του έργου είναι 90 εκατομμύρια ευρώ

πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος ROSEIDON MED II. Ο σχεδιασμός της μονάδας θα πληροί τους πλέον αυστηρούς όρους ασφαλείας και περιβαλλοντικής προστασίας. Η εγκατάσταση θα βάλει το λιμάνι στην πρωτοπορία του εφοδιασμού των πλοίων με οικονομικά και φιλικά στο περιβάλλον καύσιμα. Παράλληλα, υπό προϋποθέσεις, μπορεί να συμβάλει στην άρση της απομόνωσης της Δυτικής Ελλάδας από τα ενεργειακά δίκτυα καθώς η μονάδα σχεδιάζεται, κατ' αρχάς, για τροφοδοσία πλοίων, με πρόβλεψη όμως να είναι επεκτάσιμη για να μπορεί να εξυπηρετήσει αστικές και βιομηχανικές χρήσεις, εφόσον οι φορείς της πόλης το αποφασίσουν.

Με τις υποδομές αυτές διαμορφώνεται ένας βασικός, απολύτως αναγκαίος, σχεδιασμός που θα επιτρέψει στο λιμάνι της Πάτρας να καταστεί ισχυρός κόμβος συνδυασμένων μεταφορών του Κεντρικού Διευρωπαϊκού Δικτύου και θα δρομολογήσει μια νέα εποχή ισχυρής και βιώσιμης ανάπτυξης του επ' ωφελεία, πρωτίστως, της πόλης μας και της Περιφέρειας της Δυτικής Ελλάδας που δοκιμάζονται περισσότερο έντονα, σε σχέση με την υπόλοιπη χώρα, από τις επιπτώσεις της παρατεταμένης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης.

ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΕΛΑΤΗ

εξυπηρέτηση

συνέπεια

αξιοπιστία

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 44, ΓΛΑΥΚΟΣ 2610 640 491, 2610 640 226
www.konstantopoulosae.gr • info@konstantopoulosae.gr

Εκλεκτό Ελαιόλαδο

Το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο ΕΛΙΚΗ δε συγκρίνεται τόσο σε γεύση όσο και σε ποιότητα. Η ποικιλία που καλλιεργείται είναι η «Κουτσουρελιά» που παράγει αποκλειστικά καρπό για παραγωγή ελαιολάδου ενώ η φρουτώδης, πλούσια γεύση του ελαιόλαδου ΕΛΙΚΗ προσδίδει στα γεύματά μας τη γεύση της παράδοσης.

Υπέροχες Σταφίδες

Οι εξαιρετικές σταφίδες “Βοστίτσα” -η γνωστή μας Κορινθιακή σταφίδα- εκτός από θρεπτικό σνακ με αντιοξειδωτικές ιδιότητες, νοστιμίζει φαγητά και γλυκά.

ΠΑΝΑΙΓΙΑΛΕΙΟΣ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ

ΠΑΝΑΙΓΙΑΛΕΙΟΣ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ Α.Ε.Σ. Α.Ε.
Κορίνθου 201, 25100, Αίγιο, Ελλάδα
Τ.: +302691022409 • Φ.: +302691022384
Ε.: sales@pesunion.gr • www.pesunion.gr

ΑΛΕΥΡΙ ΝΕΡΟ ΑΛΑΤΙ ΠΡΟΖΥΜΙ

Οι βασικές αρχές μας, στη τέχνη
του παραδοσιακού ψωμιού.

αχαϊκό
xoriatiko
ΨΩΜΙ ΚΑΦΕΣ ΓΛΥΚΟ ΠΑΓΩΤΟ

• ΑΚΡΩΤΗΡΙΟΥ 256, Τ. 2610523977 • ΠΑΤΡΩΝ – ΚΛΑΟΥΣ 238 Τ. 2610643988
• Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ – ΑΘΗΝΩΝ 188 Τ.2610461055 • Ν.Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ – ΑΘΗΝΩΝ 82 Τ.2610450007
• ΕΙΡΗΝΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΙΑΣ 35, ΔΕΜΕΝΙΚΑ Τ.2610525302 • ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 16, ΜΙΝΤΙΛΟΓΛΙ Τ.2610580315
• ΕΥΒΟΙΑΣ 146 & ΑΝΘΕΙΑΣ, ΖΑΡΟΥΧΛΕΙΚΑ Τ.2610320180 • ΑΚΤΗ ΔΥΜΑΙΩΝ 144, ΙΤΙΕΣ – ΠΑΡΑΛΙΑ Τ.2610528874

www.axaikoxoriatiko.gr

Του **ΠΛΑΤΩΝΑ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑ**
προέδρου ΔΣ Επιμελητηρίου Αχαΐας

Μια δυνατή απάντηση στην αποβιομηχάνιση

Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΑΠΕΙΛΕΙ ΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ. ΤΟ ΤΡΙΠΤΥΧΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΧΡΗΣΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ

Το ετήσιο συνέδριο που διοργανώνει η «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ» έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την περιοχή μας και σε κάθε περίπτωση με τις θεματικές ενότητες και τις ουσιαστικές εισηγήσεις αφήνει το αποτύπωμά του, στην προσπάθεια που καταβάλλει η περιοχή μας για να οδηγηθεί σε αναπτυξιακούς δρόμους.

Στο πλαίσιο αυτό, θα ήθελα να αναφερθώ ιδιαίτερα σε ένα θέμα που αγγίζει σχεδόν το σύνολο των θεματικών ενοτήτων της διοργάνωσης. Ξαν αφετηρία θα αναφερθώ στην μεγάλη περίοδο της λεγόμενης αποβιομηχάνισης που βίωσε η περιοχή μας.

Πολλές ερμηνείες δόθηκαν, αρκετές με πολιτικά ή κομματικά κίνητρα αλλά και άλλες όπως η διογκούμενη «σοσιαλμανία», οι συνεχείς διεκδικήσεις και απαιτήσεις των συνδικαλιστών που υποστηρίζονταν και θεσμικά και από φορείς της περιοχής αλλά και η κακοδιαχείριση.

Η ουσία όμως είναι -και αυτό δεν έχει σε σημαντικό βαθμό επωθεί- πως συνετέλεσε σημαντικά και η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας που άλλαξε τις ισορροπίες, μείωσε την ανταγωνιστικότητα από την εκσυγχρονιστική υστέρηση όσων δεν ακολουθούσαν και έθετε εκτός αγοράς κραταιές βιομηχανίες που φάνταζαν ακλόνητες.

Η τεχνολογία ως προϊόν εφαρμο-

Η σύνδεση της έρευνας και των επιτευγμάτων της τεχνολογίας με την παραγωγική διαδικασία, είναι μονόδρομος.

σμένης έρευνας, έμπαινε με γοργά βήματα στη ζωή μας, την επηρέαζε σε σημαντικό βαθμό και άλλαξε τις έως τότε γνωστές σταθερές ιδιαίτερα στην παραγωγική διαδικασία. Παράλληλα και εκ του λόγου αυτού όμως, οι αριθμοί είναι αμείλικτοι. Τη δεκαετία 2001-2010 χάθηκαν στην Ευρώπη 22.000.000 θέσεις εργασίας στον μεταποιητικό κλάδο, ακριβώς λόγω της ταχύτατης εξελίξης της ενσωμάτωσης των επιτευγμάτων της τεχνολογίας στην παραγωγή.

Ο διάσημος φυσικός επιστήμων Στίβεν Χόκινγκ είχε γράψει ένα άρθρο στην Guardian, όπου ανέφερε πως «η αυτοματοποίηση των εργοστασίων έχει ήδη αποδεκατίσει τις θέσεις εργασίας στις παραδοσιακές κατασκευές και η ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης είναι βέβαιο πως θα οξύνει αυτό το φαινόμενο, πληθύνοντας βαθιά τις μεσαίες τάξεις και αφήνοντας διαθέσιμες μόνο τις θέσεις που απαιτούν δημιουργικότητα και ανθρώπινη εποπτεία. Αυτό με τη σειρά του θα διογκώσει τις ήδη μεγάλες οικονομικές ανισότητες σε όλο τον κόσμο. Το διαδίκτυο και οι πλατφόρμες θα επιτρέπουν σε πολύ μικρό αριθμό ανθρώπων να συγκεντρώσουν αμύθητο πλούτο, διατηρώντας επιχειρήσεις με ελάχιστες θέσεις εργασίας, αλλά με τεράστιο κέρδος. Στη συνάντησή του Νταβός του Global Economic Forum, το 2017,

παρουσιάστηκε η ετήσια μελέτη των παγκόσμιων προκλήσεων, καθώς και η αλληλεξάρτησή τους. Σε αυτή αναλύονται οι κίνδυνοι και οι τάσεις που απειλούν την ισορροπία του συστήματος. Ανάμεσα σε αυτούς την κορυφαία θέση έχει η ταχύτητα εξάπλωσης των νέων τεχνολογιών. Η λεγόμενη τέταρτη βιομηχανική επανάσταση με επίκεντρο τους κλάδους της τεχνητής νοημοσύνης, της ρομποτικής, του internet των πραγμάτων (internet of things) κ.ά. Η έκπληξη της έρευνας ήταν, ότι η τεχνολογική επανάσταση θεωρείται από τους ειδικούς η μεγαλύτερη απειλή για το μέλλον. Και αυτή εκφράστηκε εμβληματικά από ένα ποσοστό. Το 86% των θέσεων εργασίας που χάθηκαν στις ΗΠΑ από το 1997 έως το 2007 ήταν θύματα της τεχνολογικής επανάστασης που είναι μόνο η αρχή μιας εξέλιξης που ήδη τρέχει και θα λάβει διαστάσεις απρόβλεπτες τα επόμενα χρόνια. Στο νέο οικοσύστημα είναι φανερό ότι από τη μία θέσεις εργασίας χάνονται και από την άλλη νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται. Το πρόβλημα όμως είναι ότι οι νέες θέσεις εργασίας απαιτούν νέες δεξιότητες ή και συνδυασμό δεξιοτήτων, γεγονός το οποίο εμποδίζει κάποιον που χάνει μία από τις παλιές να πάρει μία από τις νέες. Στο πιο πάνω κείμενο παρακολουθήσαμε μια εξελικτική πορεία που δείχνει πού οδηγείται η κοινωνία, πώς εξελίσσεται η παραγωγή και

πώς επηρεάζεται η απασχόληση. Οι κυβερνήσεις, κυρίως στη χώρα μας, είχαν και έχουν μια μεγάλη και διαρκή πρόκληση, καθώς οι αρνητικές επιρροές στην απασχόληση, ακριβώς λόγω των εξελίξεων στην τεχνολογία, μας έχουν χτυπήσει ήδη την πόρτα τα τελευταία σαράντα χρόνια. Δεν ασχολήθηκαν όμως ιδιαίτερα.

Η σύνδεση της έρευνας και των επιτευγμάτων της τεχνολογίας με την παραγωγική διαδικασία, είναι μονόδρομος.

Τα πιο πάνω ήταν η αφετηρία που το 2012 οδήγησαν το Επιμελητήριο Αχαΐας και το Πανεπιστήμιο Πατρών να συνενώσουν τις δυνάμεις τους, να υπογράψουν πρωτόκολλο συνεργασίας και να ξεκινήσουν πιλοτικά ένα ταξίδι με τίτλο Patras IQ, που στόχευε να φέρει τους ερευνητές και τα προϊόντα της γνώσης σε άμεση επαφή και σχέση με την κοινωνία, την επιχειρηματική κοινότητα και ιδιαίτερα τον παραγωγικό τομέα. Και παράλληλα να συγκρατήσει τους νέους επιστήμονες στη χώρα μας με την ενίσχυση και προβολή των νεοφυών επιχειρήσεων. Αναφέρθηκα σε ένα θέμα που αγγίζει όλες τις θεματικές ενότητες του συνεδρίου με μία τοποθέτηση που χρήζει ιδιαίτερης ανάπτυξης από τους εισηγητές, καθώς το θέμα απασχόληση και νέες τεχνολογίες απαιτεί ιδιαίτερη προσέγγιση και ουσιαστικές προτάσεις.

Του **ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ**

αναπληρωτή καθηγητή, αντιπροέδρου Οικονομικού Προγραμματισμού και Υποδομών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου

Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο και Δυτική Ελλάδα

Λιανύουμε μια κοινωνική και οικονομική συνθήκη, τα παραγωγικά χαρακτηριστικά της οποίας συγκροτούνται ολόένα και περισσότερο γύρω από την παραγωγή υπηρεσιών και την απασχόληση σε αυτές, από μορφές ενέργειας που βασίζονται ως επί το πλείστον στην πληροφορία των Η/Υ και την επεξεργασία των δεδομένων, από στρατηγικές πηγές που θεμελιώνονται στη γνώση και την εκπαίδευση. Επιπλέον, η διανομική τεχνολογία σε συνδυασμό με την απόκτηση δεξιοτήτων εκβάλλει σε νέες αξιακές αρχές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης, συστατικό στοιχείο των οποίων αποτελεί η κωδικοποίηση και η κεντρικότητα της θεωρητικής γνώσης.

Το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο με την ποικιλία και το εύρος των Προγραμμάτων Σπουδών που προσφέρει, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, σε συνδυασμό με την πανελλαδική του εμβέλεια, επιδιώκει να αποτελέσει όχι απλώς τον ιμάντα μετάδοσης της γνώσης, αλλά τον διαμορφωτή των εξελίξεων στον τομέα της Ανοικτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης. 48 Προγράμματα Σπουδών, 2,500 καθηγητές καθώς και πάνω από 45,000 φοιτητές πιστοποιούν αφενός την κοινωνική καταξίωση του Ιδρύματος και αφετέρου τη στρατηγική του επιλογή για

Το ΕΑΠ επιδιώκει να αποτελέσει τον διαμορφωτή των εξελίξεων στον τομέα της εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

ακόμα μεγαλύτερα και περισσότερα τολμηρά βήματα στην οικονομία και την κοινωνία.

Καθώς η περιοχή της Δυτικής Ελλάδος διαθέτει όλο εκείνο το πολιτισμικό, κοινωνικό και οικονομικό κεφάλαιο το οποίο με την κατάλληλη διαχείριση μπορεί να αποκτήσει σταθερό δυναμισμό και πρωτότυπες πρακτικές στην πορεία προς τον στόχο της αειφόρου ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της τεχνολογικής καινοτομίας, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπι-

στήμιο μέσα από την επιστημονική του δραστηριότητα, την οργανική του διασύνδεση με την εν λόγω γεωγραφική περιοχή και όχι μόνο καθώς και την επιδίωξη του να αφουγκραστεί τις ανάγκες της κοινωνίας έχει τη δυνατότητα να συνδράμει σε δράσεις και ενέργειες με σκοπό τη στήριξη ενός ανοικτού μέλλοντος. Ετσι επιδιώκει: Την ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ

την προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και την υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων την προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης την επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση τη διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και την προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων.

Σταυροπούλου & Συρογιάννη 2, Ρίο Πατρών _ 26504

Τηλ.:2610 910.003, Fax 2610 995.667, info@tech-cool.gr

www.tech-cool.gr

TechCool
Kondilis
INSPIRED EQUIPMENT

Δίκιλο προζυμίσιο καρβέλι, παραδοσιακά κουλουράκια, κέικ, βουτήματα, σιροπιαστά, εκλεκτές τυρόπιτες και χορτόπιτες με φύλλο στο χέρι, πίτσες, μπουγάτσες, λουκανικόπιτες, κρύα σάντουιτς, καφέ

Όλα τα προϊόντα είναι παραγωγής μας από αγνά υλικά

Αρτοποιείο

ΜΠΟΜΠΟΤΣ ΑΡΗΣ

ΚΟΡΙΝΘΟΥ 60
ΚΛ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ 4-6
Π. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ 8

Ο ζυλόφουρνος

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ**
γενικού διευθυντή της Ένωσης Εταιρειών Κινητής
Τηλεφωνίας (ΕΕΚΤ)

Σε σημείο σταθμό βρίσκεται η ψηφιακή ανάπτυξη στην Ελλάδα

Η ψηφιακή σύγκλιση με την ΕΕ είναι μονόδρομος και όταν συντελεστεί, θα αποτυπωθεί στην οικονομία με πρόσθετη συνεισφορά στο ΑΕΠ €1,5 δισ. και σε σημαντική βελτίωση της παραγωγικότητας

“

Η Ελλάδα κατατάσσεται στην 27η θέση στον δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας της ΕΕ (DESI 2018), σημειώνοντας σταθερή υστέρηση 4-5 ετών στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό από τα ψηφιακά αναπτυγμένα κράτη-μέλη

Η Ελλάδα βρίσκεται σήμερα σε κομβικό σημείο για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας και την υιοθέτηση εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, ωστόσο για να γεφυρωθεί η απόσταση που μας χωρίζει από τις ψηφιακά ανεπτυγμένες χώρες της ΕΕ και δη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο απαιτείται σημαντική προσπάθεια. Τα οικονομικά αποτελέσματα του κλάδου κνητών επικοινωνιών το πρώτο τρίμηνο του 2018 αποτελούν μία ένδειξη ότι τα πράγματα αρχίζουν να βελτιώνονται. Το 2017 για πρώτη φορά από το 2010 καταγράφεται οριακή αύξηση 2% στα έσοδα του κλάδου που συνεχίζεται ελαφρώς ενισχυμένη κατά 2,5% το πρώτο τρίμηνο του 2018. Ενδεικτικό είναι ότι η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην ανοδική τάση στη χρήση δεδομένων. Το 2018 για πρώτη

φορά τα έσοδα από δεδομένα ξεπέρασαν το 20% των συνολικών εσόδων από υπηρεσίες, υπερβαίνοντας το κατώφλι ψηφιακής ωρίμασης, όπως αυτό θεωρείται στις διεθνείς στατιστικές. Ωστόσο δεν πρέπει να παραγνωρίζεται ότι η Ελλάδα κατατάσσεται στην 27η θέση στο δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας της ΕΕ (DESI 2018), σημειώνοντας σταθερή υστέρηση 4-5 ετών στον ψηφιακό εκσυγχρονισμό από τα ψηφιακά αναπτυγμένα κράτη-μέλη.

Η ψηφιακή σύγκλιση με την ΕΕ είναι μονόδρομος και όταν συντελεστεί, θα αποτυπωθεί στην οικονομία με πρόσθετη συνεισφορά στο ΑΕΠ €1,5 δισ. και σε σημαντική βελτίωση της παραγωγικότητας, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για τις κινητές επικοινωνίες στην Ελλάδα.

ΔΙΚΤΥΑ ΚΙΝΗΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ: ΒΑΣΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Βασική υποδομή για την ψηφιακή ανάπτυξη αποτελούν τα δίκτυα κινητών επικοινωνιών, στο πλαίσιο της μετάδοσης κάθε μορφής περιεχομένου από συσκευή σε συσκευή. Για τη δημιουργία τους, οι επενδύσεις των παρόχων υπολογίζονται ότι ανέρχονται στα €2,5 δισ, δίνοντας με αυτόν τον τρόπο στην Ελλάδα την ευκαιρία να αναπτυχθεί ψηφιακά και να δημιουργήσει υπηρεσίες που θα αλλάξουν τον τρόπο που λειτουργούν κοινωνία και οικονομία. Για να το επιτύχει όμως χρειάζεται στρατηγικός σχεδιασμός και σταθερά βήματα υλοποίησης. Η δημόσια διοίκηση θα πρέπει να θέσει προτεραιότητες (π.χ. σχεδιασμό υπηρεσιών καταρχήν για χρήση από το κινητό) και να δώσει κίνητρα για την αύξηση της χρήσης της ψηφιακής

ακής τεχνολογίας. Παράλληλα, θα πρέπει να προχωρήσει στη διαμόρφωση ενός φιλικότερου πλαισίου αδειοδότησης των επενδύσεων σε δίκτυα υπερυψηλών ταχυτήτων, καθώς χωρίς την αναβάθμιση των κεραιοσυστημάτων και την ταχεία ανάπτυξη των δικτύων 4G, 4G+ και αργότερα των 5G στο σύνολο της χώρας, ταχεία ψηφιακή ανάπτυξη δύσκολα θα επιτευχθεί. Συνεπώς και οι τοπικές κοινωνίες χρειάζεται να βοηθήσουν στην ανάπτυξη αυτών των υποδομών, όπως συμβαίνει αυτή την περίοδο με την προετοιμασία για τις πρώτες πιλοτικές εφαρμογές στα δίκτυα 5G. Η Πολιτεία, οι εταιρείες κινητών επικοινωνιών και η Τοπική Αυτοδιοίκηση (δήμοι Ζωγράφου, Καλαμάτας και Τρικκαίων) συνεργάζονται στενά για αυτό το εγχείρημα, με τις πρώτες εφαρμογές να αναμένονται στο δεύτερο εξάμηνο του 2019.

Παράλληλα, θα πρέπει να προχωρήσει στη διαμόρφωση ενός φιλικότερου πλαισίου αδειοδότησης των επενδύσεων σε δίκτυα υπερυψηλών ταχυτήτων, καθώς χωρίς την αναβάθμιση των κεραιοσυστημάτων και την ταχεία ανάπτυξη των δικτύων 4G, 4G+ και αργότερα των 5G στο σύνολο της χώρας, ταχεία ψηφιακή ανάπτυξη δύσκολα θα επιτευχθεί. Συνεπώς και οι τοπικές κοινωνίες χρειάζεται να βοηθήσουν στην ανάπτυξη αυτών των υποδομών

“

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΒΑΜΒΑΚΑΡΗ**
γγ του Ελληνο-Ιταλικού Επιμελητηρίου

66 χρόνια συνεχούς πορείας στην ανάπτυξη

Το Ελληνο - Ιταλικό Επιμελητήριο της Αθήνας ιδρύθηκε το 1952 με σκοπό την ανάπτυξη και την προώθηση της οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας μεταξύ της Ελλάδας και της Ιταλίας.

Η σημαντική συμβολή του Επιμελητηρίου στην ανάπτυξη των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των

δύο χωρών αναγνωρίστηκε επίσημα από το ιταλικό κράτος βάσει του νόμου 518/1970. Μέλος της ένωσης Ιταλικών Εμπορικών Επιμελητηρίων (Assocamerestero) παρόντες σε πενήντα χώρες σε όλο τον κόσμο και επίσημα αναγνωρισμένο από το ελληνικό κράτος αποτελεί τον πλέον αξιόπιστο συνεργάτη των ιταλικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά και των ελληνικών επιχειρήσεων που προσδοκούν να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους στη γειτονική Ιταλία. Η Ιταλία είναι ο πρώτος εξαγωγικός προορισμός των ελληνικών προϊόντων & υπηρεσιών, και επίσης η δεύτερη χώρα εισαγωγών μετά τη Γερμανία. (Στοιχεία ΕΛΣΤΑΤ 2017-Α τριμ.2018). Η συνεργασία σε όλο και περισ-

σότερους επιχειρηματικούς τομείς των δυο χωρών τα τελευταία χρόνια αποτελεί βασικό στοιχείο ανάπτυξης της νοτιοανατολικής λεκάνης της Μεσογείου και εδραιώνει όλο και περισσότερο την στρατηγική θέση της Δυτικής Ελλάδος.

Φέτος, το Ελληνο-Ιταλικό Επιμελητήριο της Αθήνας συμπληρώνει 66 χρόνια συνεχούς πορείας στην ανάπτυξη και την προώθηση των διμερών οικονομικών και εμπορικών συνεργασιών. Αυτή την πολυετή και εξειδικευμένη εμπειρία επιθυμούμε να μοιραστούμε μαζί σας.

Στόχος αυτής της προσπάθειας είναι να θέσουμε στη διάθεση των μελών μας αλλά και του ευρύτερου επιχειρηματικού κοι-

νού τα σωστά «εργαλεία», τα οποία χρειάζεται η ελληνο-ιταλική επιχειρηματικότητα για να αναπτύξει περαιτέρω εμπορικές συνεργασίες.

Παράλληλα μέσα από τη συμμετοχή μας στο 6ο Αναπτυξιακό Συνέδριο Δυτικής Ελλάδος, προσδοκούμε στην προβολή της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Επιμελητηρίου μας προς τα μέλη και τους υποστηρικτές του, των εμπορικών συνεργασιών που προτείνονται από τις ιταλικές επιχειρήσεις καθώς και των ελληνικών εταιρειών που ενδιαφέρονται για την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους στην Ιταλία. Αγαπητοί φίλες και φίλοι, ευχόμαστε η συμμετοχή σας στην ημερίδα του Επιμελητηρίου μας να είναι χρήσιμη και εποικοδομητική.

Η Ιταλία είναι ο πρώτος εξαγωγικός προορισμός των ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών

“

ΜΠΟΡΕΙ Η ΚΡΙΣΗ ΝΑ ΚΑΤΑΚΑΙΕΙ ΑΚΟΜΑ, ΑΛΛΑ ΕΧΟΥΝ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΟΠΛΙΣΜΟ.

Ο Χρήστος Σπίρτζης ανάμεσα στον Α. Κατσιφάρα και τον εκδότη της «Π» Θ. Λουλούδη. Αριστερά, ο Α. Ριζούλης

Το Συνέδριο του 2014 περιέλαβε και ένα πάνελ υποψηφίων δημάρχων

Ο Θωδωρής Δρίτσας με τον Νίκο Τζανάκο, πριν οριστικοποιηθούν οι αποφάσεις για το θαλάσσιο μέτωπο. Διακρίνεται ο Δημήτρης Αλεξίου

Ο Αδωνις Γεωργιάδης, στο Συνέδριο του 2017

Απαραίτητος ο αγιασμός πριν από κάθε ξεκίνημα

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΑΓΝΗ**

Τι βγαίνει από τα συνέδρια; Επιμένουν να ρωτούν πολλοί, επηρεασμένοι συνήθως από το πνεύμα απαξίωσης σε βάρος της επισημοσύνης, της τεχνοκρατίας, της οργανωμένης σκέψης και προσπάθειας. Κάποιοι φορές έχουν κι ένα δίκιο. Ορισμένα συνέδρια είναι ο ορισμός της στατικότητας, του βερμπαλισμού, της προβλέψιμης βροχής από στερεότυπα. Τα συνέδρια της «Π», τα πέντε που ζήσαμε, έχουν, αντιθέτως, βροχή από πληροφωρία. Είναι βήματα διάχυσης ιδεών, εμπειριών και προτάσεων. Μας έδωσαν την ευκαιρία να ψυχανεμιστούμε τι έπρεπε να αλλάξει στην Ελλάδα (και τη Δυτική Ελλάδα) της κρίσης. Αποτύπωσαν και εξέθεσαν τα παράφωνα και παρωχημένα ρεύματα ενός ανεργματίστου, κρατικοδί-

αιτου μαξιμαλισμού. Μας έδωσαν την ευκαιρία να καταλάβουμε τα αξιοποιήσιμα όπλα και εργαλεία μας. Έγιναν καταλύτης για επαφές και δικτυώσεις. Είναι καλό για μια περιφερειακή ζώνη να ενισχύει το λόμπινγκ της. Αλλά προσέφεραν δύο ακόμα κέρδη.

➤ Το ένα ήταν η ευκαιρία των ανθρώπων του Τύπου και άλλων διαμορφωτών κοινής γνώμης για σεμιναρικού χαρακτήρα επαφή με αντικείμενα που τα διαχειριζόμαστε αρκετές φορές με κλισιό αντίληψη, συνήθως με μια πένα βουτηγμένη στο μελάνι των υπερφιάλων απαιτήσεων και της αντίληψης του «ριγμένου παρία» από «το κράτος των Αθηνών». Απαιτήσεις και αντίληψης που στερείτο βάσις σε ένα ορθολογικό και βιώσιμο αναπτυξιακό σενάριο και που παρέσυρε την κοινωνία σε στρεβλές αντιλήψεις σχεδόν

Ο Νίκος Καραθανασόπουλος. Το ΚΚΕ διατηρούσε πάντα ιδιαίτερη άποψη για το ορθό αναπτυξιακό μοντέλο, αλλά την κατέθετε εντός συνεδρίου και όχι απέχοντας

για όλα τα ζητήματα.

➤ Το δεύτερο ήταν η εξοικείωσή μας με το πνεύμα που διέπει σήμερα την περιφερειακή πολιτική όχι πλέον στενά της ελληνικής Πολιτείας αλλά της ίδιας της ΕΕ, η οποία υποχρεώσε εκούσιες άκουσες τις ελληνικές κυβερνήσεις να την ενσωματώσουν στον

«οδικό χάρτη» εξόδου από την κρίση. Οποιοσ άκουγε ομιλίες πολιτικών στελεχών από το βήμα των συνεδρίων της «Π» τα προηγούμενα χρόνια μπορούσε να καταλάβει «πού πάει το πράγμα» με τις υποχρεωτικές συντεταγμένες της πορείας του ελληνικού σκάφους. Γράψαμε και άλλες

φορές γι' αυτό. Σήμερα, το «παιχνίδι» παίζεται ως υποχρεωτική αξιοποίηση κάθε δυναμικού πόρου και κάθε ικμάδας διαθέσιμου φυσικού, τεχνικού, ανθρώπινου, κεφαλαίου κάθε περιοχής στην επικράτεια της χώρας, και μάλιστα σε ορθολογική κατεύθυνση, με μεγιστοποίηση οφέλους και ελαχιστοποίηση κόστους. Αυτό, στο βάθος του χρόνου, μας συμφέρει, γιατί σημαίνει επιδιωκόμενη θεραπεία των ανισοτήτων. Η ΕΕ καταλαβαίνει ότι μια κωλαίνουσα Ελλάδα θα είναι μια βάρκα που θα χάνει από διάφορες μεριές. Πρέπει να επιδιορθωθεί η βάρκα όλη. Έγιναν άραγε βήματα για επιδιόρθωση της βάρκας;

Η αλήθεια είναι ότι η Δυτική Ελλάδα του 2018 είναι μια αρκετά διαφορετική περίπτωση σε σχέση με τις μέρες του πρώτου συνεδρίου της «Π». Οχι πως ξεφύγαμε από την κρίση, όχι πως δεν στενάζει

ακόμα η αγορά και εμείς μαζί της, όχι πως βρήκε δουλειά ο κόσμος, όχι πως δεν αφυδατώνεται ο συνταξιούχος. Έχουμε όμως μια μεταβολή δεδομένων και μια συγκεκριμενοποίηση προοπτικών. Στη Δυτική Ελλάδα του 2018, έχει αποδοθεί η Πατρών-Αθηνών, ένας σύγχρονος αυτοκινητόδρομος, ο οποίος ήδη επέδρασε σε κάθετη αναβάθμιση των τουριστικών δεικτών στην ορεινή Αχαΐα και πιθανόν να ενισχύσει (πρώτο καλοκαίρι φέτος πλήρους λειτουργίας) και την πεδινή. Έχει αποδοθεί η Ιονία Οδός και έχει απογειώσει οδικές κυκλοφορίες και μεταφορές στον δυτικό άξονα. Η λιμενική ζώνη της Πάτρας απέκτησε τον κόμβο που παροχετεύει λιμενική κίνηση στις παραγλαυκίες. Τέλειωσε η διάνοιξη της Κανακάρη και είναι ζήτημα μηνών η ολοκλήρωση της Περιμετρικής. Κι ακόμα: Ολοκληρώθηκε

ΟΧΙ ΟΜΩΣ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ, ΣΤΟΝ ΒΑΘΜΟ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ

2013-2018: Η μάχη συνεχίζεται, αλλά το πεδίο άλλαξε

Τα συνέδρια της «Π», τα πέντε που ζήσαμε, έχουν, αντιθέτως, βροχή από πληροφορία Είναι βήματα διάχυσης ιδεών, εμπειριών και προτάσεων. Μας έδωσαν την ευκαιρία να ψυχανεμιστούμε τι έπρεπε να αλλάξει στην Ελλάδα (και τη Δυτική Ελλάδα) της κρίσης

η ανακατασκευή του νοσοκομείου «Αγιος Ανδρέας». Η Πάτρα, επίσης, απέκτησε, εξελίσσει και πιθανότατα μονιμοποιεί έναν καινοτόμο θεσμό, τη διοργάνωση «ΡΑ-TRAS IQ», μεγάλη υπόθεση για το επιστημονικό- παραγωγικό της δυναμικό και για τη νεολαία της. Προχώρησε, εξάλλου, ο σιδηρόδρομος, φαίνεται ότι εξασφαλίζεται μια ανεκτή μορφή διέλευσης από την Πάτρα. Βαίνει προς απόδοση στον Δήμο η παλιά λιμενική ζώνη. Εχει, τέλος, δρομολογηθεί η Πατρών- Πύργου. Που θα πάρει τον χρόνο της, αλλά πλέον έχουν μπει τα πλάνα σε χειροπιαστή φόρμα. Παράλληλα, έχουν γίνει βήματα στην αναβάθμιση της επιχειρηματικότητας. Εισήχθη καινοτομία, αξιοποιήθηκαν εξειδικευμένα προγράμματα, προέκυψαν παραγωγικά σχήματα που επικέντρωσαν στην τυπο-

Ο Α. Καραβάλας και ο Θ. Παπαδόπουλος: Δύο αυτοδιοικητικοί με μεγάλη διαδρομή, στο 1ο συνέδριο

ποίηση ποιοτικού προϊόντος, ενώ όλο και περισσότεροι νέοι άνθρωποι μάχονται στον τομέα των εφαρμογών. Και ήδη χτύπησε την πόρτα μας η ψηφιακή αναβάθμιση 5G που μπορεί να φέρει κοσμογονία με άμεσο αντίκτυπο στην επιχειρηματικότητα και την προσέλκυση επενδύσεων που θα αφορούν νέους επιστήμονες και τεχνικούς των υπολογιστών. Τελειώσαμε; Οχι. Εχει μπει στο αυλάκι η εκμετάλλευση των ενεργειακών κοιτασμάτων του Ιονίου και του Πατραϊκού. Σχεδόν τίποτα από όλα αυτά δεν ίσχυε το 2013. Ενα νέο τοπίο ανατέλλει σε ένα τοπίο καταστροφής. Το μέλλον έρχεται, αλλά δεν έχει παράγει ακόμα τα αποτελέσματα που θα μας οξυγονώσουν θεραπευτικά. Το παρελθόν έχει τελειώσει, αλλά τα εγκαύματά του μας τσούζουν ακόμα. Λίγα συνέδρια υπομονή.

Ενας πρώην πρωθυπουργός σε συνέδριο της «Π». Ο Γιώργος Παπανδρέου

Δύο βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ, Βασίλης Χατζηλάμπρου, Μαρία Κανελλοπούλου, με τον Απόστολο Κατσιφάρα και τον Αρη Ανδρικόπουλο

Οι υποδομές απασχόλησαν όλα τα συνέδρια της «Π»

Υπουργοί και άλλα υψηλόβαθμα στελέχη σε πρώτο πλάνο. Το Αναπτυξιακό Συνέδριο της «Π» καθιερώθηκε και θεσμοθετήθηκε

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΩΤΣΗ-ΓΙΑΝΝΑΡΑΚΗ

Σήμερα όλοι μιλούν για την 4η Βιομηχανική Επανάσταση. Μια τεχνολογική και παραγωγική επανάσταση που χαρακτηρίζεται από τη μετεξέλιξη της τεχνολογίας σε βασική παραγωγική δύναμη και απαιτεί συνέργειες ανάμεσα στους κλάδους της υψηλής τεχνολογίας με τους άλλους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Οι περισσότερες χώρες του πλανήτη διαμορφώνουν την στρατηγική τους για τον 21ο αιώνα, με βάση αυτά τα δεδομένα.

Πώς όμως η Ελλάδα θα μπει σε αυτή τη νέα εποχή; Πώς η Πάτρα και ευρύτερα η Πελοπόννησος και η Δυτική Ελλάδα θα αποκτήσουν ξανά τη σημαίνουσα θέση που είχαν ιστορικά στην παραγωγική δραστηριότητα; Πώς θα ανακτήσουν το χαμένο έδαφος, οι αποβιομηχανοποιημέ-

νες περιοχές μιας χώρας που έχει υποστεί παραγωγική καθίζηση και απώλεια σημαντικού ανθρώπινου δυναμικού;

Μόνο αν αξιοποιήσει άμεσα το ανθρώπινο δυναμικό των νέων με τεχνολογία, και το φέρει σε επαφή με τους κλάδους της οικονομίας που το έχουν ανάγκη. Η χώρα μας παρουσιάζει μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης σε συγκεκριμένους τομείς, με επιχειρήσεις που ήδη διακρίνονται παγκοσμίως στους κλάδους εφαρμογών και υπηρεσιών διαδικτύου και κινητής τηλεφωνίας, βιο-ιατρικής τεχνολογίας, μικρο-ηλεκτρονικής, αεροδιαστημικής τεχνολογίας. Πολλές από αυτές έκαναν τα πρώτα τους βήματα στο ακαδημαϊκό και επιχειρηματικό οικοσύστημα της Πάτρας! Παράλληλα, διαπιστώνεται ανάγκη

-αλλά και δυνατότητα- μεταφοράς τεχνολογίας από τους τεχνολογικά εξελιγμένους κλάδους στους στρατηγικούς για την ανάπτυξη όπως η Αγροδιατροφή και η Βιομηχανία Τροφίμων, η Ενέργεια, η Ναυτιλία και γενικότερα οι μεταφορές, οι Πολιτιστικές & Δημιουργικές Βιομηχανίες, το Περιβάλλον, ο Τουρισμός, οι Κατασκευές, η Υγεία, αλλά και σε τομείς όπου η Ελλάδα διακρίνεται για ιστορικούς και γεωμορφολογικούς λόγους, όπως: Ειδικών μορφών τουρισμού, αξιοποίησης της πολιτιστικής κληρονομιάς, μεσογειακής διατροφής, βιολογικών προϊόντων κ.ά.

Σύμφωνα με τις διεθνείς μελέτες, οι σημαντικότερες επιχειρηματικές ευκαιρίες της επόμενης δεκαετίας βρίσκονται στη διασύνδεση αυτών των τεχνολογικών τομέων

με τους πιο «παραδοσιακούς» παραγωγικούς κλάδους της τοπικής και παγκόσμιας οικονομίας.

Κομβικό ρόλο σε αυτές τις συνέργειες αποκτούν οι τεχνολογίες των ασύρματα διασυνδεδεμένων συσκευών, του υπολογιστικού νέφους, της διαχείρισης μεγάλου όγκου πληροφοριών και της κοινωνικής δικτύωσης. Απαιτείται, όμως, η μεταφορά τεχνολογίας και η επιμόρφωση των στελεχών αυτών των κλάδων στις τεχνολογικές και επιχειρηματικές παραμέτρους της αξιοποίησης αυτών των τεχνολογιών καθώς και η απόκτηση δεξιοτήτων μέσα από τη διάχυση εμπειρίας και την έμπρακτη εφαρμογή.

Πολλές χώρες, μεγάλες και μικρές, σπρίζουν το αναπτυξιακό τους σχέδιο σε

αυτή την προοπτική, που της δίνουν το όνομα Industry 4.0. Μπορεί και η Ελλάδα να γίνει κομμάτι αυτής της εικόνας; Φαίνεται δύσκολο, αλλά είναι γενιά επιστημόνων, τεχνικών και επιχειρηματιών που το θέλουν. Με αυτούς η χώρα μας μπορεί να δημιουργήσει τον Τουρισμό 4.0, τη Γεωργία 4.0, τη Ναυτιλία 4.0, την Ενέργεια 4.0 και τελικά μια νέα Ελλάδα 4.0, που θα ανταποκρίνεται στις δυνατότητες και στις ανάγκες των πολιτών της σε αυτή τη νέα ψηφιακή εποχή.

Ο Γιάννης Κωτσης-Γιανναράκης επιχειρεί στο διαδίκτυο, τις ηλεκτρονικές εκδόσεις και το ψηφιακό περιεχόμενο από το 1985. Από το 2011, ασκεί τα καθήκοντα γενικού διευθυντή στον Σύνδεσμο Εταιρειών Κινητών Εφαρμογών Ελλάδας.

Του Δρ. ΠΕΤΡΟΥ ΓΑΝΟΥ προϊστάμενου Τμήματος Σχεδιασμού & Μελετών Δήμου Πατρέων, τοπικού συντονιστή Digital Cities Challenge

Η πρώτη προτεραιότητα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων έξυπνης πόλης πρέπει να είναι η επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων των πολιτών

Γράφονται πολλά σχετικά με έργα που έχουν υλοποιηθεί σε διάφορες ελληνικές πόλεις στον τομέα της έξυπνης πόλης με πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα τα Τρίκαλα και το Ηράκλειο. Είναι αλήθεια; Προφανώς και είναι μία πραγματικότητα. Και τι κάνει η Πάτρα; Υστερεί; Προφανώς και δεν υστερεί. Μήπως έχει καθυστερήσει; Ίσως. Ας δούμε όμως την πραγματικότητα για την Πάτρα.

Οι σωστές συνεργασίες φέρνουν τα επιθυμητά αποτελέσματα; «Ουδέν αληθέστερον τούτου». Στο πλαίσιο μιας κοινής προσπάθειας που φιλοδοξεί να κάνει την Πάτρα περισσότερο ελκυστική, βιώσιμη και λειτουργική, συντάχθηκε Σχέδιο Στρατηγικής με θέμα «Πάτρα – Έξυπνη Πόλη», ως πρωτοβουλία των φορέων της πόλης (Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ακαδημαϊκών φορέων, ερευνητικών ινστιτούτων, επαγγελματικών συλλογικών φορέων, κ.ά.), οι οποίοι συνεργάστηκαν μέσω θεματικών ομάδων εργασίας. Το όραμα είναι: «Ας γίνουμε μία πόλη έξυπνη, με βιώσιμες γειτονιές, οικολογικά αποδοτική, ενεργειακά αυτόνομη, με μηδενικές εκπομπές και πλήρως διασυνδεδεμένα, εξασφαλίζοντας την ενεργή συμμετοχή πολιτών και φορέων. Με τη χρήση καινοτόμων πρωτοβουλιών, ας αξιοποιήσουμε τις νέες τεχνολογίες επιτυγχάνοντας τη χρήση τους από τους πολίτες με στόχο τη βελτίωση της καθημερινής τους ζωής».

Πολλά όλα αυτά. Αλλά έχει υλοποιηθεί κάτι; Στο Σχέδιο αναφέρονται ήδη υλοποιημένες δράσεις.

Η προοπτική της Πάτρας ως έξυπνη πόλη

Ενδεικτικά: Καταγραφή αιωρούμενων σωματιδίων (δίκτυο Αιθέρας), εγκατάσταση αισθητήρων μέτρησης κατανάλωσης ενέργειας και περιβαλλοντικών παραμέτρων σε σχολεία (έργα Green mindset, GAIA), ανοικτά δεδομένα GIS, πιλοτικές εφαρμογές για εξοικονόμηση ενέργειας σε κτίρια, οχήματα και οδοφωτισμό, πράσινες

ηλεκτρονικό καλάθι αγροτικών προϊόντων, πρωτοβουλίες δικτύωσης (Patras Open Mall, Patras IQ, κ.ά.), πρωτοβουλίες livinglabs.

Και πάλι ωραία όλα αυτά. Είναι όμως αρκετά; Προφανώς και όχι. Σχεδιάζονται νέες δράσεις έξυπνης πόλης με χαρακτηριστικά παραδείγματα αυτές που προβλέ-

και ανάπτυξη λύσεων για την ενημέρωση των πολιτών που περιλαμβάνουν:

(α)Σύστημα παρακολούθησης κυκλοφοριακών συνθηκών και υπολογισμού χρόνου ταξιδιού, (β)δίκτυο αισθητήρων εδάφους για τον έλεγχο διαθεσιμότητας της παρόδιας στάθμευσης, (γ)σύστημα ελέγχου διαθεσιμότητας ελεύθερων θέσεων στάθμευσης σε

κόν πόλεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (DigitalCitiesChallenge), η οποία μέσω καλών πρακτικών από ψηφιακά «ώριμες» πόλεις και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εμπειρογνώμονες, έχει ως στόχο ενημερώσει για την εφαρμογή προηγμένων τεχνολογιών στην υπηρεσία των πολιτών και των επιχειρήσεων και να βοηθήσει τις

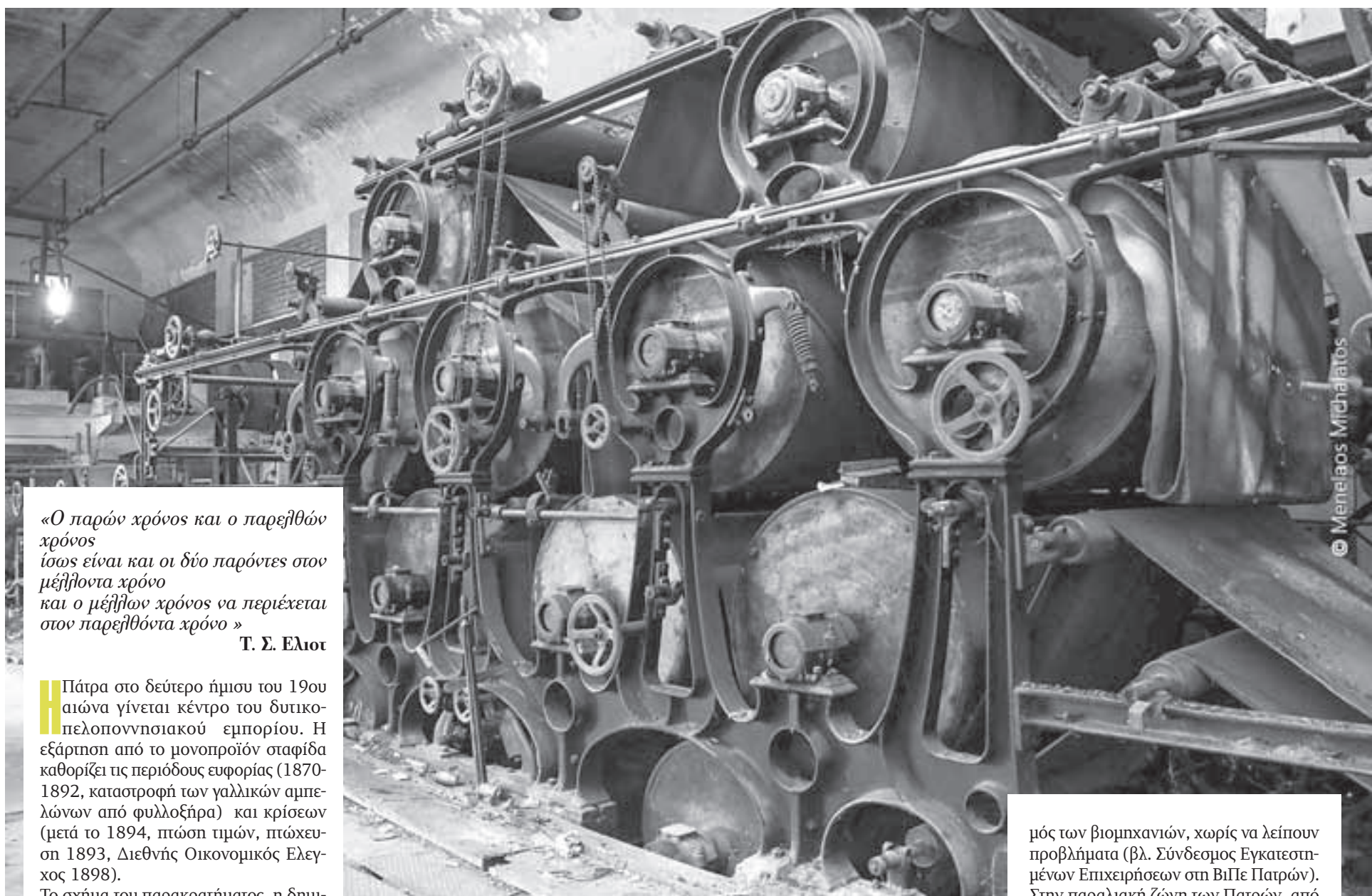
προμήθειες (έργα: GRASP, GRASPINOOP4Growth), έργο έξυπνης διαχείρισης νερού, διαχείριση αιτημάτων πολιτών μέσω της πλατφόρμας sense.city, εγκατάσταση ανοικτού δικτύου βασισμένου στο πρωτόκολλο LoRa, προώθηση βιώσιμης αστικής κινητικότητας (έργα GIFT2.0, CIELO, GUIDE PORT, WANDER BY BICYCLE), έξυπνες στάσεις (έργο SUMMIT),

πεται να υλοποιηθούν άμεσα στο πλαίσιο του Σχεδίου Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, όπως εφαρμογή έξυπνων λύσεων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών για την ανάδειξη του θεματικού τουρισμού, ανάπτυξη δικτύου έξυπνων αισθητήρων μέτρησης περιβαλλοντικών παραμέτρων για την βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος, καθώς

υπαίθριους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, (δ)δίκτυο πινακίδων μεταβλητών μηνυμάτων(VMS), (ε)επέκταση του υπάρχοντος δικτύου πινακίδων έξυπνων στάσεων. Επίσης δράσεις έξυπνης πόλης προβλέπεται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του έργου «Ανοικτά Κέντρα Εμπορίου». Παράλληλα, είναι σημαντική ευκαιρία η συμμετοχή της Πάτρας στην Πρόκληση ψηφια-

ευρωπαϊκές πόλεις να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των πολιτών τους. Σε κάθε περίπτωση, η πρώτη προτεραιότητα σχεδιασμού και υλοποίησης δράσεων έξυπνης πόλης πρέπει να είναι η επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων των πολιτών με παράλληλη υιοθέτηση δεικτών για την αξιολόγηση και παρακολούθηση των αποτελεσμάτων.

«Ο παρών χρόνος και ο παρελθών χρόνος
ίσως είναι και οι δύο παρόντες στον
μέλλοντα χρόνο
και ο μέλλον χρόνος να περιέχεται
στον παρελθόντα χρόνο»

Τ. Σ. ΕΛΙΟΤ

Η Πάτρα στο δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα γίνεται κέντρο του δυτικο-πελοποννησιακού εμπορίου. Η εξάρτηση από το μονοπροϊόν σταφίδα καθορίζει τις περιόδους ευφορίας (1870-1892, καταστροφή των γαλλικών αμπελώνων από φυλλοξήρα) και κρίσεων (μετά το 1894, πτώση τιμών, πτώχευση 1893, Διεθνής Οικονομικός Ελεγχος 1898).

Το σχήμα του παρακρατήματος, η δημιουργία της Σταφιδικής Τράπεζας (1899), της Προνομίου Εταιρείας προς προστασία της παραγωγής και εμπορίας της σταφίδας (1905) και, τελικώς, του Αυτόνομου Σταφιδικού Οργανισμού (1925 και για 70 χρόνια) δεν αντιμετώπισαν ριζικά την υπερπαραγωγή. Μάλιστα, οι κυκλικές σταφιδικές κρίσεις οδήγησαν και σε εξεγέρσεις, με συσπείρωση απάντων εναντίον του αναποτελεσματικού κράτους. Σχηματίζονται οι βασικοί οίκοι εμπορίας σταφίδας: Τζίνη, Βουρλούμπη, Κόλλα, Γερούση, Κουνινιώτη, Σταυρόπουλου-Μπελούση, Παρθενόπουλου, Μανωλόπουλου, Τριάντη, κ.ά.

Από τον κύκλο των αμπελιών δημιουργούνται και τα πρώτα οινοποιεία: ΑΕ Ευρωπαϊκής Οινοποιίας, Μασσαρη, Συψωμου, Οίκου Αμβουργερ (από το 1847, εργοστάσιο στην Αγιά υπό του Αλμπερτ 1891, από το 1912 σχήμα 5Ε) και Γουσταύου Κλάους (Αχαΐα, 1861/1873. Από το 1918 στην οικογένεια του Βλάση Αντωνοπούλου).

Στον ίδιο κύκλο περιλαμβάνονται και οι πρώτες οινοπνευματοποιίες: Ν. Ασημακόπουλου, Β. Γ. Σπυλιόπουλου (από το 1895 μέχρι σήμερα), ΒΕΣΟ, κ.ά.

Για τις ανάγκες των σταφιδосуσκευαστηρίων δημιουργούνται τα πρώτα ξυλουργεία: Παπανικολάου, Τασσόπουλου, Ντόντη (ΑΒΕΞ), Ελούδης, κ.ά.

Για την καλλιέργεια των αμπελώνων ιδρύονται οι μονάδες γεωργικών εργαλείων, ψεκαστήρων και μεταλλών: Αφών Πραπόπουλου (από το 1895), Γιαννακόπουλου, Σκούρα και Ρωμάνου, κ.ά.

Παράλληλα, λειτουργούν και εργοστάσια αλευρόμυλων: Χαράλαμπος Τριάντης (πρώτος πρόεδρος των εν Πάτραις Βιομηχανών, 1918-1920) και μετά (1935) Αγίου Γεωργίου, Λιάλιου στην Περιβόλα, Καραμπέλα (Μπρούντζου και μετά Λαδόπουλου), κ.ά. Επίσης και βυρσοδεψεία στο «Γυρί» (Αποστολόπουλου, Αναγνωστοπούλου-Ρηγόπουλου, Φουσκοπούλου, κ.ά.).

Στις αρχές του 20ου αιώνα και στη δειλή αστική ολοκλήρωση (1909), λειτουργεί (και για 70 χρόνια) το εργοστάσιο ζύθου και πάγου του Πέτρου Μάμου (δεύτερος

100 ΧΡΟΝΙΑ ΤΩΝ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ

Του **ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΑΡΑΦΟΠΟΥΛΟΥ***

Μνήμη
προς νέες
προοπτικές,
όχι απλές
αναμνήσεις;

πρόεδρος των εν Πάτραις Βιομηχανών, 1920-1923). Η μύρα Μάμος επανακυκλοφόρησε πρόσφατα από την Αθηναϊκή Ζυθοποιία.

Ακολουθούν τα χρόνια των Βαλκανικών πολέμων, του πρώτου Παγκοσμίου και της Μικρασιατικής εκστρατείας και καταστροφής.

Παρά γενικό κλίμα, σε όλο τον μεσοπόλεμο (με τις δυσκολίες της κρίσης του 1932) αρχίζει και αποτελεί ανερχόμενο κλάδο η καλτσποιοία, πλεκτική και κλωστοϋφαντουργία, με μονάδες των: Ηλιοπούλου, Εμμανουήλ, Κρητικού, Μαραγκόπουλου, Αναστασοπούλου και Πατραϊκής Εμποροβιομηχανικής Εταιρείας (1919). Η τελευταία, των Χριστόφορου Κατσάμπα και Σταμούλη Στράτου, συγχωνεύεται με την Πειραιϊκή Επιχειρήσεων ΑΕ (1932) και προκύπτει η γνωστή Πειραιϊκή-Πατραϊκή ΑΕ, ηγέτιδα στον κλάδο για 70 χρόνια.

Στο 1935 θεμελιώνεται στην Ακτή Δυμαίων η Χαρτοποιία του Ευάγγελου Γ. Λαδόπουλου (ΕΓΛ), που αποτέλεσε σημείο αναφοράς του κλάδου για 67 χρόνια. Ακολουθεί ο δεύτερος Παγκόσμιος και ο

Εμφύλιος Πόλεμος.

Με τα προγράμματα σταθεροποίησης και υποτίμησης (Καρτάλη και Μακεζίνη, 1951-1953 αντιστοίχως) η βιομηχανική παραγωγή ξεπερνά τα προπολεμικά επίπεδα.

Επονται 25 χρόνια μίας περιόδου μεγέθυνσης των βιομηχανιών που αναφέραμε. Η παραλιακή Ακτή Δυμαίων γίνεται η «βιομηχανική» περιοχή των Πατρών. Μάλιστα, μετά το 1960 επεκτείνεται προς την Λεύκα με νέες βιομηχανίες: Πιρέλλι, Δερμάτων, Σαρμά, Αλατος ΧΙΩΝ (από μετεγκατάσταση, ίδρυση 1935 στην οδό Αστιγος), Καγιαφάς, Ελίτ, Ενωση Συν/σμων (απέναντι), κ.ά.

Επέκταση σημειώνεται και προς Αγιά (Μίσκο στην πρώην Παπαχρυσάνθου-Καμπέρος), το Ρίο (Ηρακλής, 1962), το Δρέπανο (Τιτάν, 1966) και νότια (Βοσινάκης, 3Ε, 1974).

Χωροθετείται η Βιομηχανική Περιοχή Πατρών (1972 στον Αγιο Στέφανο), αλλά οι πρώτες μονάδες εγκαθίστανται μετά το 1979-80 (Ζυθοποιίας, Κυτιοποιίας, Χαρτοποιίας). Βήμα-βήμα διευρύνεται ο αριθ-

μός των βιομηχανιών, χωρίς να λείπουν προβλήματα (βλ. Σύνδεσμος Εγκατεστημένων Επιχειρήσεων στη ΒιΠε Πατρών). Στην παραλιακή ζώνη των Πατρών, από τα μέσα του 1980, μία σειρά βιομηχανίες παύουν να λειτουργούν (Μύλοι Αγίου Γεωργίου, ΒΕΣΟ, Δημοτικά Σφαγεία, Βυρσοδεψεία κ. ά.), για λόγους τεχνολογικής απαξίωσης, περιβαλλοντικών δεσμεύσεων κ.λπ. Παράλληλα, η Πειραιϊκή-Πατραϊκή και η ΕΓΛ εντάσσονται στον Οργανισμό Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (1983 και μετά) με κατάληξη την παύση τους το 1991 (όπως και της Πιρέλλι για άλλους λόγους). Τέλος, έκλεισαν μία σειρά συμπληρωματικών μονάδων.

Από την πετρελαϊκή κρίση του 1973 κ.μ., τον υπερδανεισμό των επιχειρήσεων και τον νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας, έφθναν μηνύματα ότι η έλλειψη σαφούς βιομηχανικού και παραγωγικού σχεδιασμού είναι σημαντικές τάσεις. Μετά την πτώση των καθεστώτων της Ανατολικής Ευρώπης, όλες οι επιχειρήσεις του κλάδου των έτοιμων ενδυμάτων μεταναστεύουν σε αυτές (λόγω χαμηλής αμοιβής εργασίας).

Η απασχόληση και η μεταποίηση πέφτουν δραματικά. Ολόκληρες γειτονίες μαραζώνουν. Ορισμένοι μιλούν για αμύχανη βιομηχανία.

Απέναντι στο κλισέ «η βιομηχανία έσφυζε, τώρα έσβησε», η αλήθεια είναι ότι υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση και μετατόπιση προς τον τομέα παροχής υπηρεσιών.

Οι οικονομικές κρίσεις επανέρχονται. Υπάρχει διέξοδος ρητού κοινωνικού σχεδιασμού; Έχουν διατυπωθεί πολλές φορές προτάσεις π.χ.: διασφάλισης υποδομών στη ΒιΠεΠ, προσδιορισμού του ρόλου των νέων λιμανιών και συγκοινωνιακών δικτύων, ανάδειξης των νέων καινοτόμων κλάδων και δημιουργίας σχετικών ζωνών, σύνδεσης της έρευνας με την πράξη, διευρύνση των ζωνών εμπορίου, κ.ο.κ. Απομένει, επειγόντως, η μεθοδική υλοποίηση.

«Οποιοσ δεν θυμάται το παρελθόν του είναι καταδικασμένος να το ξαναζήσει» (Τζωρτζ Σανταγιάννα).

* Ο Νικόλαος Σαραφόπουλος είναι ερευνητής και συγγραφέας του Ιστορικού Λευκάματος της Αχαϊκής Βιομηχανίας 1825-1975 (Επιστημονικό Πάρκο Πατρών, Πάτρα 2008, σελ. 549).

ΠΜΑ: Η αρχή του ευ αγωνίζεσθαι της Πάτρας

Με αφορμή τα λόγια του Κικέρωνα πως ο δάσκαλος της ζωής είναι η ιστορία, είναι απαραίτητο να τονιστεί η κομβικής σημασίας διεξαγωγής των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων, που έχουμε την τύχη, αλλά κυρίως την ευθύνη να αναλάβουμε. Η ευκαιρία να γίνει γνωστή η πόλη της Πάτρας στην Ευρώπη και όχι μόνο, ως μητρόπολη του Παράκτιου Αθλητισμού. Η επανεκκίνηση της πόλης μέσω της δημιουργίας και άμεσης αξιοποίησης των υποδομών, ειδικά αυτών στο παλιό κολυμβητήριο, όπου θα μετατραπεί σε ένα σύγχρονο αθλητικό κέντρο Παράκτιου Αθλητισμού. Η διεξαγωγή των Παράκτιων Αγώνων είναι η μεγάλη στιγμή της πόλης μας να συνεργαστεί και να αποδείξει πως μέσα από την κοινή

μας σύμπραξη, μπορούν να αλλάξουν όλα. Είναι γνωστό πως η βίαιη αποβιομηχάνιση που γνώρισε η περιοχή της Πάτρας, δημιούργησε τα προβλήματα πολύ νωρίτερα, σε σχέση με αυτά που η χώρα αντιμετωπίζει τα μνημονιακά χρόνια. Μια εικόνα μονάδων παραγωγής να έχουν γίνει ερειπωμένα εργοστάσια, καταστρέφοντας τον παραγωγικό ιστό της.

Η κατάσταση αυτή έφερε την Πάτρα για ένα μεγάλο διάστημα να αναζητεί την παραγωγική της ταυτότητα. Η διεξαγωγή των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων συνιστά ένα νέο εφελκυστήρα για την ανάπτυξη του παράκτιου αθλητισμού, ο οποίος εντάσσεται παράλληλα και στον θεματικό τουρισμό.

Σκοπός της πόλης μας θα πρέπει να είναι τα επόμενα χρόνια οι εγκαταστάσεις αυτές να τείνουν να είναι αυτοχρηματοδοτούμενες, μέσα από τα έσοδα των ιδίων μελλοντικών διοργανώσεων. Ως εκ τούτου, σκοπός μας δεν θα πρέπει να είναι η πυροτεχνηματική φύση αυτών των Αγώνων, αλλά η μελλοντική τους ουσιαστική αξιοποίηση, με άλλες μεγάλες διοργανώσεις πανελληνίου και παγκόσμιου βεληνεκούς, καθώς και με τη λειτουργία του σαν χώρο προετοιμασίας ομάδων τόσο από το εσωτερικό της χώρας όσο και από το εξωτερικό. Το γεγονός αυτό ταυτίζεται όχι μόνο με την αθλητική εξέλιξη της περιοχής αλλά και τη γενικότερη αναπτυξιακή πρόοδο της χώρας. Η διοργάνωση ενός τέτοιου γεγονότος ισοδυναμεί με μια σειρά εσόδων είτε από τη διαμονή των αποστολών, τις μετακινήσεις τους ακόμα και από την κατανάλωση προϊόντων. Αυτό φέρει την τοπική οικονομία να λειτουργεί ενεργητικά τόσο μέσω της διαφήμισης όσο και με την παράλληλη διοργάνωση φεστιβάλ ανάδειξης τοπικών προϊόντων. Το Φεστιβάλ αυτό πρέπει να εστιάζει στα τοπικά προϊόντα, στις τοπικές επιχειρήσεις, τα αξιοθέατα, τους τουριστικούς προορισμούς, τον πολιτιστικό πλούτο και τα μεγάλα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει ο Νομός Αχαΐας.

Η Πάτρα θα μετατραπεί σε λιμάνι της Μεσογείου που θα μπορέσει να προσελκύσει τουρίστες δημιουργώντας, παράλληλα νέες θέσεις εργασίας που θα αποφέρουν πλούτο στη πόλη. Μια σύμπραξη που χρειάζεται και τη συμμετοχή των πολιτών τόσο στις αθλητικές δράσεις όσο και στις εν γένει ανάγκες μιας τέτοιας διοργάνωσης, καθώς με βάση τη λογική της συνύπαρξης με την τοπική οικονομία, μπορούμε να αλλάξουμε την παλαιά εικόνα της πόλης μας, που πλήττεται από πλήθος προβλημάτων και να την ανανεώσουμε μέσω καινοτόμων σκέψεων και έργων. Με προσπάθεια και θέληση, θα είμαστε σε θέση να μετουσιώσουμε τη φράση του Δημόκριτου, Από ομονοίας τα μεγάλα έργα, με τη βεβαιότητα πως μόνο έτσι οι άνθρωποι και οι κοινωνίες τους εξελίσσονται και προοδεύουν. Αλλιώς, ο Αγώνας ήταν πάντοτε μια συλλογική προσπάθεια.

ΠΑΡΑΚΤΙΟΙ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Οι προκλήσεις και τα οφέλη

Η διοργάνωση των Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων του 2019 από την Πάτρα αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση. Μια πρόκληση για όλους μας, η οποία και μπορεί και πρέπει να δημιουργήσει νέα αναπτυξιακά δεδομένα για την πόλη μας, αλλά και για την ευρύτερη περιοχή. Αλλιώς, τα οφέλη από την επιτυχία των Αγώνων θα είναι πολυεπίπεδα και έχουν να κάνουν με πολλούς τομείς.

Κατ' αρχάς, σε επίπεδο προβολής. Το διάστημα της διεξαγωγής των Αγώνων η Πάτρα θα αποτελεί μόνιμη πηγή ειδήσεων, κυρίως αθλητικών, αλλά και άλλων, με τα κράτη που μετέχουν στη διοργάνωση - και όχι μόνο - να έχουν στραμμένα τα βλέμματά τους πάνω στην αχαϊκή πρωτεύουσα. Η προβολή της γεωγραφικής θέσης της Πάτρας και των πλεονεκτημάτων που αυτή παρέχει ως «Πύλη προς τη Δύση», αλλά και των πολιτιστικών μνημείων της περιοχής, είναι παράγοντες ανάπτυξης.

Παράλληλα, οφέλη θα υπάρχουν και από πλευράς Αθλητικού Τουρισμού. Ξενοδοχεία, εμπορικά καταστήματα, εστιατόρια και μέσα μεταφοράς ετοιμάζονται ήδη για να υποδεχτούν τα κύματα των επισκεπτών από το Μαρόκο και την Ισπανία μέχρι την Αίγυπτο και την Τουρκία. Και φυσικά δεν αναφερόμαστε μόνο στις ξένες

αποστολές, αλλά και στους συνοδούς-συγγενείς των αθλητών που θα ταξιδέψουν στην πόλη μας. Αν «μεταφράσει» κάποιος τα παραπάνω δεδομένα σε ευρώ, θα καταλάβει αμέσως τι ακριβώς εννοούμε.

Ακολούθως, η επιτυχία μιας τόσο σημαντικής διοργάνωσης από τη χώρα μας σε καιρό κρίσης, θα δείξει προς κάθε κατεύθυνση ότι οι Έλληνες μπορούν να καταφέρουν πολλά πράγματα. Θα σταλεί δηλαδή ένα μήνυμα ότι η χώρα μας επιστρέφει σε μια κανονικότητα, προσελκύοντας ακόμη περισσότερους τουρίστες και φυσικά επενδύσεις.

Εμείς, από την πλευρά μας, σαν Προμηθέας, και πιστεύοντας ότι έχουμε κάνει όλα αυτά τα χρόνια σημαντικά βήματα σε θέματα που αφορούν την ανάπτυξη και την τεχνολογία, θα βοηθήσουμε σε όποιον τομέα μάς ζητηθεί, προκειμένου οι Πατρινοί να είναι υπερήφανοι για τη διοργάνωση σπουδαίων αγώνων.

Έχει αποδειχθεί, άλλωστε, ότι οι συμπολίτες μας αγκαλιάζουν κάθε υγιή προσπάθεια και ότι η Πάτρα διψάει για μεγάλες διοργανώσεις, όπως π.χ. ήταν το ΕΚΟ All Star Game που διοργανώθηκε πριν από μερικούς μήνες στο «Τόφαλος» ή το FIBA Champions League, στο οποίο ετοιμάζεται να συμμετάσχει το φθινόπωρο ο Προμηθέας.

Στόχος όλων πρέπει να είναι η συνεργασία και η συνένωση δυνάμεων, γνώσεων και θετικής σκέψης, έτσι ώστε να βγει κάτι καλό για την πόλη μας. Αν γίνουν όλα αυτά και έρθουν, παράλληλα, και αγωνιστικές επιτυχίες για τα ελληνικά χρώματα (αυτό θα ήταν το ιδανικό), τότε ενδεχομένως του χρόνου να μιλήσουμε για τους πλέον επιτυχημένους Μεσογειακούς Αγώνες της ιστορίας. Απλώς, πρέπει από τώρα να ξεκινήσουμε τη δουλειά...

Αθλητική ανάπτυξη, αλλά για ποιους;

Στις σύγχρονες συνθήκες της καπιταλιστικής οργάνωσης της παραγωγής, το ανθρώπινο σώμα είναι για τους εργαζόμενους, τους εξουθενωμένους και συνθλιμμένους από την παράλογη εντατικοποίηση της εργασίας και τον αστικό - βιομηχανικό πολιτισμό, αιτία δυσφορίας και ανικανοποίησης, που προκαλούν το στέρεμα της ενέργειας, οι κινητικές δυσλειτουργίες και οι διάφορες σωματικές παραμορφώσεις ή ατέλειες που αναπτύσσονται κι εδραιώνονται στο ταξίδι της ζωής. Ο άνθρωπος έχει μία τεράστια, ακατανίκητη εγγενή επιθυμία για σωματική τελειότητα, ευεξία, ευτυχία κι αισθητική του σώματος που εδράζει στη βιολογική ανάγκη φυσικής ικανοποίησής του, στα βασικά ένστικτα της αυτοσυντήρησης και της αναπαραγωγής. Μετά το γονιδίωμα, η κίνηση σχετίζεται πρωτογενώς και διαδραματίζει τον σημαντικότερο ρόλο στη σωματική αισθητική κι εξέλιξη του καθένα μας.

Προϊόντος του χρόνου, η εξέλιξη των εργαλείων ως παραγωγικών μέσων, απελευθέρωνε ολοένα και περισσότερο χρόνο, εξελίσσοντας τον πολιτισμό. Ένα μεγάλο μέρος του απελευθερωμένου χρόνου στην καθημερινότητα του ανθρώπου καταλάμβανε το σωματικό παιχνίδι όντας ορμέφυτο. Στην εξέλιξη του πολιτισμού, το σωματικό παιχνίδι υπέστη τη δική του εσωτερική εξέλιξη, οργανώθηκε, διακανονίσθηκε και αυτονομήθηκε σε ένα βαθμό, για να πάρει τη σημερινή αθλητική του μορφή. Στο πλαίσιο της εξέλιξης του πολιτισμού, της αύξησης του ελεύθερου χρόνου και τηςσχολής, ο αθλητισμός αναδείχθηκε σε κυρίαρχο τομέα της κοινωνικής ζωής των ανθρώπων, σε μία καθημερινή κοινωνική πραγματικότητα. Επί πλέον, ο αθλητισμός

σαν τμήμα του κοινωνικού εποικοδομήματος αντανάκλα κάθε φορά την οικονομική βάση κι εμφανίζει μία κυρίαρχη ιδεολογία, η οποία δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς το αντίθετο της, με το οποίο βρίσκεται διαρκώς σε διαπάλη, με άμεσα πολιτικά αποτελέσματα.

Η δεσποζούσα αθλητική ιδεολογία είναι αυτή της κυρίαρχης πολιτικοοικονομικής κοινωνικής τάξης και το αντίθετο, της καταπιεζόμενης-εκμεταλλευόμενης κοινωνικής τάξης. Κάθε κοινωνική τάξη βλέπει και αντιλαμβάνεται τον αθλητισμό από τη σκοπιά του δικού της ταξικού συμφέροντος. Η αστική-μεσοαστική τάξη βλέποντας στον αθλητισμό ένα νέο λαμπρό πεδίο κερδοφορίας θεσμοθέτησε τη μετάλλαξη του από κοινωνικό αγαθό σε εμπορευματικό προϊόν μετατρέποντας με νόμους την αξία χρήσης του, που έχει για την καταπιεζόμενη-εκμεταλλευόμενη τάξη σε ανταλλακτική αξία.

Σήμερα δισεκατομμύρια ανθρώπων στον πλανήτη πληρώνουν για να απολαύσουν το αθλητικό παιχνίδι είτε παίζοντας είτε βλέποντας και αυτός ο πακτωλός χρημάτων εισρέει ως νόμιμο κέρδος, ακόμη κάποιες φορές και σαν προϊόν εγλήψματος στα ταμεία ενός πολυμορφικού και πολύπλοκου παγκόσμιου εμποροβιομηχανικού κυκλώματος καταλήγοντας στις τσέπες των λίγων. Στην Ελλάδα βρισκόμαστε ακόμη στη φάση της προσπάθειας διαμόρφωσης ενός ελκυστικού εθνικού βιομηχανοποιημένου αθλητικού προϊόντος.

Η συζήτηση που έχει ανοίξει και στην πόλη μας τελευταία για την αθλητική της ανάπτυξη γίνεται σε αυτό το πλαίσιο. Από τη μια ταξική σκοπιά ο αθλητισμός εκλαμβάνεται κυρίως σαν ένα εμπορευματικό προϊόν, που μπορεί να αποφέρει κέρδη στους λίγους συνδεόμενος και με τον τουρισμό και από την άλλη αναδεικνύεται ορθά ο βαθύς κοινωνικός του χαρακτήρας και ο ρόλος του σαν κοινωνικό αγαθό, στο οποίο πρέπει να έχουν εύκολη πρόσβαση οι εργαζόμενοι και η νεολαία. Όλοι συμφωνούμε ότι η αθλητική ανάπτυξη της πόλης είναι αναγκαία. Το ζητούμενο όμως είναι ο χαρακτήρας που θα πρέπει να έχει αυτή η ανάπτυξη και αν το όφελος από αυτή θα αφορά συνολικά στην τοπική κοινωνία ή θα ωφεληθεί μία οικονομική ελίτ. Μία πρώτη καίρια παρατήρησή μου είναι ότι έτσι ή αλλιώς δεν μπορούμε να μιλάμε για αθλητική ανάπτυξη αν δεν υπάρχει ένας στρατηγικός σχεδιασμός υλικοτεχνικής αθλητικής ανασυγκρότησης. Αυτός ο σχεδιασμός θα πρέπει να προβλέπει τις αναγκαίες σύγχρονες αθλητικές εγκαταστάσεις και τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό με βάση το χαρακτήρα της αθλητικής ανάπτυξης που θα προκρίνει η τοπική κοινωνία.

Του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΓΕΡ. ΜΕΝΕΓΗ**
προέδρου Οργανωτικής Επιτροπής Παράκτιων Μεσογειακών Αγώνων

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΛΙΟΛΙΟΥ**
προέδρου του ΑΣ Προμηθέας

Του **ΤΑΚΗ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**
συμβούλου επί αθλητικών θεμάτων του δημάρχου Πατρέων

PSICTOTHERMIKI

Εξέλιξη

νέος εξοπλισμός

νέα άτομα

νέος αέρας

GFG BAKERY USA

Η εταιρία μας, ΨΥΚΤΟΘΕΡΜΙΚΗ ΑΒΕΕ δραστηριοποιείται από το 1989 στον τομέα της κατασκευής εξοπλισμού ολοκληρωμένων χώρων μαζικής εστίασης (shop fittings) καθώς και επαγγελματικών ψυγείων και φυσικά λυόμενων ψυκτικών θαλάμων.

Σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις 5.200 μέτρων με την τελευταία λέξη της τεχνολογίας σε συνδυασμό με την τεχνογνωσία μας, παράγουμε προϊόντα που ακολουθούν τα διεθνή πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, με σεβασμό στο περιβάλλον και με γνώμονα την ασφάλεια και την λειτουργικότητα σε ταχύτατους χρόνους εξυπηρέτησης, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για να αφουγκραστούμε τις ανάγκες σας και να τις υλοποιήσουμε με υψηλής ποιότητας προϊόντα και υπηρεσίες.

ΘΥΜΑΡΙ ΓΕΡΜΑΣΟΓΕΙΑ ΚΥΠΡΟΣ

CHILLBOX KSA ARABIA

GFG BAKERY USA

PSICTOTHERMIKI ABEE

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

8ο χλμ. ΝΕΟ Πατρών-Πύργου, 25002, Πάτρα

• Τηλ.: 2610-528400, fax: 2610-527027

www.psictothermiki.gr • email: psicto@otenet.gr

Του **ΤΑΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ**
δικηγόρου, μέλους ΔΣ της ΚΑΕ ΑΠΟΛΛΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

Αθλητικός τουρισμός: Ενα άθλημα για σύγχρονες πόλεις

Ο αθλητισμός εδώ και πολλά χρόνια δεν έχει πια την έννοια που του προσέδιδαν οι αρχαίοι Έλληνες. Με την παγκοσμιοποίηση ο αθλητισμός πήρε διαστάσεις οικονομικές, πολιτικές και πολιτιστικές, αφού αυξήθηκε ο αριθμός των αθλητών και των αθλουμένων, δημιουργήθηκαν ομοσπονδίες, λίγκες και νέοι κυβερνητικοί και μη οργανισμοί, ενώ βελτιώθηκε η οργάνωση και η ποιότητα των αγώνων.

Ο αθλητισμός πια είναι συνυφασμένος με μια σειρά από οικονομικές δραστηριότητες, και αυτό είναι μια πραγματικότητα. Υπό την έννοια αυτή, θα πρέπει να σκεφτούμε πώς μπορούμε κι εμείς από τη μεριά μας να ασχοληθούμε λίγο περισσότερο με τις παραμέτρους αυτού του παγκόσμιου φαινομένου, να αποκομίσουμε οφέλη από την ανάπτυξη και την εκμετάλλευσή του, οφέλη όχι μόνο αθλητικά, αλλά και οικονομικά που θα μπορέσουν να συμβάλουν στην ανάπτυξη και στην οικονομική ευημερία της πόλης και της ευρύτερης περιοχής. Τέτοιες δραστηριότητες είναι τόσο το αθλητικό marketing όσο και ο αθλητικός τουρισμός.

Ο αθλητικός τουρισμός μπορεί να θεωρηθεί ως μια κοινωνική και οικονομική δραστηριότητα με σημαντική συμβολή στους στρατηγικούς στόχους της αλληλεγγύης και της ευημερίας, όχι μόνο της πόλης και της περιφέρειάς μας, αλλά ακόμα και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι μια δραστηριότητα, η οποία σπρίζεται στους τομείς του τουρισμού, του αθλητισμού και του πολιτισμού. Τα τελευταία χρόνια τουρισμός και αθλητισμός εξελίχθηκαν στις πιο κερδοφόρες βιομηχανίες του παγκόσμιου οικονομικού στερεώματος.

Για την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού υπάρχει η ανάγκη για διευρυμένη υψηλής ποιότητας υποδομή σε διάφορους τομείς υποστήριξης, οι οποίοι είναι το φυσικό περιβάλλον, οι υπηρεσίες, η διασκέδαση, οι μεταφορές, το τεχνικό περιβάλλον, η στέγαση, η πολιτιστική κληρονομιά, οι οργανισμοί και οι κατασκευασμένες διευκολύνσεις. Δυστυχώς, στους τομείς αυτούς η χώρα μας και η Περιφέρειά μας είναι ακόμα στα πρώτα βήματα. Ο αθλητικός τουρισμός υπολογίζεται

ότι καταλαμβάνει ένα μερίδιο της τάξης του 10-20% επί του συνολικού τουριστικού προϊόντος μιας χώρας. Και πρέπει να σημειωθεί ότι ο ειδικά στην Ελλάδα και στην περιοχή της Πάτρας, με δεδομένο ότι οι αθλητικές εκδηλώσεις διοργανώνονται κατά βάση τους χειμερινούς μήνες, η ανάπτυξη αθλητικού τουρισμού θα αποτελούσε ένα επιπλέον πλεονέκτημα που θα μπορούσε να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο και σε μήνες όχι τουριστικής αιχμής.

Η Πάτρα και η ευρύτερη περιοχή έχουν τις ιδανικές συνθήκες να αναπτύξουν τον αθλητικό τουρισμό. Το μπάσκετ, το ποδόσφαιρο, το πόλο και το βόλεϊ είναι τα αθλήματα που κατά κύριο λόγο έχουν αναπτυχθεί στην πόλη. Η Πολιτεία θα πρέπει να δημιουργήσει τις κατάλληλες υποδομές για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και να υπάρχει συνεχής πληροφόρηση για τους πόρους που διαθέτει η χώρα μας και για τις επενδύσεις για την ανάπτυξη νέων υποδομών που θα προσελκύσουν τουρίστες. Βέβαια για να έχουν επιτυχία οι ενέργειες αυτές πρέπει οι υπάρχουσες υποδομές να είναι σωστά σχεδιασμένες ώστε να ανταγωνιστούν αυτές της υπόλοιπης Ευρώπης, να υπάρξει εξειδικευμένη εκπαίδευση στον τουριστικό κλάδο και να στρέψουμε το ενδιαφέρον μας σε συγκεκριμένες αγορές-στόχους.

Του **ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ**,
προέδρου του Ιστιοπλοϊκού Ομίλου Πατρών και μέλους της
Επιτροπής Ανοικτής Θαλάσσης της Ελληνικής Ιστιοπλοϊκής
Ομοσπονδίας, μέλους του ΔΣ του ΟΛΠΑ

Το θαλάσσιο μέτωπο ορμητήριο για την ιστιοπλοΐα

Η εποχή λιτότητας στην οποία ζούμε δεν μας αφήνει τα περιθώρια να επενδύσουμε σε δράσεις και σε υποδομές οι οποίες δεν θα αποδίδουν ή δεν θα παράγουν οφέλη στις τοπικές κοινωνίες. Και προφανώς οι εξωστρεφείς δράσεις που αναλαμβάνουμε (όπως είναι οι διεθνείς αγώνες και επί του παρόντος οι Παράκτιοι Μεσογειακοί) πρέπει να αποτελούν μια επένδυση στον συνολικό αναπτυξιακό σχεδιασμό της περιοχής. Ένας βασικός αναπτυξιακός στόχος για την περιοχή μας και ειδικά για την Πάτρα είναι οι ειδικές και στοχευμένες μορφές τουρισμού οι οποίες εκμεταλλεύονται πλεονεκτήματα και υπάρχουσες υποδομές της πόλης, όπως είναι ο πανεπιστημιακός –συνεδριακός ο οποίος εδώ και

χρόνια προσφέρει στην πόλη, ο αθλητικός τουρισμός, εκείνος των ΑΜΕΑ, ο θρησκευτικός, ο αρχαιολογικός, το γιότινγκ κ.ά.

Ειδικότερα ο αθλητικός τουρισμός είναι μία σοβαρή και σε πολλά επίπεδα επένδυση την οποία η ίδια η πόλη πρέπει να αναλάβει και να συμμετάσχει. Δεν είναι δυνατόν να θέλουμε ξένους επενδυτές και εμείς να μην είμαστε παρόντες. Και αποτελεί επένδυση στο τουριστικό προϊόν, επένδυση σε επίπεδο άποψης και σε υποδομές. Και αθλήματα που περιέχονται στους Παρακτιούς Μεσογειακούς έχουν και αυτά τη δική τους δυναμική και συνεισφορά στους ανα-

πτυξιακούς σχεδιασμούς, όπως χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η ιστιοπλοΐα, η οποία έχει άμεση σχέση με το γιότινγκ.

Η στήριξη εξωστρεφών διοργανώσεων και η προσέλκυση μεγάλων ναυταθλητικών events εκτός της οικονομικής ανάσας, παράγουν έμψυχο εξειδικευμένο προσωπικό το οποίο μπορεί να βρει θέσεις εργασίας στη βιομηχανία του γιότινγκ. Αλλά δεν αρκεί μόνο αυτό (δηλαδή να φέρνουμε διεθνείς αγώνες), χρειαζόμαστε και υποδομές που δεν έχουμε σε έναν Δήμο, εκείνον της Πάτρας με την πιο μεγάλη ακτογραμμή. Ακτογραμμή με παραλίες και αξιοθέατα σε ένα από τα πιο σημαντικά περάσματα της ανατολικής Μεσογείου για

το γιότινγκ. Και οι υποδομές στην ιστιοπλοΐα έχουν την δυνατότητα της οικονομικής αυτοσυντήρησης και της δημιουργίας μια ζώνης ανάπτυξης και δραστηριότητας.

Τέτοια παραδείγματα στο εξωτερικό έχουμε πολλά και μάλιστα σε χώρες με οικονομική κρίση, όπως είναι η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία με επένδυση σε διοργανώσεις και εγκαταστάσεις. Ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Πατρών είναι ένα καλό παράδειγμα ενός ομίλου, ο οποίος

κινείται σε αυτή την κατεύθυνση, διοργανώνοντας εξωστρεφείς δράσεις όπως ήταν η ανταλλαγή επισκέψεων στις Συρακούσες, το Ράλι Ιονίου, οι Πανευρωπαϊκοί των J-24 και η στήριξη των Παράκτιων Μεσογειακών. Και ίσως είναι ευκαιρία η διεκδίκηση του Πατρινού για παραλιακό μέτωπο να συνδεθεί με την άποψη ότι οι χώροι που αποδίδονται προορίζονται για δράσεις του Πατρινού, και μια εξ αυτών είναι η ιστιοπλοΐα και δεν είναι μόνο να ρεμβάζει και να διασκεδάει.

Η επένδυση σε στοχευμένες τουριστικές – αθλητικές δράσεις είναι ένα καλό εργαλείο στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των αναπτυξιακών στόχων της περιοχής

ΣΚΙΑΔΑΡΕΪΣ

Λουκουμοποιία

Εκ Πατρών από το 1946

<http://www.skiadareisis.gr>

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΠΑΚΑΛΑΡΟΥ**
επιχειρηματία

Ανάπτυξη σημαίνει αλληλεπίδραση, επιχειρηματικότητα σημαίνει συμμετοχή

Ας ξεκινήσουμε με μια πολύ σημαντική παραδοχή: Αυτή τη χρονική στιγμή, τώρα, στις κρίσιμες και διαφορετικές ώρες που ζούμε, η ανάγκη συλλογικής θεώρησης αλλά και η ανάγκη λειτουργίας όλων μας στα πλαίσια της ομάδας είναι κάτι παραπάνω από σημαντική: Είναι θεμελιώδης.

Η ανάπτυξη είναι ένα ομαδικό παιχνίδι. Που φυσικά δεν αναιρεί -το αντίθετο, το θέτει ως βασική προϋπόθεση- την πρωτοβουλία και την προσπάθεια του καθενός μας ξεχωριστά, μέσα στην επιχείρηση του. Είναι ομαδικό παιχνίδι και σύμφωνα με τους κανόνες του απαιτεί συλλογική αντίληψη στο σχεδιασμό αλλά και στην εφαρμογή του τελικού σχεδίου, διότι είναι ένας μηχανισμός. Όλοι εμείς, όσο μεγάλοι ή μικροί κι αν είμαστε, το σίγουρο είναι πως είμαστε κομμάτια της λειτουργίας του. Συντονιζόμαστε και λειτουργεί. Αποσυντονιζόμαστε και σταματάει. Είναι τόσο απλό.

Απλό και προφανές. Ακόμα και αν η επιχειρηματικότητα στη χώρα μας και σε όλα της τα επιμέρους τμήματα -όπως

Μια ομάδα με κοινό στόχο πρέπει να είναι ο τόπος μας, η χώρα μας.

Το (μέχρι χθες) παράλογο ότι όταν προοδεύει ο διπλανός μας χάνουμε εμείς, μόλις καταρρίφθηκε με μεγαλοπρεπή απόδειξη

“

Αν θέλεις να προχωρήσεις, αν θέλεις να κάνεις βήματα πιο πέρα, αν θέλεις να δώσεις προοπτική σε αυτό που ξέρεις να κάνεις και αγapάς, σε αυτό που τρέφει εσένα και την οικογένειά σου, οφείλεις να πιστέψεις από πολύ νωρίς στη δύναμη της ομάδας ακόμα και στην στοιχειώδη της μορφή, αυτής των δυο ατόμων. Είναι μια αρχή...

Ομάδα είναι όλα τα στελέχη εντός της επιχείρησης σου (το πρώτο κύτταρο), είναι όλα τα μέλη του σχηματισμού που οφείλεις να ανήκεις και να τον πιστεύεις αλλά και αυτός με τη σειρά του οφείλει να συντονίζεται με σένα, να λειτουργεί ορθά και να σφύζει από υγεία, είναι όλοι οι σχηματισμοί που εντάσσονται κάτω από κάτι μεγαλύτερο που σαν καταλύτης βοηθά να υπάρχει μια αλληλεπίδραση ουσίας και δίνει στα πράγματα ώθηση.

Το αποτέλεσμα μιας επιτυχημένης προσπάθειας εντός συνόλου δεν ωφελεί μόνο αυτόν που το καταφέρνει αλλά και τους γύρω του, τα υπόλοιπα μέλη. Και είναι μεγάλη η χαρά της συμμετοχής και του να μοιράζεσαι...

Μια ομάδα με κοινό στόχο πρέπει να είναι ο τόπος μας, η χώρα μας.

Το (μέχρι χθες) παράλογο ότι όταν προοδεύει ο διπλανός μας χάνουμε εμείς, μόλις καταρρίφθηκε με μεγαλοπρεπή απόδειξη. Η δύναμη της συνεργασίας, η δύναμη της συμμετοχής, η αξία του ανήκω είναι η λύση.

Το πρόβλημα το ξέρουμε, το ζήσαμε, μας πόνησε και δυσκολεύεται να μας αποχωριστεί.

Ας το αποχωριστούμε λοιπόν, πρώτοι εμείς.

Του **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΡΩΡΟΥ**
προέδρου του Εμπορικού & Εισαγωγικού Συλλόγου Πατρών

Ο θρησκευτικός τουρισμός είναι ένας τομέας στον οποίο η Πάτρα μπορεί να εστιάσει ακόμα περισσότερο

Ελπίδα της ανάκαμψης η Μικρομεσαία Επιχείρηση

Ο ΕΕΣΠ είναι ο ιστορικός παλαιότερος εμπορικός σύλλογος της χώρας με έτος ίδρυσης το 1904, συνέχεια του εξαγωγικού συλλόγου «Ερμής» που ιδρύθηκε το 1886, και ο μαζικότερος με μεγάλη δραστηριότητα και συμμετοχή στα δρώμενα και την οικονομία της Πάτρας, της περιοχής και της χώρας. Η ανάπτυξη και η παραγωγική ανασυγκρότηση της περιοχής, με γνώμονα το εθνικό και κοινωνικό συμφέρον, θεωρούμε ότι πρέπει να στηριχτεί στους παρακάτω πυλώνες.

1. Μεγάλα αναπτυξιακά έργα υποδομής όπου τον κύριο ρόλο στον σχεδιασμό και την υλοποίηση θα έχει η Πολιτεία. Η αντίληψη για προσημονή «μεγάλων» επενδύσεων έχει αποδειχθεί λαθεμένη και αναποτελεσματική ως προς το δημόσιο συμφέρον. Χρειαζόμαστε όμως ένα δημόσιο τομέα αποτελεσματικό, εύκαμπτο, χωρίς γραφειοκρατικές και άλλες αγκυλώσεις, φιλικό στην υγιή επιχειρηματικότητα και τον πολίτη. Σ' αυτή την κατεύθυνση ζητάμε επιτάχυνση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων στην περιοχή όπως ενδεικτικά:

- Λιμάνι Πάτρας & Αιγίου, αεροδρόμιο Δυτικής Ελλάδος, φορέα λειτουργίας φράγματος Πείρου-Παραπείρου, φυσικό αέριο.
- Ολοκλήρωση της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Πάτρας, καθώς και σύνδεση Πατρών-Πύργου-Αρχαίας Ολυμπίας-Καλαμάτας.
- Αμεση έναρξη των εργασιών της ΝΕΟ Πατρών-Πύργου-Αρχαίας Ολυμπίας-Τσακώνα.

Χρειαζόμαστε όμως ένα δημόσιο τομέα αποτελεσματικό, εύκαμπτο, χωρίς γραφειοκρατικές και άλλες αγκυλώσεις, φιλικό στην υγιή επιχειρηματικότητα και τον πολίτη.

“

όμως την ελπίδα της ανάκαμψης γιατί είναι δυναμική, ευέλικτη, καινοτόμα και αυτή που θα δημιουργήσει πραγματικές νέες θέσεις εργασίας. Χρειάζεται όμως να στηριχτεί στην πράξη και όχι με ευκολόγια. Χρειάζεται ένα περιβάλλον

- Σταθερής και δίκαιης φορολογίας για σταθερή οικονομία.
- Δημιουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας που θα δώσει λύση στην παρατεταμένη δυσκολία πρόσβασης στο Τραπεζικό σύστημα.
- Στήριξης, ενίσχυσης και χρηματοδότησης της καινοτομίας, της νεανικής επιχειρηματικότητας, της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Προγράμματα για εκσυγχρονισμό, μηχανοργάνωση και δημιουργία e-shop, λειτουργία νέας γενιάς τεχνολογίας 5G.
- Απαγκίστρωσης από λογικής και μέτρα απελευθέρωσης ωραρίων, Κυριακών, και ελαστικών μορφών απασχόλησης.
- Ο εξωδικαστικός μηχανισμός να γίνει πιο λειτουργικός και εύχρηστος, 2η επιχειρηματική ευκαιρία ώστε να πάψει να επικρέμαται η δαμόκλεια σπάθη των κατασχέσεων και των πλειστηριασμών σε όσους έχουν πληγεί από την κρίση. Διαχωρισμός από τους στρατηγικούς κακοπληρωτές.
- Θεσμοθέτηση ακατάσχετου λογαριασμού για την πληρωμή υποχρεώσεων και προσωπικού.
- Προστασία της επαγγελματικής στέγης και της 1ης κατοικίας για εμπορικά-επιχειρηματικά δάνεια.
- Πάγωμα και κεφαλαιοποίηση οφειλών εντός της

κρίσης προς τον ΟΑΕΕ μέσω αποποίησης ασφαλιστικού χρόνου.

3. Η Πάτρα τουριστικός πόλος έλξης. Η πόλη των Πατρών έχει μοναδικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα που μπορούν να προβληθούν και να την αναδείξουν, σε συνδυασμό με τα απαραίτητα έργα υποδομής που προαναφέρθηκαν, σε ελκυστικό τουριστικό προορισμό όλων τον χρόνο.

Η πόλη προσφέρεται για:

- Θρησκευτικό Τουρισμό
- Συνεδριακό Τουρισμό (3 Πανεπιστήμια)
- Ιατρικό Τουρισμό
- Τουρισμό κρουαζιέρας
- Με κέντρο εξόρμησης την Πάτρα μπορείς να επισκεφθείς αρχαιολογικούς, πολιτιστικούς, ιστορικούς και φυσικής ομορφιάς προορισμούς.
- Διαθέτει μία δυναμική και μεγάλη ευρωπαϊκών προδιαγραφών αγορά. Ειδικά το Ανοιχτό Κέντρο Εμπορίου (Patras Open Mall), μία επιτυχημένη συνέργια τοπικών επιχειρήσεων, αφού πέρασε με επιτυχία την 1η φάση ανάπτυξής του, μπορεί να αποτελέσει με την επέκτασή και ολοκλήρωσή του ακόμη έναν πόλο έλξης και επισκεψιμότητας.
- Παρεμβάσεις ανάπλασης του ιστορικού-εμπορικού κέντρου της πόλης, του παλαιού λιμανιού, ρύθμισης του κυκλοφοριακού, πρόσβασης του κέντρου με ποδήλατο, υποδομών parking, ελεύθερης σύνδεσης wi-fi, θα καταστήσουν την πόλη πιο φιλική και ελκυστική για κατοίκους και επισκέπτες.

Κ
ΚΕΤΣΟΓΙΑΝ
αυθεντικός καφές από το 1924

Τηλ.: 2610 325928 Fax: 2610 336322
www.ketsogiankafes.gr

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΤΣΑΡΟΥ**
 διευθυντή Πολιτικής Προστασίας της Αποκε-
 ντρωμένης Διοίκησης

Η βιώσιμη ανάπτυξη ως παράγοντας ευημερίας στη μεταμνημονιακή εποχή

«**Η** Ελλάδα βγαίνει από το πρόγραμμα οικονομικής βοήθειας με μια ισχυρότερη οικονομία που στηρίζεται στις δημοσιονομικές και διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που εφαρμόστηκαν» αναφέρει η δήλωση του Eurogroup, η οποία χαιρετίζει την ολοκλήρωση της τελευταίας αξιολόγησης, περιγράφει τα μέτρα ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους και το πλαίσιο της μεταμνημονιακής εποπτείας. Επισημαίνεται, παράλληλα, πως «είναι σημαντικό να συνεχιστούν αυτές οι μεταρρυθμίσεις, οι οποίες αποτελούν τη βάση για μια βιώσιμη πορεία ανάπτυξης».

Εννέα χρόνια κρίσης και λιτότητας έχουν πλήξει την οικονομία και το περιβάλλον, ενώ θέτουν υπό αμφισβήτηση το μέλλον της ελληνικής οικονομίας και τη δυνατότητα για ίσες ευκαιρίες ανάπτυξης για όλους τους πολίτες της. Απέναντι στα ερωτήματα αυτά, υπάρχει η πρόταση των ευρωπαϊκών πολιτικών για μια βιώσιμη ανάπτυξη με στόχο την προώθηση της οικονομικής και οικολογικής βιωσιμότητας για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τάση αυτή αποδίδεται με τον πλέον απόλυτο τρόπο με την εφαρμογή των στόχων του ΟΗΕ για

τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (SDGs). Τον Σεπτέμβριο του 2015, και τα 193 κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών υιοθέτησαν ένα σχέδιο για την επίτευξη ενός καλύτερου μέλλοντος για όλους, σχεδιάζοντας μια διαδρομή για τα επόμενα 15 χρόνια προς την εξάλειψη της ακραίας φτώχειας, την καταπολέμηση της ανισότητας και της αδικίας και την προστασία του πλανήτη μας. Στο επίκεντρο της «**Ατζέντας 2030**» είναι οι **17 Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης** (Sustainable Development Goals – SDGs) και **169 ειδικότεροι** (targets) που σχετίζονται με αυτούς και **αναφέρονται στις σημαντικότερες προκλήσεις της εποχής μας** οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και διακυβέρνησης. Οι SDGs προσδιορίζουν με καθαρότητα τον κόσμο που θέλουμε και ισχύουν για όλα τα έθνη, **μην αφήνοντας κανέναν πίσω**.

Οι πυλώνες για την επίτευξη μιας τέτοιας πολιτικής στη χώρα μας θα μπορούσαν να είναι: α) Η προστασία του φυσικού πλούτου της και η διατήρηση της βιοποικιλότητας β) Η ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας με ενίσχυση της πράσινης απασχόλησης γ) Η παροχή κινήτρων για ανάπτυξη νεοφυών πράσινων επιχειρήσεων και η θέσπιση τελών από την λειτουργία περιβαλλοντικά επιζήμιων επιχειρήσεων με ταυτόχρονη παροχή κινήτρων για αναβάθμιση των υποδομών τους ως τη βάση μιας ουσιαστικής συμφωνίας κράτους και επιχειρηματιών για την αλλαγή της επενδυτικής νοοτροπίας και δ) Η διακρατική συνεργασία για τη μεταφορά τεχνολογίας στην βιώσιμη ανάπτυξη. Η διακρατική συνεργασία ενθαρρύνει τις σε υψηλό βαθμό ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις για την επίτευξη αποτελεσμάτων

πέραν των εθνικών συνόρων σε μια περιοχή διακρατικής συνεργασίας. Τέτοιες εταιρικές σχέσεις καλύπτουν και εκπροσωπούν διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης και διοίκησης που περιλαμβάνουν φορείς τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα και διάφορους τομείς πολιτικής. Μέσω των εταιρικών σχέσεων αυτών, τα σχέδια διακρατικής συνεργασίας μπορούν να διαμορφώσουν, να προετοιμάσουν και να εφαρμόσουν κοινές λύσεις σε κοινά προβλήματα και προκλήσεις που χαρακτηρίζουν ένα μεγάλο τμήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εχουμε μια χώρα σε μια μεταμνημονιακή εποχή με ένα μέλλον που χρειάζεται σίγουρα συντονισμένες και τεχνικά σύγχρονες πολιτικές αλλά παράλληλα διαθέτει εξαιρετικά πλούσιο οικολογικό υπόβαθρο.

- Προστατευόμενες φυσικές περιοχές που καλύπτουν περίπου το 34% της επικράτειας.
- 10 υγρότοποι διεθνούς σημασίας (προστατευόμενοι από τη Σύμβαση Ραμόσαρ).
- 241 τόποι κοινοτικής σημασίας (προστατευόμενοι από την κοινοτική οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους), 163 ζώνες ειδικής προστασίας (προστατευόμενες από την οδηγία 79/409/ΕΟΚ για τα άγρια πουλιά) και 14 εθνικά πάρκα.
- 803 μικρούς νησιωτικούς υγρότοπους, που καλύπτουν έκταση περίπου 100 χλμ2.
- Δυο αρχιπελάγη, το Αιγαίο και το Ιόνιο, που φιλοξενούν περισσότερα από 2.800 νησιά, εκ των οποίων μόνο τα 227 κατοικούνται.
- Εξαιρετικής ομορφιάς τοπία με περισσότερα από 250 βουνά υψομέτρου άνω των 1.000 μ.
- Περίπου 62,5 εκατ. στρέμματα δασοκάλυψης, δηλαδή 47,3% της επικράτειας.
- Η ποιότητα του 97.2% των νερών κολύμησης της Ελλάδας, (θαλάσσια και εσωτερικά) καταγράφεται ως εξαιρετική. Κλείνοντας, αξίζει να σημειωθεί ότι εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπολογίζουν ότι με επίσιο κόστος 5,8 δις ευρώ, η διαχείριση των περιοχών Natura μπορεί να αποδώσει ετησίως οφέλη της τάξης των 200 - 300 δις ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 1,7 - 2,5% των ευρωπαϊκού ΑΕΠ. Με επίσιο κόστος 5,8δις € οι περιοχές Natura μπορούν να αποδώσουν ετήσια οφέλη μέχρι και 300δις €. Ισως, λοιπόν, το περιβάλλον και η βιώσιμη ανάπτυξη θα μπορούσαν σε πολιτικό επίπεδο, να αποτελέσουν το βασικό παράγοντα εξομάλυνσης της ελληνικής οικονομίας στην περίοδο που διανύουμε.

Του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΟΥΡΤΖΗ**
 αναπληρωτή καθηγητή

Ψηφιοποιημένη Παραγωγή και Βιομηχανικός Αυτοματισμός με βάση το 5G

Τα προηγούμενα χρόνια, το δίκτυο 4G σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε έχοντας ως σκοπό τη βελτίωση των υπηρεσιών δεδομένων, της χωρητικότητας και της καχυστερήσης μετάδοσης σε σχέση με το δίκτυο 3G. Τα τελευταία χρόνια το δίκτυο πέμπτης γενιάς 5G, έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να είναι κάτι περισσότερο από μια εξέλιξη της κινητής ευρυζωνικότητας. Το 5G είναι το κυψελοειδές πρότυπο επόμενης γενιάς μετά από το 4G. Το 5G θα προσφέρει καινοτόμες δυνατότητες οι οποίες θα αναβαθμίσουν την οικονομία, προωθώντας νέους τρόπους οργάνωσης του επιχειρηματικού τομέα των παρόχων υπηρεσιών κινητής επικοινωνίας. Επιπρόσθετα, νέα επιχειρησιακά μοντέλα τα οποία υποστηρίζονται

από προηγμένες τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) θα προωθηθούν.

Συγκεκριμένα, οι απαιτήσεις του δικτύου 5G αφορούν κυρίως τρεις πυξές της τεχνολογίας: i) Τις υπηρεσίες Εμπλουτισμένης Κινητής Ευρυζωνικότητας (Enhanced Mobile Broadband - Emmb), ii) τις υπηρεσίες Μαζικής Επικοινωνίας μεταξύ Μηχανών (massive Machine Type Communications - mMTC) και iii) τις υπηρεσίες Εξαιρετικά Αξιόπιστων Επικοινωνιών Χαμηλής Καχυστερήσης (Ultra-Reliable Low Latency Cellular Networks - URLLC) παρουσιάζοντας σημαντικές βελτιώσεις σε σχέση με τα προηγούμενα πρότυπα. Πληθώρα σχετικών αναφορών βρίσκεται σε

διάφορους διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης - τη Διεθνή Ένωση Τηλεπικοινωνιών (International Telecommunication Union - ITU), το Σχέδιο εταιρικής σχέσης τρίτης γενιάς (3rd Generation Partnership Project - 3GPP) και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων (European Telecommunications Standards Institute - ETSI). Τέλος, οι αρχιτεκτονικές 5G θα παρέχουν εξαιρετικά ευέλικτες υποδομές τεχνολογιών Νέφους (Cloud) πάνω στην ίδια φυσική υποδομή, συνδέοντας τις υπηρεσίες Internet of Things (IoT) στο διαδίκτυο. Το 5G θα οδηγήσει επίσης στη δημιουργία ενός πολύ μεγάλου αριθμού συνδεδεμένων συσκευών, οι οποίες θα παράγουν έναν τεράστιο όγκο δεδομένων (Big Data). Η συκέντρωση

και η ανάλυση αυτών των δεδομένων παραμένουν μια τεράστια τεχνολογική και επιστημονική πρόκληση.

Ακόμη, το 5G θα αποτελέσει βασικό παράγοντα υλοποίησης του Διαδικτύου των Πραγμάτων (Internet of Things) που θα ενισχύσει τον μελλοντικό ψηφιακό κόσμο. Κρίσιμος θα είναι ο ρόλος του στην επίτευξη καινοτόμων στρατηγικών παραγωγής όπως η 4η Βιομηχανική Επανάσταση (Industry 4.0) η οποία στοχεύει σε αυξημένη ευελιξία και προσαρμοστικότητα στα συστήματα παραγωγής, στην υλοποίηση της επικοινωνίας σε πραγματικό χρόνο μεταξύ μηχανών και ρομπότ καθώς και στην ανάπτυξη νέων προηγμένων διαδικασιών παραγωγής. Τέλος, η τεχνολογία 5G θα επιτρέψει νέους

τρόπους βιομηχανικής εκπαίδευσης, οι οποίοι θα υποστηρίζονται από προηγμένες τεχνολογίες επαυξημένης και εικονικής πραγματικότητας (Augmented – AR / Virtual – VR Reality).

Πόσο θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι παρά τις παγκόσμιες εξελίξεις, η Ελλάδα κατέχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ψηφιακού αναβαθτισμού στην Ευρώπη της τάξεως του 32%. Ταυτόχρονα κατατάσσεται σε χαμηλές θέσεις σύμφωνα με τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (Digital Economy and Society Index – DESI), ο οποίος συνοψίζει την ψηφιακή απόδοση και παρακολουθεί την πρόοδο των κρατών μελών της ΕΕ στην ψηφιακή ανταγωνιστικότητα και τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Αυτή η πραγματικότητα αναμένεται να αλλάξει σταδιακά μέσα από τον σχεδιασμό πιλοτικών εφαρμογών σε διάφορες πόλεις της χώρας, μεταξύ αυτών και η Πάτρα. Το όραμα, ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη νέων ψηφιακών υποδομών, τεχνολογιών και εργαλείων, αναμένεται να αποτελέσουν το όχημα για την προώθηση της καινοτομίας και τη διασφάλιση της ανταγωνιστικότητας, εξασφαλίζοντας στη χώρα μας μία ισχυρή θέση στον ψηφιακό κόσμο του μέλλοντος.

Α.ΒΙ.ΓΑΛ.

ΑΧΑΪΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΓΑΛΑΚΤΟΣ

*το τυρί σας...
η αποστολή μας*

ΑΡ. ΠΙΣΤ.: ΠΟΓ/669-10311.06

email: info@avigal.gr / url: www.avigal.gr

παντελή

Πελοπόννησος

κρίνος

Φυσικό Μεταλλικό Νερό

Μια σταγόνα Ελλάδα!

www.krinos.gr

Γράφουν οι:

ΒΕΝΕΤΣΑΝΑ Ε. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΥ,
καθηγήτρια, πρύτανις

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ,
καθηγητής, αναπληρωτής
πρυτάνεως Ακαδημαϊκών &
Διεθνών Θεμάτων

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΠΟΛΥΖΟΣ, καθηγητής,
αναπληρωτής πρυτάνεως
Ερευνας και Ανάπτυξης

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΠΟΥΡΑΣ,
καθηγητής, αναπληρωτής
πρυτάνεως Οικονομικών,
Προγραμματισμού & Εκτέλε-
σης Εργων

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ,
καθηγητής, αναπληρω-
τής πρυτάνεως Φοιτητικής
Μέριμνας και Υποδομών,
Ενέργειας και Αειφορίας

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

Εξωστρέφεια, στρατηγικοί στόχοι, συλλογική δουλειά

Το όραμά μας για το Πανεπιστήμιο Πατρών, Δημόσιο Ελληνικό Πανεπιστήμιο, που υπηρετούμε όλοι πάνω από 30 χρόνια εξειδικεύεται στις λέξεις: **Αριστεία, Ακαδημαϊκότητα, Ανάπτυξη, Διαφάνεια, Δημοκρατικές Διαδικασίες.** Θεωρούμε ότι στην περίπτωση των πανεπιστημίων δεν υπάρχουν ρηζικέλευθες λύσεις, παρά μόνο ορθολογικές, που προκύπτουν μέσα από **δημόσιο διάλογο, συλλογικότητα, συνέργειες και συναινέσεις.** Το όραμα θέλει στρατηγικό στόχο και δράση που θα αποτυπωθεί στο ουσιαστικό αποτέλεσμα. Οι στρατηγικοί στόχοι του Πανεπιστημίου Πατρών συνιστούν τους πυλώνες προς τους οποίους προσανατολίζεται κατά συνεκτικό τρόπο η δραστηριότητα του ανθρώπινου δυναμικού και η αξιοποίηση των υλικών πόρων και υποδομών του. Οι στρατηγικοί στόχοι εδράζονται στην ισχυρή παράδοση που ήδη έχει δημιουργήσει το Πανεπιστήμιο Πατρών, ως ένα από τα κορυφαία ελληνικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και συντείνουν στην εδραίωση της θέσης του στο εθνικό και διεθνές περιβάλλον, ως πόλος αριστείας για την παροχή εκπαίδευσης υψηλής ποιότητας, την παραγωγή ερευνητικών επιτευγμάτων με διεθνή απήχηση και την ενεργό συμβολή του στην κοινωνική πρόοδο.

Στους θεμελιώδεις στρατηγικούς στόχους του Πανεπιστημίου Πατρών περιλαμβάνονται:

- Η εκπαίδευση υψηλού επιπέδου σε προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διά βίου μάθησης επίπεδο.
- Η παραγωγή έρευνας υψηλού επιπέδου με βάση διεθνή πρότυπα και η σύνδεση της έρευνας και καινοτομίας με την παραγωγή
- Η προώθηση και αναγνώριση της αριστείας και της καινοτομίας
- Η ισχυροποίηση της εξωστρέφειας και της διεθνούς παρουσίας
- Η διαρκής βελτίωση της οικονομικής ευρωστίας, της προσβασιμότητας και της αποτελεσματικότητας της διοίκησης
- Η στελέχωση σε ανθρώπινο δυναμικό και η ανάπτυξη του Πανεπιστημίου σε γνωστικά αντικείμενα
- Η συντήρηση και ανάπτυξη υποδομών
- Η επικαιροποίηση των προγραμμάτων σπουδών και κανονισμών λειτουργίας του, η πιστοποίησή τους, η αξιολόγηση των Τμημάτων του, η αξιολόγηση και πιστοποίηση του Ιδρύματος.

- Η Φοιτητική Μέριμνα
- Η Διασφάλιση ποιότητας
Με σοβαρές, συνεχείς δράσεις πετύχαμε το ουσιαστικό αποτέλεσμα, δηλαδή τη διατήρηση του Πανεπιστημίου μας σταθερά στα πέντε καλύτερα της χώρας και σταθερά στα 1.000 καλύτερα διεθνώς (επιβεβαίωση QSrankings 2019). Δημιουργία στρατηγικών συνεργασιών (MoUs) με ακαδημαϊκά ιδρύματα διεθνούς βελνκεούς για κοινές δράσεις εκπαίδευσης και επιμόρφωσης (θερινά σχολεία, συνεργασία με προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα), αξιοποίηση του δυναμικού του Ιδρύματος στον τομέα των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών με παράλληλη αξιοποίηση της προνομιακής γεω-

γραφικής θέσης του Πανεπιστημίου Πατρών. Ίδρυση ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών και διδακτορικών συν επιβλεψης με Ιδρύματα διεθνούς κύρους.

Προβολή, ενίσχυση των δεσμών με τους αποφοίτους του Ιδρύματος (alumni) και αξιοποίησή τους μέσω της δημιουργίας σχετικής ιστοσελίδας και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Συμμετοχή του Ιδρύματος σε αναπτυξιακές δράσεις και εκδηλώσεις προβολής σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Ενίσχυση της κινητικότητας των φοιτητών με αξιοποίηση των δράσεων Erasmus(+).

Στρατηγικός μας στόχος είναι η έρευνα, βασική και εφαρμοσμένη, να παράγει νέα γνώση, νέες ιδέες και εφευρέσεις. Από την άλλη, τεχνολο-

στήμιο, έχει χάσει με πρόσφατους νόμους την ευελιξία της. Αυτό δυσκολεύει τη λειτουργία των Πανεπιστημίων και απομακρύνει τους ερευνητές.

Ευελπιστούμε στην άμεση λύση των προβλημάτων προκειμένου να συνεχίσει απρόσκοπτα η ερευνητική δραστηριότητα.

Στρατηγικός στόχος μας είναι η βελτίωση και ανάπτυξη υποδομών. Ωριμος σχεδιασμός και ανάλογες δράσεις οδήγησαν στα εξής: Ολοκλήρωση ενός αιτήματος χρόνων, της περιφραξης του Πανεπιστημίου Πατρών, με χρηματοδότηση από την Περιφέρεια ΔΕ. Χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα και δημοπράτηση για τη κατασκευή του κτιρίου του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και την ολοκλήρωση των κτιρίων Κλινικών Εργαστηρίων του Ιατρικού

στασίου της πρώτης φάσης ύψους 550,000).

Αειφόρο (Πράσινο) Πανεπιστήμιο με τη δημιουργία υποδομών, με βασικές την καταγραφή (online) της ενεργειακής ηλεκτρικής κατανάλωσης της Πανεπιστημιούπολης, ανακύκλωση υλικών, αλλά και εκπαίδευσης.

Ενίσχυση/ανάπτυξη του πλαισίου Υγείας και Ασφάλειας, με υπεύθυνο Υγείας και Ασφάλειας, καθώς και Ιατρό Εργασίας.

Στρατηγικός στόχος είναι η εξέλιξη και ανάπτυξη του Πανεπιστημίου μας σε γνωστικά αντικείμενα, η επικαιροποίηση γνωστικών αντικειμένων και η ενεργός συμμετοχή μας στις διεργασίες για την Τριτοβάθμια Ανώτατη Εκπαίδευση.

Υπάρχουν συνεχείς συζητήσεις και κατατεθειμένες προτάσεις και απο-

για είναι το αποτέλεσμα της εφαρμογής της επιστημονικής γνώσης που παράγεται με στόχο τη δημιουργία προϊόντος ή υπηρεσίας με πρακτικό όφελος. Οι δύο αυτοί κόσμοι συνδέονται με τη δύναμη της καινοτομίας και την τόλμη της επιχειρηματικότητας. Αυτή τη συνδυαστική διεργασία θέλει να ενισχύσει και το Patras IQ.

Το Patras Innovation Quest (Patras IQ), είναι μια πλατφόρμα διασύνδεσης έρευνας και παραγωγικών φορέων στην οποία συμμετέχουν το Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης, το υπουργείο Παιδείας, Ερευνας & Θρησκευμάτων, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Ελλάδας, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και το Επιμελητήριο Αχαΐας, με την υπογραφή προγραμματικής σύμβασης μεταξύ αυτών. Το Πανεπιστήμιο Πατρών προεδρεύει του Patras IQ και με πάθος τα τελευταία 4 χρόνια υποστήριξε με όλες τις δυνάμεις του τους στόχους και τις επιδιώξεις του. Το πιστεύω μας είναι ότι Πανεπιστήμιο που δεν είναι διασυνδεδεμένο με τον παραγωγικό τομέα και την ελληνική οικονομία, μοιάζει να αποκλίνει από τους σκοπούς για τους οποίους ο ελληνικός λαός το χρηματοδοτεί.

Η Επιτροπή Ερευνών, που ουσιαστικά διαχειρίζεται όλη την έρευνα και στηρίζει το Πανεπι-

Τμήματος και του Τμήματος Μηχ. Η/Υ και Πληροφορικής

Σχεδιασμός, ωρίμανση, εύρεση χρηματοδότησης από την Περιφέρεια ΔΕ και δημοπράτηση για το Περιαιστικό Πάρκο, 20 αμφιθεάτρων του Πανεπιστημίου και Δημοτικού Πειραματικού Σχολείου. Παρεμβάσεις και ανακαίνιση στα δύο μεγάλα αμφιθέατρα του Πανεπιστημίου, στο Συνεδριακό Κέντρο, στις Αθλητικές εγκαταστάσεις, στη Δεξαμενή, Υδρομονώσεις, Ενανθρακώσεις, ανακαινίσεις και φυτεύσεις εξωτερικών χώρων.

Δημιουργία 6 νέων στεγασμένων στάσεων λεωφορείων κ.λπ. Στρατηγικός στόχος μας είναι η Φοιτητική Μέριμνα και η Αειφόρος Ανάπτυξη του Πανεπιστημίου. Παραμένει σοβαρό θέμα στη Φοιτητική Μέριμνα η σχέση μας με το ΙΝΕΔΙΒΙΜ, που παρά τις εντατικές προσπάθειές μας υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στις συνθήκες στέγασης των φοιτητών μας. Χρειάζεται λύση της Πολιτείας.

Συμμετέχουμε στην προεδρεία στο περιφερειακό συμβούλιο Ερευνας και Ανάπτυξης (ΠΣΕΚ) της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Εξασφαλίσαμε ενίσχυση των ΕΚΟ-ΑΜΕΑ του Πανεπιστημίου Πατρών συνολικού ύψους 1,100,000 (υπό έγκριση, στάδιο έγκρισης από υπουργείο της αντίστοιχης αυτεπι-

φάσεις Συγκλήτου, στην Πολιτική Ηγεσία, και σύντομα θα κατατεθεί πρόταση που θα προκύπτει από τις διεργασίες των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της Δυτικής Ελλάδας για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Μέσα στα επόμενα χρόνια, το Πανεπιστήμιο Πατρών αναμένεται να διαδραματίσει ουσιαστικό ρόλο στη κοινωνία μας και ενεργοποιώντας τις παραγωγικές και ακαδημαϊκές δυνάμεις του τόπου, θα δημιουργήσει εργαλεία ανάπτυξης που θα μπορούν να αξιοποιηθούν από την Περιφέρεια, τις επιχειρήσεις και τους φορείς, συμβάλλοντας καταλυτικά στο επιχειρηματικό, ερευνητικό και ακαδημαϊκό γίγνεσθαι, σε τοπικό και διεθνές επίπεδο.

Το Πανεπιστήμιο Πατρών, τα τελευταία χρόνια, ακολουθεί πορεία εξωστρέφειας και διασύνδεσης με την τοπική κοινωνία και φροντίζει για τη σταθερή παρουσία του στο ελληνικό ακαδημαϊκό γίγνεσθαι.

Όλα τα πανεπιστήμια της χώρας, σε δύσκολες εποχές, στάθηκαν στο ύψος τους, σε ακαδημαϊκό και ερευνητικό επίπεδο στον ελληνικό και διεθνή χώρο, και βρίσκονται σε συνεχή ανοδική πορεία.

Όλη αυτή η πορεία στο Πανεπιστήμιο Πατρών οφείλεται σε μια συνεταγμένη ομάδα, που δουλεύει ασταμάτητα, υποστηριζόμενη από εξαιρετικούς συνεργάτες.

Το μέλλον του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ**
πρυτάνεως του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας

Το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας πορεύεται στο μέλλον αφήνοντας πίσω του την εσωστρέφεια, αξιοποιώντας τα διδάγματα του παρελθόντος με στόχο τη δημιουργία ενός υψηλού επιπέδου εκπαιδευτικού και ερευνητικού ακαδημαϊκού περιβάλλοντος διεθνώς αναγνωρισμένο.

Η εκπαιδευτική διαδικασία αναβαθμίζεται μετά την αξιολόγηση του ιδρύματος ολοκληρώνεται με τη διαμόρφωση του Εσωτερικού Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας και την πιστοποίηση ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών. Επίσης το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας είναι από τα πρώτα Ιδρύματα που προχώρησε άμεσα στην κατάθεση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών σύμφωνα με το νέο νομοθετικό πλαίσιο ενώ είναι από τα πρώτα ΤΕΙ που υπέβαλαν αίτηση για την εκπόνηση διδακτορικών σπουδών από τον Σεπτέμβριο του 2018.

Στην κατεύθυνση της αναβάθμισης των προπτυχιακών σπουδών κινείται και ο στόχος για διπλα-

Στόχος είναι τα επόμενα χρόνια το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας να αναδειχθεί σε πόλο καινοτομίας και έρευνας που θα στηρίζεται σε σύγχρονα εκπαιδευτικά μοντέλα

σιασμό σε ετήσια βάση των κινητικών φοιτητών και προσωπικού προς και από τις χώρες της Ευρώπης αλλά και έξω από αυτήν. Η αύξηση της ερευνητικής παρουσίας του Ιδρύματος στον ελληνικό και διεθνή χώρο επιβραβεύθηκε πρόσφατα με κατάληψη μιας θέσης στη Συνέλευση του Ελληνικού Ιδρύματος Έρευνας και Καινοτομίας.

Στην αύξηση της ερευνητικής δραστηριότητας συνέβαλε το σημαντικό δίκτυο συνεργασιών που

αναπτύχθηκε με το επιστημονικούς, κοινωνικούς και επαγγελματικούς φορείς, αλλά και συναφή διεθνώς αναγνωρισμένα ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια άλλων χωρών.

Το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας έχει προχωρήσει τη διαδικασία της συγχώνευσης των 2 Ιδρυμάτων του Σχεδίου Αθηνά παρουσιάζοντας ένα πρότυπο και σύγχρονο διοικητικό μοντέλο (από τα πλέον σύγχρονα στην 3βάθμια Εκπαίδευση) που θα ολοκληρωθεί το άμεσο χρονικό διάστημα με την δημιουργία ενός σύγχρονου Εσωτερικού Κανονισμού και Οργανισμού.

Η λειτουργία θεσμών όπως του Συνγύριου του Φοιτητή και της Επιτροπής Δεοντολογίας δείχνουν την προσήλωση στην δημιουργία ενός σύγχρονου και διαφανούς ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Παράλληλα το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας, επενδύοντας στην εκπαίδευση, έχει αναπτύξει μέσα από την μακρόχρονη καταγεγραμμένη εμπειρία του, ένα ανταποδοτικό σύστημα Πρακτικής Ασκήσης για τους φοιτητές του

ενώ στο άμεσο μέλλον στοχεύει στην υλοποίηση δράσεων για την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης ΑΜΕΑ και τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου περιβάλλοντος σπουδών και εργασίας.

Στόχος είναι τα επόμενα χρόνια το ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας να αναδειχθεί σε πόλο καινοτομίας και έρευνας που θα στηρίζεται σε σύγχρονα εκπαιδευτικά μοντέλα και πρότυπα διεθνώς πιστοποιημένα. Στον διάλογο για τον ενιαίο χώρο της Ανώτατης Εκπαίδευσης προσέρχεται προκειμένου να συμβάλει με την εμπειρία του στη διαμόρφωση προτάσεων για τη δημιουργία ισχυρών ιδρυμάτων με βάση της αρχές της ακαδημαϊκότητας, της ισοτιμίας και της αξιοπρέπειας για το προσωπικό και τους φοιτητές του ιδρύματος. Η όποια πρόταση θα πρέπει να εξυπηρετεί τις αναπτυξιακές και κοινωνικές ανάγκες της χώρας και της ΠΔΕ, διασφαλίζοντας την εκπαίδευση του σημαντικού αριθμού υποψηφίων από την ΠΔΕ, που σήμερα φοιτούν στα ανώτατα ιδρύματα της περιοχής.

Νέο Λιμάνι Πατρών: Η μεγάλη ευκαιρία για την πόλη μας

Πριν από ένα αιώνα σχεδόν, όταν ιδρύθηκε η δική μας εταιρεία και ειδικότερα τις δεκαετίες του '20 και του '30, οι συνδυασμένες μεταφορές στο λιμάνι της Πάτρας εξυπηρετούνταν από τα πλοία, τα κάρα, τα οχήματα και το τρένο που συνεργάζονταν αρμονικά ενισχύοντας τον πλούτο της πόλης γιατί θυμίζω, το λιμάνι μας ήταν πάντοτε η καρδιά της οικονομίας της, διαδραματίζοντας καθοριστικό ρόλο και στις μεταφορές, και στις συγκοινωνίες, και στη διακίνηση των επιβατών.

Μερικές δεκαετίες αργότερα, το λιμάνι μας έχασε μεγάλο μέρος των εμπορικών μεταφορών και οι άνθρωποι που επέμεναν και μοχλούσαν στον τομέα αυτό, βίωναν μια οδύσσεια χωρίς αρχή και τέλος.

Θυμίζω ότι έξοδος ενός φορτηγού από τα παλαιά λιμάνι της Πάτρας μπορούσε να διαρκέσει και δύο ώρες από τη στιγμή που είχε βγει από το πλοίο!

Μια ουρά εκατοντάδων αυτοκινήτων ανέμενε το φανάρι στην έξοδο του λιμανιού στην Ηρώων Πολυτεχνείου. Μόνο που σε κάθε πράσινο προλάβαινε να περάσει μια νταλίκα, άντε δύο! Η είσοδος και η έξοδος της πόλης ασφυκτιούσε. Οι αυτοκινητιστές και οι πολίτες ταλαιπωρούνταν. Η κεντρικότερη οδός της Πάτρας, η οδός Κορίνθου, αποτελούσε τμήμα του υποτιθέμενου... εθνικού δρόμου.

Όταν επιτέλους άφηναν οι οδηγοί πίσω τους την Πάτρα, υπήρχαν μόνον δρόμοι της δεκαετίας του '50 και του '60 για να μεταβεί κανείς προς τα Ιωάννινα ή την Αθήνα. Ήταν πραγματικά αδύνατο να προβλέψει κανείς πότε θα έφτανε στον προορισμό του. Ήταν πραγματικά αδύνατο να προβλέψει κανείς αν θα έφτανε σώος.

Ετσι, παρά το γεγονός ότι η Πάτρα είναι γεωγραφικά σε στρατηγικό σημείο με εξαιρετικές δυνατότητες για πολλαπλές μεταφορές, οι υποδομές της ήταν μηδενικές. Δεν υπήρχε τίποτε! Συνειπώς, αντίστοιχα περιορισμένες ήταν οι δυνατότητες για μεταφορές υψηλού επιπέδου.

Του **ΔΙΟΝΥΣΗ ΠΛΕΣΣΑ**
προέδρου του Συλλόγου Μεταφορέων «Φάρος»

Τότε, σε αυτή την κοντινή μας εποχή, οι μεταφορές ήταν μια σκληρή ιδιωτική προσπάθεια, σε ένα τριτοκοσμικό περιβάλλον.

Ας έρθουμε τώρα στο σήμερα.

> Υπάρχει ένα νέο σύγχρονο λιμάνι στο οποίο κάθε βαρύ όχημα φτάνει ή και φεύγει μέσα σε λίγα λεπτά, μέσω των παραγλυφικών οδών, χωρίς να επιβαρύνεται η κυκλοφορία της πόλης

> Στη συνέχεια υπάρχει η μάξι περιμετρική που παρακάμπτει την πόλη, μηδενίζοντας τον κυκλοφοριακό φόρτο του παρελθόντος.

> Αφήνοντας την Πάτρα έχουμε τη Γέφυρα Ρίου - Αντίρριου, την Ιόνια Οδό προς Ιωάννινα και την Ολυμπία Οδό προς Αθήνα.

Δρόμοι καινούργιοι, ασφαλείς, γρήγοροι, που δίνουν το δικαίωμα του σωστού και γρήγορου προγραμματισμού, κάτι αναγκαίο στις μεταφορές.

> Σύντομα θα έρθει και το τρένο, να προσθέσει μεταφορικό έργο

> Σήμερα η Πάτρα έχει ολοκληρωθεί και ΟΛΑ τα οδικά της έργα στον αστικό της ιστό:

Από την πρώτη πειραματική άφιξη γραμμής ρο ρο στην Πάτρα

Μίνι περιμετρική, διάνοιξη Κανακάρη, ο χείμαρρος Διακονιάρη που έγινε η «Ελευθερίου Βενιζέλου». Η Πάτρα της ασφυξίας, σήμερα μετατρέπεται σε μια MONTEPNA ΚΑΙ ANETH ΠΟΛΗ.

Κρίνω αναγκαία αυτή τη σύγκριση του τότε με το τώρα διότι πρέπει να αναρωτηθούμε:

Γιατί με την ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ των οδικών κόμβων και του νέου λιμένα, δεν ήμασταν έτοιμοι να προχωρήσουμε στο μέγιστο δυνατό των μεταφορικών δυνατοτήτων της περιοχής; Γιατί δεν υπήρχε ένα σχέδιο αξιοποίησης των σπουδαίων και σύγχρονων αυτών υποδομών; Αυτό είναι κατά τη γνώμη μου το πρώτο πρόβλημα που πρέπει να λύσουμε. Για την Πάτρα θα πρέπει::

> Να εξαλειφθούν όλες οι αγκυλώσεις και εκκρεμότητες που ΑΠΟΤΡΕΠΟΥΝ την «απογείωση» των μεταφορών. Ενώ υπάρχουν εταιρείες που επιθυμούν και έχουν τις τεχνικές δυνατότητες μέσω της Πάτρας να μεταφέρουν κοντέινερ, επί δυο χρόνια δεν χρησιμοποιούσαν το λιμάνι

μας γιατί απαγορευόταν -μόνο στην Πάτρα- η κυκλοφορία και η χρήση πλατφορμών για να τα μετακινούν κοντέινερ στο εσωτερικό του!

> Να εξορθολογιστούν τα κόστη των διοδίων που καταπνίγουν τις μεταφορές. Εδώ προτείνω χρονική επέκταση των συμβάσεων με τους παραχωρησιούχους στις εθνικές οδούς ώστε να μειωθεί το κόστος των διοδίων.

> Ο στόλος μας είναι πλέον πεπαλαιωμένος. Πρέπει να δοθούν κίνητρα για ανανέωσή του

> Η υπερφορολόγηση και οι αδιανόητες ασφαλιστικές εισφορές έχουν ως αποτέλεσμα καταχρεωμένους αυτοκινητιστές και κλείσιμο μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

> Ο κλάδος αντιμετωπίζει πια τον ανταγωνισμό εταιρειών τρίτων χωρών που εκμεταλλεύονται την κακή μας κατάσταση και αποσπούν συνεχώς μερίδια από την δική μας αγορά.

Τέλος, υπογραμμίζω ότι η Πάτρα βρίσκεται πλέον σε ένα ΤΡΙΓΩΝΟ μεταφορών μεταξύ Κωνσταντινούπολης - Ιταλίας - Τυνησίας. Θα προκύψει από τις ανάγκες όχι μόνο των τριών χωρών αλλά τριών

πείρων (Ασία - Ευρώπη - Αφρική) και εμείς πρέπει να είμαστε έτοιμοι. Εδώ υπενθυμίζω την εισαγωγή του αείμνηστου Παναγιώτη Κανελλόπουλου, στη δεύτερη έκδοση της Ιστορίας της πόλεως Πατρών του Σ. Θωμοπούλου προκειμένου να γίνει αντιληπτή η σπουδαιότητα της θέσης της πόλης μας τόσο πολιτισμικά όσο και οικονομικά «Η Πάτρα έχει έναν ορίζοντα που είναι κλειστός και ανοικτός.

Ανοικτός είναι ειδικότερα προς τη Δύση. Και αυτό είναι ψυχικά σημαντικό. Όταν φεύγει η ημέρα, δεν κλείνει το φως της, τον ήλιο της, μια πόρτα ορθωμένη εμπρός μας ως σκοτεινό εδαφικό τείχος. Η ημέρα φεύγει προς το άπειρο, το θαλασσινό άπειρο πάει και η ψυχή της και ταξιδεύει. Αλλά μόνο προς τη δύση έχει η Πάτρα τον ορίζοντα ανοικτό».

Τέλος αξίζει να πω ότι εφόσον η Πάτρα αναλάβει τον ρόλο που θέλει να της αποδώσει ο κλάδος των μεταφορών τότε θα δημιουργηθούν τουλάχιστον 700-800 νέες θέσεις εργασίας, διαφόρων ειδικοτήτων, γεγονός που θα δώσει «ανάσα» στην τοπική οικονομία.

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑ**
διευθύνοντος συμβούλου **ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ ΑΕ**

Η Ολυμπία Οδός, ένα πολύπαθο έργο που είχε όλα τα συστατικά μιας αρχαίας τραγωδίας είναι πλέον γεγονός και μάλιστα με αίσιο τέλος. Το έργο πέρασε όλα τα στάδια της τραγικής πλοκής κι έφτασε στην κορύφωση αντιμετωπίζοντας τη μέγιστη δυνατή συνέπεια –τον ακρωτηριασμό του δρόμου από τη φυσική συνέχειά του προς τον Πύργο. Με την παράδοση του λειτουργικού αυτοκινητόδρομου τον Μάρτιο του 2017 το έργο ανακαθόρισε τη πορεία του και σήμερα μπορούμε να σχεδιάζου-

Ολυμπία Οδός: Καινοτόμες υπηρεσίες και αειφορία στους επόμενους στόχους

Η ολοκλήρωση της κατασκευής είναι η αρχή μιας νέας περιόδου

“

με το μέλλον.

Γιατί η ολοκλήρωση της κατασκευής είναι η αρχή μιας νέας περιόδου. Η επόμενη μέρα για την Ολυμπία Οδό περιλαμβάνει, πέρα από τη δι-αρκή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την ανάπτυξη καινοτόμων υπηρεσιών και τη συμμετοχή του έργου σε αειφορικά προγράμματα με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Ετσι, η Ολυμπία Οδός συμμετέχει σε έναν ευρωπαϊκό στόχο, υιοθετώντας ένα εκτεταμένο πρόγραμμα εξοικονόμησης ενέργειας στις παλαιές σήραγγες του αυτοκινητόδρομου.

Στις 17 από τις συνολικά 29 σήραγγες της Ολυμπίας Οδού, πέντε στην περιοχή της Κακιάς Σκάλας και 12 στην Περιμετρική Πατρών, αλλάζει ο παραδοσιακός φωτισμός σε τεχνολογία LED. Με την αντικατάσταση των συμβατικών λαμπτήρων από τους περιβαλλοντικά φιλικότερους τεχνολογίας LED υπολογίζεται ότι το ενεργειακό και ανθρακικό αποτύπωμα θα μειωθεί κατά 60%, ενώ συνολικά θα εξοικονομούνται ετησίως περισσότερες από 8 εκατ. kWh και θα εκλύονται σχεδόν 4.000 λιγότεροι τόνοι ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα. Το πρόγραμμα έχει

ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του τρέχοντος έτους.

Παράλληλα, η εταιρεία, σεβόμενη το περιβάλλον και τους χρήστες του αυτοκινητόδρομου, δημιούργησε τους πρώτους «πράσινους» Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) στην Ελλάδα. Πρόκειται για τους ΣΕΑ Ψαθόπυργου στην Αχαΐα, που κατασκευάστηκαν σύμφωνα με τους πιο σύγχρονους κανονισμούς οικοδόμησης και εξοικονόμησης ενέργειας.

Ηδη, στα πρατήρια καυσίμων η κατανάλωση ενέργειας έχει μειωθεί κατά 45% σε σύγκριση με ένα συμβατικό κτίριο και κοντά στο 30% στα κτίρια των εστιατορίων. Οι ΣΕΑ Ψαθόπυργου είναι επίσης οι πρώτοι σταθμοί στην Ελλάδα, που προσφέρουν φόρτιση ηλεκτρικών αυτοκινήτων (EV charge) και σύντομα, εντός του 2018, θα προσφέρουν και φυσικό αέριο κίνησης (Fysikon).

Πιστή στο όραμα της καινοτομίας, η Ολυμπία Οδός εισήγαγε μια νέα υπηρεσία πρόβλεψης κυκλοφορίας σε δύο σημεία του αυτοκινητόδρομου (Ελευσίνα και Ισθμός) που παραδοσιακά συγκεντρώνουν μεγάλο φόρτο στις μεγάλες εξόδους των εκδρομικών. Χάρη στην υπηρεσία αυτή, που είναι προσβάσιμη μέσω της ιστοσελίδας www.olympriados.gr,

οι ταξιδιώτες λαμβάνουν πλέον πληροφορίες σχετικά με την πυκνότητα της κυκλοφορίας των προηγούμενων τελευταίων 15' της ώρας, ενώ μπορούν επίσης να συμβουλευτούν την εφαρμογή για να προγραμματίσουν καλύτερα το ταξίδι τους για τις επόμενες τρεις μέρες.

Ενα βήμα πιο πέρα, η Ολυμπία Οδός πρόσφατα παρουσίασε μια πρωτοποριακή εικονική περιήγηση σε επιλεγμένους προορισμούς κατά μήκος του αυτοκινητόδρομου, με τεχνολογία 360 υψηλής ευκρίνειας και λειτουργικότητας. Με τη δημιουργία του «ΟΛΥΜΠΙΑ ΟΔΟΣ virtual tour», στόχος μας είναι να συστήσουμε ξανά στο κοινό τη Βόρεια Πελοπόννησο, ως προορισμό.

Η Ολυμπία Οδός αξιοποιεί τις καλές πρακτικές των εταιρειών-μετόχων της με στόχο την γρήγορη προσαρμογή στις τάσεις του κλάδου και δημιουργεί ισχυρούς δεσμούς με τις τοπικές κοινωνίες με στόχο τη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση της υποδομής.

Ενα εξαιρετικά σημαντικό και ωφέλιμο έργο για την Ελλάδα είναι ταυτόχρονα και ένας υπεύθυνος εταίρος στους στόχους της αειφορίας και της βιωσιμότητας. Και για μας στην Ολυμπία Οδό οι στόχοι αυτοί είναι πρώτης προτεραιότητας.

Καταλύτης εξελίξεων για την ανάπτυξη της Περιφέρειάς μας το 6ο Συνέδριο της «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ»

Του **ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΜΑΝΗ**
προέδρου του Οικονομικού Επιμελητηρίου Δυτικής Ελλάδας

Το Αναπτυξιακό Συνέδριο που διοργανώνεται κάθε χρόνο από την εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» έχει καταστεί πλέον ένας δημιουργικός για την περιοχή μας θεσμός. Επί ένα διήμερο βρίσκονται στο ίδιο τραπέζι εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, των κομμάτων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των λοιπών θεσμικών, παραγωγικών και επιστημονικών φορέων, καταθέτοντας θέσεις και προτάσεις για τα κρίσιμα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε και τις μεγάλες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας. Αυτός ο δημόσιος και εποικοδομητικός διάλογος, που αναπτύσσεται μέσω του Συνεδρίου, συμβάλει με τη σειρά του στην ανάδειξη των λύσεων και των προοπτικών που είναι αναγκαίες για την επίτευξη της επιθυμητής ανάπτυξης στην Περιφέρειά μας. Το 6ο Συνέδριο της Πελοποννήσου, το οποίο έχει ως θέμα του τις «Αναπτυξιακές Προοπτικές για τη Δυτική Ελλάδα», γίνεται σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη συγκυρία που χαρακτηρίζεται από την έξοδο της χώρας μας από το 3ο πρόγραμμα στήριξης και τη χρηματοδότηση της εθνικής μας οικονομίας εν

μέρει με ιδίους πόρους, αλλά κυρίως με απευθείας δανεισμό από τις αγορές. Χωρίς την «ασπίδα» προστασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εν μέσω μάλιστα των σημαντικών δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας για την επίτευξη υψηλών δημοσιονομικών στόχων μέχρι και το 2060. Κι όλα αυτά, σε μια χρονική περίοδο όπου πολλά σύννεφα απλώνονται στην παγκόσμια οικονομία. Βεβαίως, στο Συνέδριο αυτό δεν θα μπορούσε να μη συζητηθεί και η αναγκαιότητα εκτέλεσης σημαντικών έργων υποδομής στην Περιφέρειά μας που έχουν ήδη καθυστερήσει, όπως είναι μεταξύ άλλων η σύνδεση του σιδηροδρομικού δικτύου με τον λιμένα Πατρών και με τη ΒΙΠΕ, η εκτέλεση του αυτοκινητόδρομου Πάτρας - Πύργου - Τσακώνα, η μετατροπή του στρατιωτικού αεροδρομίου Αράξου σε έναν σύγχρονο αερολιμένα, καθώς επίσης και η ολοκλήρωση του φράγματος Πείρου - Παραπείρου και η υδροδότηση μέσω αυτού των Δήμων Πατρέων, Ερυμάνθου, Δυτικής Αχαΐας. Πρόκειται για έργα πνοής που θα συμβάλουν στην ενίσχυση της ανάπτυξης της Πε-

ριφέρειάς μας.

Κύριο σημείο αναφοράς του 6ου Συνεδρίου θα είναι οι αναπτυξιακές προοπτικές που παρουσιάζονται στη Δυτική Ελλάδα, με την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της περιοχής μας. Η παραγωγή προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας (ελαιόλαδο, βρώσιμες ελιές, πατάτες, φράουλες, κηπευτικά), είναι ένα από τα ισχυρότερα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που έχουμε για την εισοδο μας σε ξένες αγορές, ιδίως μάλιστα εάν συνδυαστεί με τη μεταποίηση στον τόπο μας, προοπτική που συνεπάγεται τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Παράλληλα, οι κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην Περιφέρειά μας σε συνδυασμό με τις θαυμάσιες ακτές μας, τη λειτουργία του Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων, τις ιστορικές και πανέμορφες πόλεις μας (Ναύπακτος, Μεσολόγγι) και βεβαίως τους εμβληματικούς αρχαιολογικούς χώρους που διαθέτουμε (κυριότερος των οποίων είναι η Αρχαία Ολυμπία), μπορούν να συμβάλουν στην έλευση ενός μεγάλου τουριστικού ρεύματος,

με αυξητικές μάλιστα τάσεις.

Επιπλέον, το υψηλό επίπεδο επιστημονικό προσωπικό που διαθέτουμε, προερχόμενο από το Πανεπιστήμιο Πατρών, ενός από τα μεγαλύτερα πανεπιστημιακά ιδρύματα της χώρας μας, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο και τα ΤΕΙ, είναι βέβαιο ότι προσδίδει επιπρόσθετη δυναμική στην ανάπτυξη της Περιφέρειάς μας. Με τη διεξαγωγή του 6ου Αναπτυξιακού Συνεδρίου, αλλά και από άλλες εκδηλώσεις αναπτυξιακού και πολιτιστικού χαρακτήρα που διοργανώνει κατά καιρούς, αποδεικνύεται περίτρανα ότι η εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» συνιστά κάτι παραπάνω από ένα μέσο ενημέρωσης. Είναι ένας καταλύτης στη διαμόρφωση των εξελίξεων στην Περιφέρειά μας.

Μέσα απ' αυτήν τη στήλη αισθάνομαι την ηθική υποχρέωση να συγχαρώ τον εκδόστη της ιστορικής εφημερίδας κ. Θεόδωρο Λουλούδη και τους συνεργάτες του για τη διεξαγωγή του 6ου Αναπτυξιακού Συνεδρίου και να τους ευχαλώ ολόψυχα τη μέγιστη δυνατή επιτυχία στις εργασίες του.

ΑΝΟΙΞΑΜΕ ΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΣΤΗΝ ΟΔΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η Ιόνια Οδός είναι πολλά περισσότερα από 196 χιλιόμετρα, σύγχρονου, ασφαλούς αυτοκινητοδρόμου. Είναι ένα έργο πνοής, που ήρθε να καλύψει μια απαίτηση ετών, να βγάλει την Ηπειρο από την απομόνωση και να γίνει σημείο αναφοράς για το μέλλον.

Με την ολοκλήρωση της Ιόνιας Οδού ο οδικός χάρτης της Δυτικής Ελλάδας άλλαξε.

Σήμερα, το ταξίδι από το Αντίρριο έως τα Ιωάννινα έχει μετατραπεί σε μια ασφαλή, άνετη διαδρομή της 1 ώρας και 40 λεπτών. Μια διαδρομή που προσφέρει μια νέα οδηγική εμπειρία, με αιχμή την οδική ασφάλεια και την ποιοτική εξυπηρέτηση. Γιατί στόχος μας είναι να είμαστε ο καλύτερος δυνατός συνταξιδιώτης για εσάς! Η οδική ασφάλεια αποτελεί για τη χώρα μας ένα μείζονος σημασίας θέμα, με τεράστιες επιπτώσεις. Πρόκειται για μια σύνθετη εξίσωση, με πολλούς συντελεστές όπως τον οδηγό, το όχημα, την υποδομή και την αστυνόμευση. Οι λύσεις είναι πολύπλοκες και απαιτούνται πολλές παράλληλες δράσεις από διάφορους φορείς.

Στη Νέα Οδό, εργαζόμαστε καθημερινά και με συνέπεια, για την ασφάλεια και την ποιότητα του οδικού περιβάλλοντος, εκπαιδεύουμε/ ενημερώνουμε τους οδηγούς στη σωστή οδική συμπεριφορά και συμβάλλουμε στη μείωση των ατυχημάτων λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη πρωτογενών και δευτερογενών συμβάντων. Δίνουμε έμφαση στο υψηλό επίπεδο κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης των αυτοκινητοδρόμων που διαχειριζόμαστε, εξετάζουμε διαρκώς της επιχειρησιακή μας ετοιμότητα, χρησιμοποιούμε στο μέτρο του δυνατού καινοτόμες τεχνολογίες και προσπαθούμε

πάντα, κάθε μας ενέργεια να ενδυναμώνει την οδική ασφάλεια.

Ολα τα παραπάνω, πλαισιώνονται από μια ευρεία γκάμα υπηρεσιών που είναι στη διάθεση κάθε οδηγού:

> Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Πελατών Ιόνιας Οδού. Με ένα τηλεφώνημα στο 2641 306 306, μπορείτε να λύσετε κάθε απορία σας, να μάθετε πληροφορίες για την πρόσβαση στον προορισμό σας, να μας πείτε τα σχόλιά σας. (Δευτέρα έως και Σάββατο 8:00 με 20:00 & Κυριακή 10:00 με 18:00)

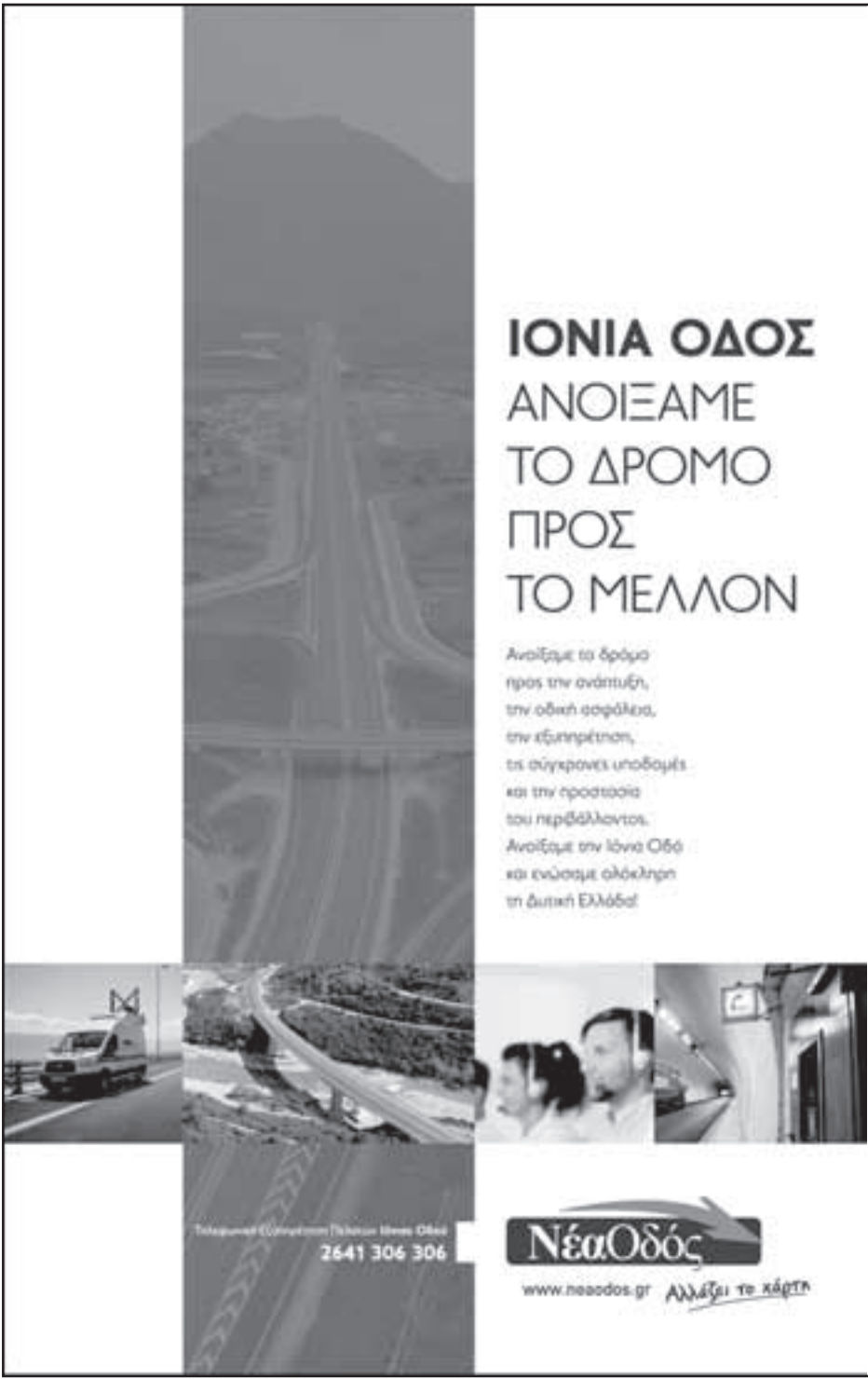
> Τετραψήφιος αριθμός έκτακτης ανάγκης 1075, τον οποίο μπορείτε να καλείτε είτε από το κινητό σας είτε από τα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης που βρίσκονται κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων και των οδράγγων.

> 24ωρα Περίπολα Οδικής Ασφάλειας, τα οποία κινούνται διαρκώς σε όλο το μήκος του αυτοκινητοδρόμου.

> Κέντρα Διαχείρισης Κυκλοφορίας & Ελέγχου Σηράγγων πλήρως εξοπλισμένα με ειδικά συστήματα για την ασφαλή ρύθμιση της κυκλοφορίας και την ολοκληρωμένη και έγκαιρη αντιμετώπιση όλων των συμβάντων.

> SOS τηλέφωνα κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων, μέσω των οποίων μπορείτε χωρίς καμία επιβάρυνση, να επικοινωνείτε με τα Κέντρα Διαχείρισης Κυκλοφορίας.

> Δωρεάν οδική βοήθεια σε ακινητοποιημένα οχήματα για τη μεταφορά τους σε ασφαλές σημείο και την αποφυγή καταστάσεων παρακώλυσης της κυκλοφορίας.

ΙΟΝΙΑ ΟΔΟΣ
ΑΝΟΙΞΑΜΕ
ΤΟ ΔΡΟΜΟ
ΠΡΟΣ
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Ανοίξαμε το δρόμο προς την ανάπτυξη, την οδική ασφάλεια, την εξυπηρέτηση, τις σύγχρονες υποδομές και την προστασία του περιβάλλοντος. Ανοίξαμε την Ιόνια Οδό και ενύσαμε ολόκληρη τη Δυτική Ελλάδα!

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Πελατών Νέας Οδού
2641 306 306

Νέα Οδός
www.neados.gr **Αλλάζει το κάρτη**

Του ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΣΙΩΚΑ,
δρ μηχανικού ΕΜΠ, project manager του
προγράμματος inventICT

Καινοτόμος επιχειρηματικότητα και ο κρίσιμος ρόλος των μηχανισμών υποστήριξής της

Η Ελλάδα παραδοσιακά δεν έχει πρόβλημα στην ποσοτική επιχειρηματικότητα, καθώς πάντα διέθετε ακόμη και στην περίοδο της κρίσης έναν υψηλό αριθμό νέων επιχειρήσεων. Όμως, το ζήτημα είναι να ιδρύονται επιχειρήσεις με ποιοτικά χαρακτηριστικά, με καινοτόμες προσεγγίσεις που απαντούν σε απτά προβλήματα επιχειρήσεων και καταναλωτών ώστε να είναι βιώσιμες μεσοπρόθεσμα.

Πρόσφατες έρευνες για την νέα επιχειρηματικότητα, αναδεικνύουν δύο σημαντικά ζητήματα. Καταρχάς, ότι το παραδοσιακό επιχειρηματικό μοντέλο της ρηχής τεχνολογικά και της ασθενικής καινοτομικά επιχειρηματικότητας συνεχίζει να αναπαράγεται σε υψηλό βαθμό και στη διάρκεια της κρίσης.

Η μορφολογία της υφιστάμενης επιχειρηματικότητας συνδέεται κατά κύριο λόγο με ένα μοτίβο αυτοαπασχόλησης και μικρο-επιχειρηματικότητας.

Αντίθετα, ένα ενθαρρυντικό στοιχείο των ευρημάτων είναι ότι τα τελευταία χρόνια εμφανίζεται κι ένα νέο κύμα καινοτομικής επιχειρηματικότητας, το οποίο προέρχεται από νέους ανθρώπους με ταλέντο και δεξιότητες που αξιοποιούν τις νέες τεχνολογίες, από επιχειρήσεις που μετασχηματίζουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο, καθώς και από νέους επιστήμονες που εξελίσσουν την έρευνα τους σε επιχειρηματικό σχέδιο και ξεκινούν τη δική τους επιχείρηση με διεθνή ορίζοντα.

Τη διαφαινόμενη αυτή τάση ενισχύει το γεγονός ότι σε αρκετά ελληνικά ακαδημαϊκά ιδρύματα υπάρχει καταρτισμένο και καλά εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό σε τομείς που θεωρούνται αιχμές αποτελώντας μια νησίδα ερευνητικής αριστείας και ένα φυτώριο στελεχών για τεχνολογικά εγχειρήματα εντάσεως γνώσης που μπορεί να μετασχηματιστεί σε πηγή επιχειρηματικών πρωτοβουλιών υψηλής προστιθέμενης αξίας είτε με τη δημιουργία αυτοτελών νεοφυών επιχειρήσεων είτε για επιχειρηματική ανάπτυξη στο πλαίσιο υφισταμένων επιχειρήσεων.

Οστόσο, για να ενισχυθεί και να επικρατήσει η ανερχόμενη τάση, κρίνεται απολύτως αναγκαία η συστηματική υποστήριξη, η ενσωμάτωση καλών πρακτικών από τη διεθνή πείρα, καθώς και η δημιουργία σταθερών μηχανισμών σύνδεσης της ακαδημαϊκής κοινότητας με τον ιδιωτικό τομέα. Οι μηχανισμοί αυτοί δύνανται να

κιντοποιήσουν την ερευνητική κοινότητα προς αυτήν την κατεύθυνση ώστε να κάνουν το βήμα από την ιδέα και την έρευνα στην επιχειρηματικότητα και την εμπορική αξιοποίηση. Παράλληλα, το γεγονός αυτό μπορεί να αποτελέσει εφόδιο στην αντιμετώπιση του φαινομένου του brain drain, δηλαδή της μετανάστευσης νέων υψηλά εξειδικευμένων επιστημόνων στο εξωτερικό.

Στο πλαίσιο αυτό, μόλις ολοκληρώθηκε ο 1ος κύκλος του προγράμματος Invent ICT (inventict.gr) που υλοποιήθηκε από τη θερμοκοιτίδα ΕΠΙ.νοώ του ΕΠΙΣΕΥ / ΕΜΠ και τους IDGC με τη χρηματοδότηση και υποστήριξη της Ένωσης Εταιρειών Κινητής Τηλεφωνίας.

Το πρόγραμμα υποστηρίζει την ανάπτυξη νέων εγχειρημάτων έντασης γνώσης που αξιοποιούν ερευνητικά αποτελέσματα, με εφαρμογές σε διάφορους κλάδους της οικονομίας. Παρέχει εξειδικευμένο coaching και mentoring

στις ομάδες, ενώ αξιοποιεί τη διεθνή πρακτική, συμπράττοντας με τον οργανισμό SO Kwadraat του Πανεπιστημίου Leuven.

Κατά τον πρώτο κύκλο (2017), περισσότερες από 60 προτάσεις υποβλήθηκαν για ένταξη στο πρόγραμμα από ερευνητικές ομάδες (του ΕΜΠ και των συνεργαζόμενων Παν. Πατρών, ΔΠΘ και Παν. Πειραιά), οι οποίες επιθυμούσαν να λάβουν ολοκληρωμένη καθοδήγηση για τη μορφοποίηση και την περαιτέρω εξέλιξη των επιχειρηματικών τους σχεδίων.

Επειτα από δύο φάσεις αξιολόγησης και οκτώ μήνες εντατικής υποστήριξης, 12 εγχειρήματα αυτονομήθηκαν από τη θερμοκοιτίδα και οδηγήθηκαν, στη σύσταση επιχείρησης, ενώ παράλληλα έχουν εμφανιστεί οι πρώτες θετικές ενδείξεις για την πορεία των ομάδων, μέσω συνεργασιών που επιτεύχθηκαν με τον ιδιωτικό τομέα και άντλησης χρηματοδότησης από διαθέσιμα χρηματοδοτικά εργαλεία.

Σε αρκετά ελληνικά ακαδημαϊκά ιδρύματα υπάρχει καταρτισμένο και καλά εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό σε τομείς που θεωρούνται αιχμές αποτελώντας μια νησίδα ερευνητικής αριστείας

Του ΧΡΗΣΤΟΥ ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Διευθυντή Δικτύου Καταστημάτων Αττικής-Πελοποννήσου- Στερεάς Ελλάδος & Ιονίων Νήσων Εθνικής Τράπεζας

Στοχευμένες δράσεις για την ανάπτυξη από την Εθνική Τράπεζα

Ο Διευθυντής Δικτύου Καταστημάτων Αττικής-Πελοποννήσου-Στερεάς Ελλάδος & Ιονίων Νήσων της Εθνικής Τράπεζας Χρήστος Ασημακόπουλος, συνομιλεί με την «Π» για το πώς στηρίζει η Τράπεζα τη νεοφυή επιχειρηματικότητα και τον αγροδιατροφικό τομέα, δύο άξονες ανάπτυξης στους οποίους η Δυτική Ελλάδα έχει επενδύσει πολλά για το μέλλον

Η Δυτική Ελλάδα έχει αναγάγει την καινοτομία επιχειρηματικότητα, ως έναν από τους μελλοντικούς στόχους που θα πρέπει να πετύχει. Ποια μπορεί να είναι η συμβολή της Εθνικής Τράπεζας σε αυτή την προοπτική; Η Εθνική Τράπεζα στηρίζει την επιχειρηματικότητα σε όλη την Ελλάδα διευκολύνοντας την καθημερινότητα του επιχειρηματία αλλά και με σειρά στοχευμένων αναπτυξιακών δράσεων. • Το NBG Business Seeds της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος είναι ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα στήριξης της καινοτομίας και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας. Περιλαμβάνει δράσεις ανάπτυξης και προβολής καινοτόμων ιδεών και έργων, εκπαίδευσης και καθοδήγησης ομάδων, παροχής υποδομών, δικτύωσης και χρηματοδότησης. Πέρα από τη διαγωνιστική φάση και τη βράβευση των προτάσεων, έμφαση δίνεται από την Εθνική Τράπεζα στην υποστήριξη της υλοποίησης επιλεγμένων προτάσεων, οι οποίες έχουν διακριθεί, μέσα από τις δράσεις του προγράμματος NBG Business Seeds. μέσω του προγράμματος με σημαντικές θεσμικές συνεργασίες οι εκπρόσωποι επιλεγμένων προτάσεων παρακολουθούν προγράμματα εκπαίδευσης, λαμβάνουν δωρεάν υπηρεσίες και προϊόντα της Amazon, του Facebook και της Microsoft. ενώ για την οικονομική στήριξη εταιρειών, προβλέπονται στοχευμένες δράσεις οικονομικής στήριξης σε συνεργασία με τον οργανισμό The People's Trust, δράσεις δανεισμού και συμμετοχής στο μετοχικό τους κεφάλαιο καθώς και δράσεις καθοδήγησης και δικτύωσης σε συνεργασία με τη Google, Grant Thornton, Watson, Farley & Williams, Israel Advanced Technology Industries (IATI), Ελλνο-

Αμερικάνικο Εμπορικό Επιμελητήριο, Census, McKinsey, PWC, KEMEL και την Endeavor Greece. Στο πλαίσιο του προγράμματος αυτού, η Εθνική Τράπεζα στηρίζει κάθε χρόνο την έκθεση καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας Patras IQ, ενώ διοργανώνει στην Πάτρα, για 2η χρονιά το τριήμερο σεμινάριο για νεοφυείς επιχειρήσεις με τίτλο «Match and Develop a Startup», σε συνεργασία με το Επιμελητήριο Αχαΐας, το Mindspace, το Orange Grove Patras και το Pos4Work, όπου οι συμμετέχοντες έλαβαν γνώσεις, εργαλεία και στρατηγικές, για να αναπτύξουν και να εξελίσσουν τις επιχειρηματικές τους ιδέες. • Η ηλεκτρονική πλατφόρμα συμμετοχικής χρηματοδότησης i-fund, αποσκοπεί στην άντληση κεφαλαίων από το πλήθος. Μετά την επιτυχία της δράσης act4greece που συγκέντρωσε περισσότερα από €1,8εκ για έργα και δράσεις που έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία και ο ελληνισμός, περνάμε εντός του 2018 στη συγκέντρωση κεφαλαίων από το πλήθος και για επιχειρήσεις. Στον προγραμματισμό μας μάλιστα είναι στην επιλογή των εταιρειών να δοθεί έμφαση στον αγροδιατροφικό τομέα. • Επιπλέον η Εθνική Τράπεζα συμμετέχει σαν limited partner σε εταιρίες κεφαλαίου επιχειρηματικών συμμετοχών που δημιουργούνται στο πλαίσιο του Equifund (unifund, Metavallon, big pi και marathon). Στόχος είναι η στήριξη του Οικοσυστήματος καινοτομίας, η υλοποίηση των συμφωνιών συνεργασίας με Πανεπιστήμια για την

εμπορευματοποίηση των αποτελεσμάτων έρευνας και των συνεργασιών με ερευνητικά κέντρα (ΙΤΕ -Ιδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας, ΕΚΕΤΑ - Εθνικό Κέντρο Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης, Ερευνητικό Κέντρο Βιοϊατρικών Επιστημών «Αλέξανδρος Φλέμινγκ», Δημόκριτος). • Στηρίζουμε την ανάπτυξη της καινοτομίας και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας αναβαθμίζοντας την παρεχόμενη εξυπηρέτηση στις εταιρείες με τη δημιουργία συγκεκριμένων σημείων υποδοχής νεοφυών επιχειρήσεων (ένα από τα πρώτα ήδη λειτουργεί στην Πάτρα) και δημιουργώντας εξειδικευμένο πακέτο για νεοφυείς επιχειρήσεις με ειδικά τραπεζικά προϊόντα προσαρμοσμένα στις ανάγκες των εν λόγω επιχειρήσεων και μία σειρά από ηλεκτρονικές υπηρεσίες για τη διεκπεραίωση των καθημερινών τους συναλλαγών.

Ταυτόχρονα, η Δυτική Ελλάδα επενδύει πολλά στην αναδιοργάνωση του πρωτογενούς τομέα. Η Εθνική Τράπεζα, με ποια μέσα μπορεί να στηρίξει αυτή την προσπάθεια; Ο πρωτογενής αγροδιατροφικός τομέας παραγωγής στη σημερινή συγκυρία, θεωρείται από την Εθνική Τράπεζα ως ένας σημαντικός πυλώνας της οικονομίας, ο οποίος θα διαδραματίσει πρωταγωνιστικό ρόλο στη διαδικασία εξόδου της χώρας από την κρίση. Η Εθνική Τράπεζα, στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης που εφαρμόζει για τη στήριξη και ανάπτυξη του αγροτικού τομέα: • Προσφέρει λύσεις σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών (καταθέσεις, κίνηση κεφαλαίων, ηλεκτρονικά δίκτυα...). • Διευκολύνει τη διενέργεια των καθημερινών συναλλαγών των παραγωγών, μέσω της εγκατάστασης τερματικών συσκευών (POS) σε καταστήματα πώλησης αγροεφοδίων / καυσίμων. • Αναπτύσσει εξειδικευμένα χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως το πρόγραμμα χρηματοδότησης της Συμβολαϊκής Γεωργίας και την Κάρτα του Αγρότη, για την κάλυψη των ιδιαίτερων χρηματοδοτικών αναγκών του αγροτικού τομέα. Χρηματοδοτεί παραγωγούς και

μικρομεσαίες αγροτικές επιχειρήσεις για κάλυψη αναγκών κεφαλαίου κίνησης ή υλοποίηση επενδύσεων (εντός ή εκτός των επιχορηγούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ ή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020), με έμφαση στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων που θα οδηγήσουν σε μεγαλύτερη εξωστρέφεια. • Παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες, καθοδηγώντας τους παραγωγούς σε μεθόδους και χρηματοδοτικά εργαλεία με τα οποία θα καταστήσουν περισσότερο βιώσιμη την καλλιεργητική τους διαδικασία. • Η δράση «Όλη η Ελλάδα σε ένα τραπέζι», στοχεύει στην ανάδειξη και προβολή θετικών παραδειγμάτων του αγροδιατροφικού τομέα και που αξιοποιούν την τοπική παραγωγή, διακρίνονται για την καινοτομία ή και την εξωστρέφειά τους και καταφέρνουν να ξεχωρίσουν. Με αυτόν τον τρόπο η Εθνική Τράπεζα επεκτείνει το μόνιμο και εποικοδομητικό διάλογο με τους εμπλεκόμενους φορείς: Παραγωγούς, μεταποιητικές μονάδες, συνεταιρισμούς, ελληνικά και ξένα επιμελητήρια, αγοραστές στην Ελλάδα και τις διεθνείς αγορές με στόχο την ενίσχυση των συναλλακτικών σχέσεων του Πρωτογενούς – Παραγωγικού και του Δευτερογενούς – Μεταποιητικού Τομέα, την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και προστιθέμενης αξίας και την προώθηση τους στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Τι είναι η Κάρτα του Αγρότη, πώς λειτουργεί και τι προσφέρει στους παραγωγούς; Με την Κάρτα του Αγρότη από την Εθνική Τράπεζα, σε συνεργασία με το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ο αγρότης μπορεί να προεπισπράξει μέρος της αγροτικής επιδότησης που δικαιούται (Βασική και Πράσινη Ενίσχυση) με τη μορφή ορίων χρηματοδότησης με προνομιακούς όρους, για να καλύψει άμεσα τις ανάγκες από τις γεωργικές και κτηνοτροφικές του εργασίες. Η Κάρτα του Αγρότη παρέχει τη δυνατότητα για εύκολες, ασφαλείς και γρήγορες συναλλαγές στην Ελλάδα

και γίνεται αποδεκτή στα καταστήματα πώλησης αγροτικών εφοδίων, πρώτων υλών, λιπασμάτων, σπόρων, ζωοτροφών και αγροτικών και κτηνιατρικών φαρμάκων, με δυνατότητα πραγματοποίησης των αγορών στα ίδια καταστήματα και μέσω του διαδικτύου. Η Κάρτα του Αγρότη παρέχει χρηματοδότηση σε ποσοστό 80% της Βασικής και Πράσινης Ενίσχυσης, με ιδιαίτερα απλή και γρήγορη διαδικασία, ιδιαίτερα χαμηλό επιτόκιο 4,5%, κάλυψη του συνόλου των παραγωγικών δαπανών και δυνατότητα ανάληψης μετρητών σε ποσοστό έως το 10% του ορίου χρηματοδότησης. Η εξόφληση της χρηματοδότησης γίνεται αυτόματα μέσω της καταβολής της Βασικής Ενίσχυσης στον λογαριασμό του παραγωγού.

Ποια είναι τα οφέλη του παραγωγού από τη Συμβολαϊκή Γεωργία; • Εξασφάλιση αναγκαίας ρευστότητας, για τον καλύτερο προγραμματισμό της παραγωγικής περιόδου. • Ευνοϊκοί όροι χρηματοδότησης, απόλυτα προσαρμοσμένοι στο καλλιεργούμενο προϊόν και στους όρους της συμφωνίας με τον αγοραστή. • Μείωση κόστους παραγωγής μέσω της δυνατότητας άμεσης εξόφλησης εργατικών αμοιβών, αγορών εφοδίων και καυσίμων. • Αυτόματη εξόφληση της χρηματοδότησης του παραγωγού, μέσω των καταβολών που λαμβάνουν χώρα από την αγοράστρια εμπορική/μεταποιητική επιχείρηση. • Χρήση ταμειακών διαθεσίμων για περαιτέρω βελτίωση της παραγωγικότητας. Ποια είναι τα οφέλη της αγοράστριας επιχείρησης από τη Συμβολαϊκή Γεωργία; • Η εξασφάλιση της προβλεπόμενης παραγωγής και ο καλύτερος προγραμματισμός αποθεμάτων. • Μειωμένη ανάγκη για κεφάλαιο κίνησης εντός της καλλιεργητικής/παραγωγικής περιόδου, με αποτέλεσμα τη μείωση των χρηματοοικονομικών εξόδων. • Αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των συναλλαγών.

Του ΘΕΜΗ ΧΑΣΙΩΤΗ εμπορικού διευθυντή της Παπαστράτος

Οι «περιφερειακοί παίκτες», πρωταγωνιστές της ανάπτυξης

Η εταιρεία Παπαστράτος δραστηριοποιείται στην ελληνική αγορά τα τελευταία 87 χρόνια, ενισχύοντας σταθερά την περιφέρεια και τις τοπικές οικονομίες.

Το στήσιμο του δικτύου διανομής των προϊόντων υπήρξε ανέκαθεν μια μεγάλη πρόκληση για την επιτυχία της εταιρείας, η οποία τα τελευταία δυο χρόνια έγινε εντονότερη εξαιτίας της μεγάλης αλλαγής που έγινε σε επίπεδο προϊόντος. Η Παπαστράτος, υλοποιώντας το όραμα της μητρικής της εταιρείας, Philip Morris International, για έναν κόσμο απαλλαγμένο από τον καπνό του τσιγάρου, σταμάτησε την παραγωγή συμβατικών τσιγάρων και έχει προχωρήσει στην παραγωγή θερμαινόμενων ράβδων καπνού για το νέο της προϊόν, δυναμικά μειωμένου κινδύνου, το IQOS. Το νέο αυτό προϊόν άλλαξε ριζικά την οργάνωση της εταιρείας. Ο μετασχηματισμός του δικτύου

διανομής, ώστε να λειτουργεί με όρους μιας σύγχρονης εμπορικής επιχείρησης ήταν ένα στόιχημα, τόσο για εμάς όσο και για τους συνεργάτες μας. Σήμερα, έχουμε καταφέρει να αναπτύξουμε ένα δυναμικό δίκτυο διανομής που εκτείνεται πλέον σε όλη τη χώρα. Με γεωγραφική κάλυψη που ξεπερνά το 95% της ηπειρωτικής και νησιωτικής Ελλάδας, εξυπηρετούμε 20.000 σημεία Μικρής Λιανικής, πραγματοποιώντας κάθε εβδομάδα

60.000 παραδόσεις. Η νέα εποχή που φέρνει η επένδυση των 300 εκατομμυρίων ευρώ που έγινε στο εργοστάσιό μας στον Ασπρόπυργο για να παράγει αποκλειστικά θερμαινόμενες ράβδους καπνού, βρίσκει την Παπαστράτος έτοιμη από κάθε άποψη, διαθέτοντας ένα ευρύ δίκτυο από 16 αποκλειστικούς διανομείς σε όλη τη χώρα. Μία ολοκληρωμένη εφοδιαστική αλυσίδα που: - Αναλαμβάνει την αποθήκευση και

τη μεταφορά των προϊόντων μας - Αποτελεί προέκταση της εμπορικής μας οργάνωσης. - Λειτουργεί σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα διεθνή πρότυπα - Πραγματοποιεί επενδύσεις σε εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, μεταφορικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό - Συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο δημιουργώντας μια «αλυσίδα απασχόλησης», με περισσότερες από 900 συνδεδεμένες

επιχειρήσεις και προμηθευτές σε όλη την Ελλάδα που δίνουν πνοή στην τοπική και περιφερειακή οικονομία.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, παρά τη συνεχιζόμενη κρίση, το 2017 ο κύκλος εργασιών των συνεργατών μας να αυξηθεί πάνω από 3%, φέρνοντας ακόμη περισσότερα έσοδα στα δημόσια ταμεία. Βιώσιμο μέλλον σημαίνει μέλλον που περνά και μέσα από την ελληνική περιφέρεια, μέσα από την αξιοποίηση των πόρων και των ανθρώπων της. Αυτή είναι και μια από τις δικές μας δεσμεύσεις για τα χρόνια που θα έρθουν.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Το αναπτυξιακό δίπολο των Καλαβρύτων. Κρίσιμα και ζωτικά έργα για την περαιτέρω βιώσιμη ανάπτυξή τους

Ι αναπτυξιακές προοπτικές του, κατ' εσχάτην, ορεινού, εκτεταμένου και ιστορικού Δήμου Καλαβρύτων, με τις 66 τοπικές κοινότητες και τους 128 οικισμούς του, διάσπαρτους σ' ένα ορεινό και δύσβατο ανάγλυφο, στηρίζονται σε δύο βασικούς τομείς: στον συνεχώς αναπτυσσόμενο, τα τελευταία χρόνια, τουρισμό και στην πατροπαράδοτη και διαρκώς βελτιούμενη κτηνοτροφία.

Ο Δήμος Καλαβρύτων, με τις πολιτικές, τις δράσεις και το έργο του, τα τελευταία χρόνια της πρωτοφανούς οικονομικής κρίσης, παρά τις περιορισμένες και κατά 70%, περίπου, μειωμένες, χρηματοδοτήσεις από το κεντρικό κράτος – όπως σε όλους τους δήμους άλλωστε –, προωθεί, ενισχύει, στηρίζει και αναπτύσσει και τον τουρισμό και την κτηνοτροφία. Έτσι, με άοκνη, συνεπή, συνεχή, οργανωμένη και χωρίς εντυπωσιασμούς και τυμπανοκρουσίες, δουλειά, καταφέραμε, τη χειμερινή τουριστική περίοδο που πέρασε, τα Καλάβρυτα, το Χιονοδρομικό μας Κέντρο και η ευρύτερη περιοχή να ανέβει στην 6^η θέση (στο top ten) την πιο δημοφιλέστερη και με την μεγαλύτερη επισκεψιμότητα τουριστικών προορισμών της Ελλάδας, σύμφωνα, με τεκμηριωμένη έρευνα και τα στοιχεία του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ).

Παράλληλα και η κτηνοτροφία της περιοχής μας, μέσα από τη σκληρή δουλειά των εκατοντάδων παραγωγών κτηνοτρόφων μας, το σημαντικό έργο του συνεταιρισμού Καλαβρύτων και των ιδιωτικών τυροκομείων και τη συνδρομή του Δήμου, κατάφερε να αντέξει τους κινδύνους της οικονομικής κρίσης και να εξασφαλίζει πολύ καλές τιμές και ικανοποιητικό εισόδημα, για τους κτηνοτρόφους μας.

Το κλείσιμο και η πλήρης αποκατάσταση τεσσάρων χωματερών, η δημιουργία σταθμού μεταφόρτωσης στερεών απορριμμάτων, η ολοκλήρωση του βιολογικού καθαρισμού Καλαβρύτων, η προώθηση και βελτίωση της ανακύκλωσης, οι αναπλάσεις των ιστορικών και εμπορικών κέντρων και πλατειών, της Δάφνης, των Καλαβρύτων και της Κλειτορίας (που τώρα εντάσσεται), η ολοκλήρωση του νέου δημαρχείου και του πολυκέντρου πολιτιστικού κέντρου, που ήταν ημιτελή και “γιαπιά” για περισσότερα από 15 χρόνια, ο βιολογικός καθαρισμός Λυκούριδας, οι πλατείες Αγριδίου και Λυκούριδας, οι καθαρισμοί αγροτικών δρόμων, οι εκχιονισμοί δρόμων, η σύγχρονη, οικονομική και αποδοτική λειτουργία του Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων και του Σπυλαίου Λιμνών – Καστριών, η άριστη και υποδειγματική συντήρηση, λειτουργία και στήριξη των σχολικών μονάδων, όλων των βαθμίδων, του Δήμου μας, η καθημερινή και τακτική αποκομιδή των απορριμμάτων, ο εκτεταμένος δημοτικός και κοινοτικός φωτισμός, είναι, **ορισμένες, μόνο**, από τις δράσεις και τα έργα, που έχουμε ξεκινήσει και ολοκληρώνουμε στον εκτεταμένο Δήμο μας και τα οποία συμπληρώνουν και εκσυγχρονίζουν τον κοινωνικό εξοπλισμό του και συμβάλλουν στην τόνωση και την ανάπτυξη, τόσο, του τουρισμού, όσο

Του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΑΖΟΥΡΑ
δημάρχου Καλαβρύτων

και, της κτηνοτροφίας.

Όμως, πλέον των ανωτέρω, ιδιαίτερα σημαντικών δράσεων και έργων, που υλοποίησε και υλοποιεί ο Δήμος Καλαβρύτων, **κρίσιμα, για την περαιτέρω, διαρκή και διατηρήσιμη - βιώσιμη ανάπτυξη και του τουρισμού και της κτηνοτροφίας, στον ορεινό και εκτεταμένο Δήμο μας, είναι και τα παρακάτω, ζωτικά, αναπτυξιακά έργα, που έχει, κατ' επανάληψη ζητήσει και προτείνει ο Δήμος μας**, τόσο, στις κατ' ιδίαν επαφές και συναντήσεις μας, με τους αρμόδιους υπουργούς και τον περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας όσο και στα αναπτυξιακά συνέδρια, όπως το συνέδριο που διοργανώθηκε στις αρχές του περασμένου Φεβρουαρίου, από την Κυβέρνηση, στην Πάτρα.

Τα ζωτικά και κρίσιμα, αυτά, αναπτυξιακά έργα, τα οποία «παλεύει» για πολύ καιρό ο Δήμος μας, τα επαναλαμβάνουμε και τα προτείνουμε και στο **6ο Αναπτυξιακό Συνέδριο για τη Δυτική Ελλάδα** που διοργανώνει, στις 6 και 7 Ιουλίου, στην Πάτρα η έγκριτη, έγκυρη και ιστορική εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» και το **pelop.gr**, και αυτά, είναι τα παρακάτω:

1. Η χρηματοδότηση των όλως αναγκαίων έργων βελτίωσης, αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των εγκαταστάσεων του Χιονοδρομικού Κέντρου Καλαβρύτων, προϋπολογισμού, το ανώτερο, 20.000.000 ευρώ, για τα οποία έχουν συνταχθεί το master plan, καθώς και οι προμελέτες, με χρηματοδότηση από την Κρατική, έως το 2011, Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και την ΜΟΔ, του υπουργείου Οικονομίας. Για τη χρηματοδότηση αυτή, μετά το 9ο Αναπτυξιακό Συνέδριο, που έγινε, το Φεβρουάριο, στην Πάτρα, την τοποθέτησή μου, σ' αυτό και τις συζητήσεις, που είχα, με τον αναπληρωτή υπουργό Αλέξανδρο Χαρίτση και τον γενικό γραμματέα Παναγιώτη Κορκολή, επισκέφθηκα τον γενικό γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ, επικαιροποιήσαμε τη μελέτη χρηματοοικονομικής ανάλυσης, την οποία θέσαμε υπόψη των συνεργατών του, ως άνω, γενικού γραμματέα, **οι οποίοι και μας ζήτησαν να υποβληθεί, από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, το απαιτούμενο Τεχνικό Δελτίο για την ένταξη της χρηματοδότησης αυ-**

τής, στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Ήδη, με επιστολή μου, από τις 25 Ιουνίου, ενημέρωσα, σχετικά, τον περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας και ευρισκόμαστε σε αγαστή συνεργασία και με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας προκειμένου, να υποβληθεί, το ζητηθέν, από τη γενική γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων, Τεχνικό Δελτίο, για τη χρηματοδότηση, των, ως άνω, όλως αναγκαίων, έργων.

2. Η βελτίωση, συντήρηση και άρση επικινδυνότητας των βασικών οδικών αξόνων, που συνδέουν τα ορεινά Καλάβρυτα με την Πάτρα, το Αίγιο, την Αθήνα και την Τρίπολη και συγκεκριμένα:
2.1. Πρωτίστως, της Επαρχιακής Οδού Πούντας – Καλαβρύτων – Χιονοδρομικό Κέντρο – Κλειτορία.

Στον δρόμο αυτό, έχουν να γίνουν σοβαρές εργασίες βελτίωσης, αποκατάστασης και άρσης της επικινδυνότητας, από το έτος 2000 (επί εποχής Λαλιώτη). Αποτελεί τον βασικότερο άξονα επικοινωνίας των Καλαβρύτων με την παραλιακή ζώνη, την Πάτρα, το Αίγιο και την Αθήνα και από αυτόν, έρχεται, το μεγαλύτερο μέρος των επισκεπτών και τουριστών, στον Δήμο μας. Ο δρόμος αυτός αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα, από τους επικρεμάμενους βράχους, σε διάφορα τμήματά του, που είναι άκρως επικίνδυνοι και οι οποίοι χρειάζονται επείγουσα και άμεση αντιμετώπιση, για να αποφύγουμε να θρηνήσουμε με θύματα.

Πρέπει σ' αυτό το σημείο να αναφέρουμε, ότι, μετά από τις συνεχείς οχλήσεις και προτάσεις μας και τα σχετικά έγγραφα που, κατ' επανάληψη, είχαμε αποστείλει, ο περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας Απόστολος Κατσιφάρας και η Περιφέρεια, ενέταξαν τα άμεσα και επείγοντα έργα βελτίωσης και συντήρησης του δρόμου αυτού, Πούντα – Καλάβρυτα – Χιονοδρομικό Κέντρο, με το συνολικό ποσό των 7.000.000 ευρώ περίπου, στο πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και ήδη αναμένονται οι προκηρύξεις των απαιτούμενων ανοικτών διαγωνισμών, για να προχωρήσει η εκτέλεσή τους. Ευχαριστούμε και από τις στήλες της εφημερίδας σας, τον περιφερειάρχη μας Απόστολο Κατσιφάρα, το περιφερειακό συμβούλιο και την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, γιατί, αφουγκράστηκαν τις αγωνίες μας και αξιολόγησαν ορθά την αδήριτη αναγκαιότητα, να γίνουν τα έργα αυτά και με ενέργειές τους, εξασφάλισαν τη χρηματοδότησή τους.

2.2. Της Επαρχιακής Οδού Πάτρα – Χαλανδρίτσα – Καλάβρυτα – Κλειτορία – Τρίπολη.
2.3. Της Εθνικής Οδού Αίγιο – Γουμένισσα – Καλάβρυτα – Πριόλιθος – Αυχέννας – Τριπόταμα.
2.4. Της 111 Εθνικής Οδού Πατρών – Τριπόλεως.

Όλοι οι παραπάνω βασικοί, εθνικοί και επαρχιακοί, οδικοί άξονες, αποτελούν τη «ραχοκοκαλιά» των συγκοινωνιών και της επικοινωνίας του Δήμου μας και των κατοίκων του, καθώς και των πολλών επισκεπτών – τουριστών μας, με τα μεγάλα αστικά κέντρα.

Εάν, λοιπόν, θέλουμε να αναπτυχθεί και η επαρχία και να μείνουν οι νέοι στον τόπο τους, καθώς και να ενισχυθεί, περαιτέρω, η τουριστική κίνηση, που και αυτή δίνει ζωή στην ορεινή περιοχή μας, θα πρέπει να εξασφαλίσουμε, πρωτίστως, την ασφαλή, γρήγορη και άνετη μετακίνηση τόσο των κατοίκων, όσο και των επισκεπτών με τα μεγάλα αστικά κέντρα και αυτό, μπορεί, να γίνει, μόνο, με τη βελτίωση, την αποκατάσταση και την άρση επικινδυνότητας των παραπάνω οδικών αξόνων, με την ιεραρχημένη αναγκαιότητα, που ανωτέρω εκθέτω.

3. Ο αγροτικός εξηλεκτρισμός και η αγροτική οδοποιία.

Οι κάτοικοι στον ορεινό Δήμο μας, όπως προαναφέρθηκε, ασχολούνται, κατά κύριο λόγο, με την κτηνοτροφία και δευτερευόντως με τον τουρισμό. Βασικά προβλήματα των κτηνοτρόφων μας είναι: α) Οτι δεν έχουν ηλεκτρικό ρεύμα στις κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις τους και β) ότι δεν έχουν επαρκείς και ασφαλείς αγροτικούς δρόμους, για την εξυπηρέτηση και υποστήριξη των κτηνοτροφικών τους δραστηριοτήτων.

Για αυτό, θα πρέπει να διαμορφωθεί πρόγραμμα χρηματοδοτικό, που να μπορούν οι κτηνοτρόφοι μας

λογικών καθαρισμών τοπικών κοινοτήτων με κάτω από 2.000 κατοίκους, δεδομένου ότι στον Δήμο μας έχουμε την **κοινότητα Δάφνης – «Στρέζοβας»** (έδρα του πρώην Δήμου Παϊών) και τα **Τριπόταμα – Ψωφίδα** (έδρα του πρώην Δήμου Αροανίας), που έχουν ανάγκη κατασκευής βιολογικών καθαρισμών, οι οποίοι, όμως, μέχρι τώρα, δε μπορούν να ενταχθούν σε πρόγραμμα χρηματοδότησης, αφού οι κοινότητες αυτές, έχουν, πληθυσμό, κάτω από 2.000 κατοίκους.

6. Εναρξη της Δεύτερης (Β') Φάσης του Αναδασμού του Αροανείου και επέκταση αυτού στην πεδινή περιοχή των κοινοτήτων Κρινοφύτων, Λυκούριδας, Παγκρατίου, Σκοτάνης και Δάφνης. Με την επέκταση του αναδασμού αυτού, θα δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες ζωής και θα αποκτήσουν ζωή τα προαναφερόμενα ορεινά χωριά μας, αφού, οι νέοι κτηνοτρόφοι και αγρότες μας, με ευχέρεια, άνεση και με καλύτερους όρους, θα ασκούν το επάγγελμά τους και όχι μόνο αυτό, αλλά ο αναδασμός αυτός θα αποτελέσει και ισχυρό πόλο έλξης για νέους μας, που έχουν φύγει από τα χωριά μας και μένουν, άνεργοι, στις μεγάλες πόλεις, να επιστρέψουν και να δρα-

και να μπορεί και ο Δήμος μας να υποβάλλει προτάσεις, τόσο, για τον εξηλεκτρισμό των κτηνοτροφικών και αγροτικών εγκαταστάσεων όσο και για την επέκταση και συντήρηση της αγροτικής οδοποιίας.

4. Ενταξη των Καλαβρύτων και των αξιοθέατων, που αυτά διαθέτουν (Χιονοδρομικό Κέντρο, Σπύλαια Λιμνών – Καστριών, Οδοντωτός Σιδηρόδρομος, Φαράγγι Χελμού – Βουραϊκού, που είναι Παγκόσμιο Γεωπάρκο της UNESCO, Αρχαιολογικοί χώροι Κλείτορα, Λουσών, Ψωφίδας, Λεοντίου, ιστορικά μοναστήρια – σύμβολα του Μεγάλου Σπυλαίου και της Αγίας Λαύρας, Μονή Μακελλαριάς, το Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος και πολλά άλλα ακόμη), στην τουριστική προβολή που διεξάγει, κατ' έτος, το υπουργείο Τουρισμού και ο ΕΟΤ, καθώς και ο μικρός, φτωχός και ορεινός Δήμος Καλαβρύτων δε, διαθέτει, τους απαιτούμενους πόρους για προωθητικές ενέργειες και δράσεις προβολής.

5. Δυνατότητα ένταξης σε χρηματοδοτικά προγράμματα (ΕΣΠΑ, ΠΔΕ, ΕΠΕΡΡΑΑ ή άλλο) βιο-

στηριοποιηθούν επαγγελματικά στον τόπο της καταγωγής τους.

7. Αντιπλημμυρικό έργο και έργο οριοθέτησης προστασίας και ανάδειξης του Βουραϊκού Ποταμού, κάτωθι της πόλης των Καλαβρύτων, από τον Άγιο Γεώργιο Σκεπαστού, έως τη θέση «Αυλές» Καλαβρύτων, δεδομένου ότι, κάθε χρόνο, πλημμυρίζει η περιοχή αυτή, καταστρέφει τις καλλιέργειες και δημιουργεί κινδύνους για τις υποδομές που υπάρχουν στην περιοχή.

Τα παραπάνω, προτεινόμενα, κρίσιμα και ζωτικά έργα, είναι **επιτακτική ανάγκη να χρηματοδοτηθούν και να ξεκινήσουν, το συντομότερο δυνατό**, εάν θέλουμε, το αναπτυξιακό δίπολο των Καλαβρύτων (ο τουρισμός και η κτηνοτροφία) – που με τόσους αγώνες και τόσο κόπο, επιτεύχθηκε και δημιουργήθηκε – να συνεχίσει να αποτελεί και στο μέλλον τον αναπτυξιακό μοχλό και την αναπτυξιακή προοπτική για τον ορεινό Δήμο μας και να βελτιώνει συνεχώς τις συνθήκες ζωής και το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων μας.

ΕΔΡΑ ΔΑΦΝΟΥΛΑ, Τ.Κ. 25008
Τηλ/fax: 26940 71498
E-mail: miloiachaias@gmail.com
www.miloiachaias.gr

ΑΛΕΥΡΟΠΩΛΕΙΟ
Ευριπίδου 31-33, Αθήνα
Τηλ.: 211 41 11 140, Fax: 211 41 11 141

γεύση από... καλοκαίρι

26η Ετήσια Εκθεση για την οικονομία και την αγορά

Τα στοιχεία που παρουσιάζονται ακολούθως αποτελούν τμήμα της ετήσιας Εκθεσης της DATA RC για την οικονομία και την αγορά εργασίας σε επίπεδο περιφέρειας και δημιουργήθηκε για τις ανάγκες του διήμερου αναπτυξιακού Συνεδρίου «Αναπτυξιακές Προοπτικές για τη Δυτική Ελλάδα» που διοργανώνεται από την εφημερίδα «ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ» στις 6 και 7 Ιουλίου 2018.

Το κεντρικό θέμα του Συνεδρίου «κοιτάζει» προς το μέλλον και αναφέρεται στους αναπτυξιακούς στόχους και τις επενδύσεις, όχι μόνο στη διοικητική περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, αλλά συνολικά στην Παραϊόνια Ελλάδα. Στο κείμενο που ακολουθεί παρουσιάζεται συνοπτικά η αναπτυξιακή εικόνα των περιφερειών: Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Ιονίων Νήσων.

DATA RESEARCH AND CONSULTING AE (DATA RC)

- Η DATA RC λειτουργεί από το 1994, παρέχοντας υπηρεσίες έρευνας αγοράς, marketing, call center, οικονομοτεχνικών μελετών, μελετών αγοράς εργασίας και συμβουλευτικής υποστήριξης.
- Η DATA RC δραστηριοποιείται στους ακόλουθους τομείς:
- Καταγραφή και Παρακολούθηση Βασικών Δεικτών της Οικονομίας και της Αγοράς Εργασίας
  - Έρευνες Αγοράς – Ποιοτικές Έρευνες - Mystery Shopping
  - Υπηρεσίες διαχείρισης εισερχομένων και εξερχομένων κλήσεων
  - Συμβουλευτική Χρηματοδότησης Επενδύσεων
  - Συμβουλευτική Επιχειρησιακής Ανάπτυξης
  - Συμβουλευτική Υποστήριξη Δημοσίου Τομέα

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Σε επίπεδο πληθυσμού η Δυτική Ελλάδα, η Πελοπόννησος και τα Ιόνια Νησιά συγκεντρώνουν πάνω από 1.400.000 μόνιμους κατοίκους, που αποτελούν το 13,2% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. (γράφημα 1)

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ

Η συμμετοχή μας στα μεγέθη της χώρας μειώνεται ωστόσο όταν εστιασούμε στην οικονομία. Με Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν που ανέρχεται σε 18,6 δισ. € Δυτική Ελλάδα, Πελοπόννησος και Ιόνια Νησιά συνεισφέρουν μόλις 10,7% του ελληνικού ΑΕΠ. Το ποσοστό αυτό δεν επηρεάστηκε σημαντικά την περίοδο της κρίσης και έχει παραμείνει σταθερό τα τελευταία χρόνια. (γράφημα 2)

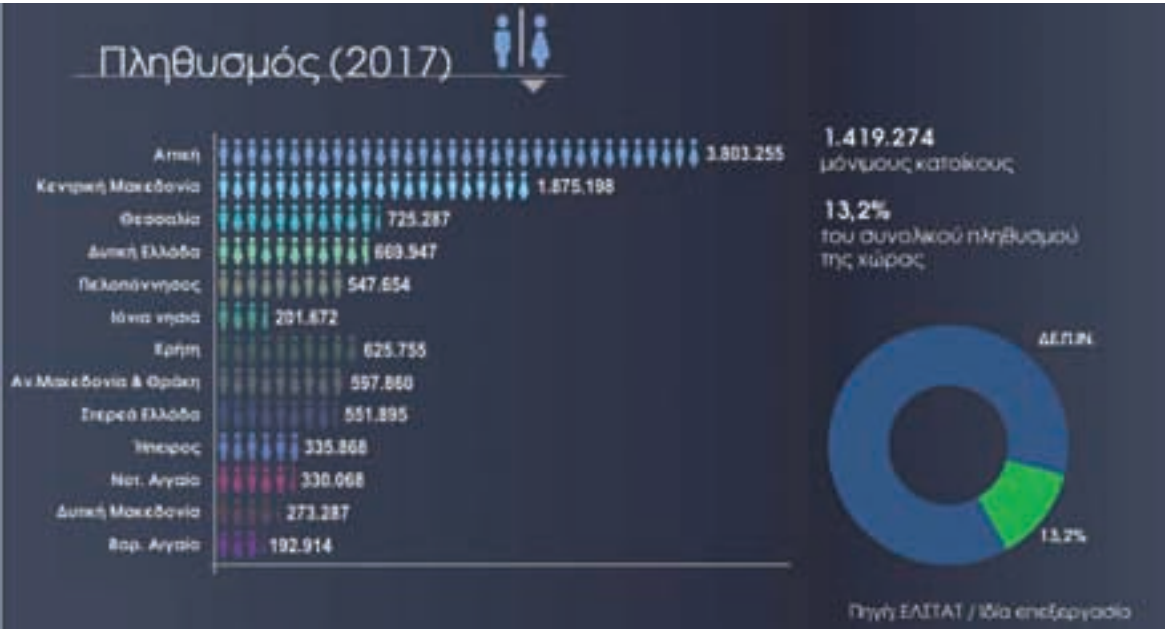
Ωστόσο, σε απόλυτα μεγέθη το ΑΕΠ σημείωσε μεγάλη μείωση την δετία 2008-2016 η οποία έφτασε στο μείον 28,5% στις τρεις περιφέρειες και μείον 28% στο σύνολο της χώρας. (γράφημα 3)

Η ανάκαμψη που περιμένουμε δεν είναι μία αυτονόητη εξέλιξη που θα προκύψει χωρίς προσπάθεια. Κατ' αρχάς γιατί ξεκινάμε από πολύ χαμηλά.

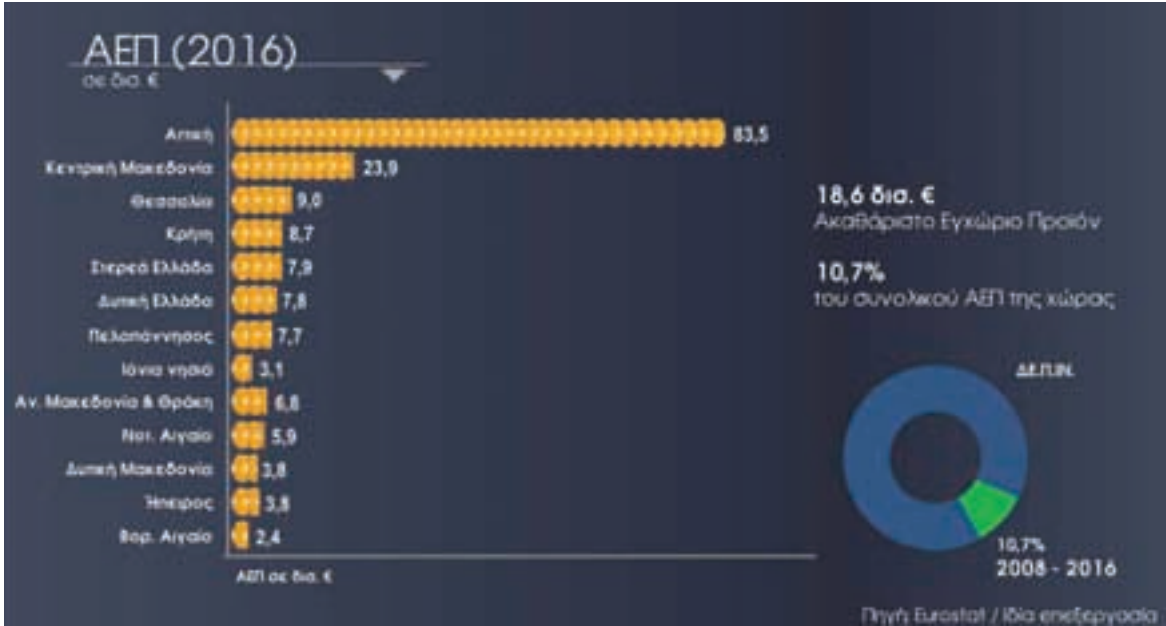
- Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία:
- Η Δυτική Ελλάδα είναι 11η μεταξύ των 13 περιφερειών της χώρας και βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις της κατάταξης των ευρωπαϊκών περιφερειών.
  - 10 περιφέρειες πριν τη Δυτική Ελλάδα βρίσκεται η Πελοπόννησος στη θέση 246 ενώ τα,
  - Ιόνια Νησιά βρίσκονται λίγο πιο μπροστά, στη θέση 231.

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

ΓΡΑΦΗΜΑ 3

εργασίας στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Οι ιδιωτικές και δημόσιες επενδύσεις, βασική προϋπόθεση για τη βελτίωση της παραγωγικότητας και την ανάπτυξη, μειώθηκαν σε μεγάλο βαθμό τα τελευταία χρόνια, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. (γράφημα 4)

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, το συνολικό ύψος των επενδύσεων, το 2015, είχε μειωθεί:

- Στη Δυτική Ελλάδα, σε μόλις 1 δισ. € από 3,3 δισ. το 2009,
- στην Πελοπόννησο, σε 1,2 δισ. από 3 δισ. το 2008,
- στα Ιόνια Νησιά, σε μόλις 336 εκατομμύρια από 1,2 δισ. το 2007

Συνολικά στις τρεις περιφέρειες το ύψος των επενδύσεων εμφανίζεται μειωμένο κατά 64,3% το 2015 σε σχέση με το 2008!

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Το συνολικό ποσοστό ανεργίας στις τρεις περιφέρειες εκτινάχθηκε από 9% το 2009, στο 25,5% το 2014. Πελοπόννησος και Ιόνια Νησιά σημείωσαν ποσοστά ανεργίας άνω του 20% ενώ στη Δυτική Ελλάδα ο δείκτης έφτασε σχεδόν στο 30%.

Τα επόμενα χρόνια σημειώνεται σταδιακή αποκλιμάκωση της ανεργίας ωστόσο το ποσοστό παραμένει ωστόσο πολύ υψηλό 21,6% στην περιοχή μας το 2017, τη στιγμή που ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στο 7,6%. (γράφημα 5)

ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Εστιάζοντας στους επιμέρους τομείς παραγωγής, οι υπηρεσίες κατέχουν κυρίαρχο ρόλο στην οικονομία των Ιονίων Νήσων.

Οι τομείς της μεταποίησης και της ενέργειας εμφανίζονται ιδιαίτερα ενισχυμένοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Ενώ ο πρωτογενής τομέας τόσο στην Πελοπόννησο όσο και στη Δυτική Ελλάδα, συμμετέχει στη συνολική παραγωγή αξίας σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό από αυτό που σημειώνεται στο σύνολο της χώρας. (γράφημα 6)

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας βρίσκεται ανάμεσα στις 4 περιφέρειες της χώρας με τη μεγαλύτερη δαπάνη για Έρευνα & Ανάπτυξη. Η Πελοπόννησος βρίσκεται στην 9η θέση και τα Ιόνια Νησιά στην 12η θέση.

Το 2016, συνολικά στις τρεις περιφέρειες, δαπανήθηκαν για Έρευνα και Ανάπτυξη 134,30 εκατ. €, ποσό που αποτελεί το 7,7% της συνολικής δαπάνης για Έρευνα και Ανάπτυξη στην Ελλάδα.

Δαπάνες Ε&Α ανά περιφέρεια (σε εκατ. Ευρώ)	
Αττική	1022,27
Κεντρική Μακεδονία	250,74
Κρήτη	126,09
Δυτική Ελλάδα	102,51
Θεσσαλία	55,97
Ανατολική Μακεδονία, Θράκη	46,33
Ήπειρος	45,15
Στερεά Ελλάδα	39,31
Πελοπόννησος	22,62
Βόρειο Αιγαίο	13,26
Δυτική Μακεδονία	11,80
Ιόνια Νησιά	9,17
Νότιο Αιγαίο	8,96

Πηγή: Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης

ΕΞΑΓΩΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ολοκληρώνοντας, σε συνθήκες περιορισμού της εσωτερικής ζήτησης, η εξωστρέφεια αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάκαμψη.

Στις τρεις περιφέρειες, η αξία των εξαγωγών προϊόντων (εκτός των ορυκτών), κινείται ανοδικά από το 2014 και έπειτα, φτάνοντας σε συνολική αξία 14 δις € το 2016, σημειώνοντας αύξηση κατά 32,1% σε σχέση με το 2008. (γράφημα 7)

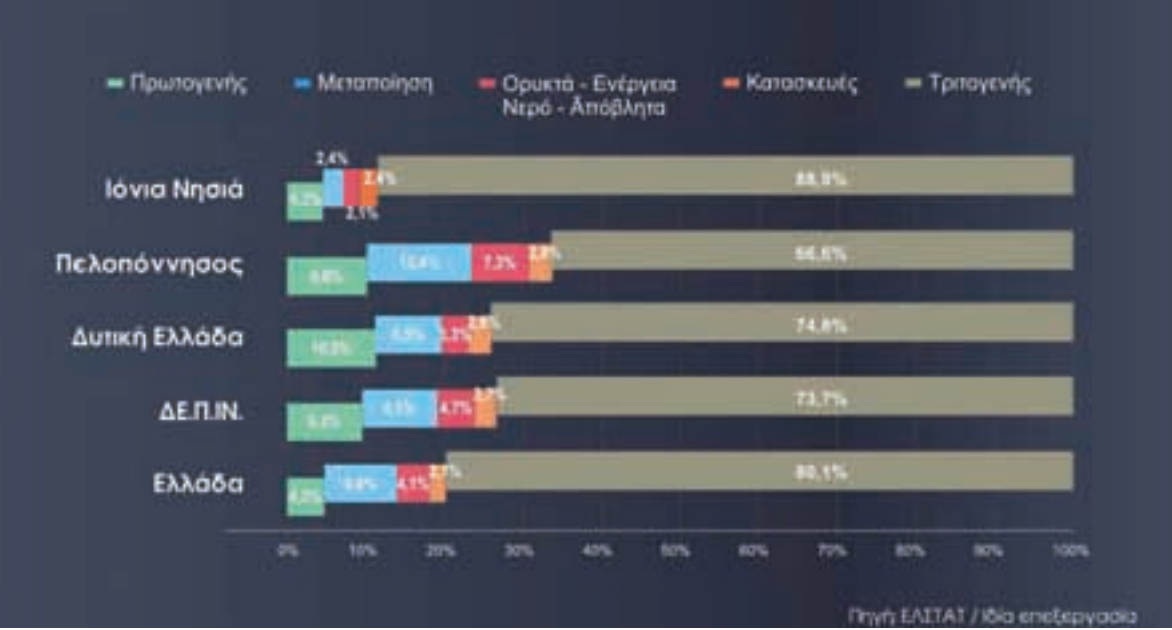
ΓΡΑΦΗΜΑ 4

ΓΡΑΦΗΜΑ 5

ΓΡΑΦΗΜΑ 6

ΓΡΑΦΗΜΑ 7

ΠΑΝ ΜΕΤΡΟΝ διάλογος

Δημόσια βήματα
προς τη σύνθεση και τη δέσμευση
με επιδίωξη την κοινή προκοπή

ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ | 2018

ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ